

Univerzita Palackého v Olomouci
Fakulta tělesné kultury

DIPLOMOVÁ PRÁCE
(magisterská)

2012

Václav Dvořák

Univerzita Palackého v Olomouci
Fakulta tělesné kultury

SPORTOVNÍ A REKREAČNÍ RYBAŘENÍ V CESTOVNÍM RUCHU
Diplomová práce

Autor: Dvořák Václav, Tělesná výchova a sport, Rekreologie

Vedoucí práce: Ing. Eva Schwartzhoffová Ph.D.

Olomouc 2012

Jméno a příjmení autora: Bc. Václav Dvořák

Název diplomové práce: Sportovní a rekreační rybaření v cestovním ruchu

Pracoviště: Katedra rekreologie

Vedoucí práce: Ing. Eva Schwartzhoffová Ph.D.

Rok obhajoby diplomové práce: 2012

Abstrakt:

Cílem a smyslem mé diplomové práce s názvem „ Sportovní a rekreační rybaření v cestovním ruchu“ je zhodnocení smysluplného využití volného času v rámci cestovního ruchu. Řešil jsem zde problém sportovního a rekreačního rybaření jako činnosti, kterou stále více lidí chápe, jako optimální formu rekreace. Moje diplomová práce je založena na mých dosavadních zkušenostech v rybářské turistice (na mém dotazníku), na „Socioekonomické studii sportovního rybolovu v České republice z roku 2009“ kterou si nechal zpracovat ČRS od autorů Fialy, Koppa, Mareše a Spurného. Cílem mojí diplomové práce je vyhodnocení ekonomické, manažerské a současné marketingové situace v cestovním ruchu rybářů. Smyslem diplomové práce bylo získání údajů o sportovních a rekreačních rybářích, kteří se účastní rybářské turistiky z hlediska jejich zájmu o metody, způsoby sportovního a rekreačního rybaření, jaké rybí druhy loví, preferují, kolik zaplatí, jakým způsobem si vybírají zájezdy, do jakých problémů se dostávají v zahraničí a pokus o vytvoření plnohodnotné strategie.

Klíčová slova: sportovní a rekreační rybaření, rekreace, cestovní ruch, volný čas, marketing a management, strategie.

Souhlasím s půjčováním diplomové práce v rámci knihovních služeb.

Author's first name and surname: Bc.Václav Dvořák

Title of the master thesis: Sport and Recreational Fishing in tourism

Department: Department Recreology

Supervisor: Ing. Eva Schwartzhoffová Ph.D.

The year of presentation: 2012

Abstract:

The purpose and meaning of my graduation paper named "Sports and recreational fishing in tourism" is way of meaningful spending free time in tourism. I have solved sport and recreational fishing problem as activity which more and more people understand as optimal form of recreation. My graduation paper is based on my current experience in fishing tourism (in my questionnaire) on "Socioeconomic study of sport fishing in Czech Republic from 2009" that ČRS had it worked out by authors Fiala, Koppa, Mareš, Spurný. The purpose of my graduation paper is description of the economic, manager and the current marketing situation in fishing tourism. Meaning of my graduation paper was to obtain data on sports and recreational fishermen involved in fishing tourism and interest of methods, ways of sport and recreational fishing, fish species, fish priority and price, the way of tour selection, what problems come abroad and attempt creating full-fledged strategy.

Keywords: Sport and Recreational Fishing, recreational, tourism, free time, marketing and management, strategy.

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval samostatně pod vedením Ing. Evy Schwartzhoffové Ph.D., uvedl všechny použité literární zdroje a dodržoval zásady vědecké etiky.

V Kožlí dne 16. dubna 2012

.....

Děkuji Ing. Evě Schwartzhoffové Ph.D., pracovníkům Českého rybářského svazu, studentům JČU, cestovním kancelářím a agentur zabývajících se rybářskou turistikou za pomoc a cenné rady, které mi poskytli při zpracování diplomové práce.

Obsah

Úvod.....	7
1 Přehled poznatků.....	9
1.1 Sportovní a rekreační rybaření.....	9
1.1.1 Definice rybářství.....	10
1.1.2 Objekt lovu v České republice.....	11
1.1.3 Objekt lovu v Severských státech (Norsku, Švédsku, Finsku).....	12
1.1.4 Způsoby rybolovu.....	13
1.1.5 Věkové a sociální skupiny rybářů.....	15
1.1.6 Rybářská turistika.....	16
1.2 Cestovní ruch.....	20
1.2.1 Definice cestovního ruchu.....	20
1.3 Marketing a cestovní ruch.....	23
1.3.1 Nové trendy v marketingu.....	24
1.3.2 Marketingové strategie.....	25
2 Cíle a hypotézy.....	27
3 Metodika.....	28
4 Výsledky.....	30
4.1 Prostředí cestovního ruchu.....	31
4.1.1 Situační analýza rybářského prostředí v ČR.....	31
4.1.2 Situační analýza rybářského prostředí v zahraničí.....	32
4.2 Výsledky výzkumu.....	33
4.2.1 Věková a sociální struktura dotazovaných respondentů.....	33
4.2.2 Preferované státy.....	35
4.2.3 Realizace rybářských výprav.....	37
4.2.4 Služby cestovních kanceláří a agentur.....	39
4.2.5 Finance za rybářský cestovní ruch.....	42
4.2.6 Současný rybářský trend v cestovním ruchu.....	43
4.2.7 Návštěvnost rybařských závodů.....	54
4.2.8 Rozvoj rybářské turistiky.....	57
4.3 Cestovní kanceláře a agentury.....	64
5 Diskuse.....	66
6 Závěr.....	70
7 Souhrn.....	72
8 Sumary.....	73
9 Referenční seznam.....	74

Úvod

„Herma! To je koncert! Jako Kubelík. A rázem vyrostly v mé hlavě po celém břehu řady sedadel a v nich seděli páni v anglických kostkovaných pumpkách a dámy v růžových krinolínách. Vzdechali a tleskali při každé chycené rybě.“ (Ota Pavel)

Cestovní ruch se stal významným společensko-ekonomickým motivem. Turistický průmysl v současné době se stává výrazným ekonomickým fenoménem vyspělých a rozvojových zemí. Dle hrubých předpokladů WTO (Světová organizace cestovního ruchu) v roce 2020 budou dosahovat příjmy pravděpodobně okolo 2 až 2,5 bilionu dolarů (Palatková, 2006). Sportovní a rekreační rybaření v současné době představuje celosvětově rozšířený druh zábavy. Tato činnost je stále více chápána jako optimální forma aktivního odpočinku jedince, kdy prostřednictvím této záliby se dostává do kontaktu s přírodou. Tento druh sportu neodpovídá pouze jako optimální forma aktivního odpočinku jedince. Nýbrž považujeme rybaření jako možnost rekreace jedince či společenstva. Domnívám se, že je mnoho důvodů, proč je pro obor rekreologie rybaření natolik zajímavé. Cestovní ruch v tomto moderním odvětví v současné době ještě nenaplnuje potřebný rozměr přání a potřeb zákazníků.

„Rekreační rybaření (slovní spojení „rekreační rybaření“ je v České republice novým fenoménem dříve neznámým, v zahraničí se setkáváme s tímto typem rybaření mnohem dříve) v současné době postihuje většinu rekreatů, kteří se odhodlají strávit svou dovolenou u vody. K výběru tohoto tématu jsem se rozhodl, protože se vydávám za rybářskou turistiku již od dětství. Procestoval jsem tuzemské i lukrativní zahraniční destinace. A myslím si, že aktivním cestovním ruchem můžeme napomoci celé šíři populace ke zvýšení jejich pohybové aktivity. Česká Republika disponuje bohatým geografickým prostředím, které je důležité pro rozvoj cestovního ruchu, kterého podle mého názoru plně nevyužívá, především však českých řek. Přehrady a menší vodní díla (rybníky) se dostávají do popředí tuzemských turistů, tak i cizích návštěvníků. Příkladem jsou naše známé přehrady Orlický, Lipno a řada rybníků v Třeboni.

Cílem a smyslem mé diplomové práce s názvem „Sportovní a rekreační rybaření v cestovním ruchu“ je zhodnocení smysluplného využití volného času v rámci cestovního ruchu, zhodnocení ekonomické a marketingové situace v cestovním ruchu rybářů. Teoretickým přínosem práce je zmapování situace v cestovním ruchu rybářů a praktickým přínosem je nastínění možné strategie, která by mi v budoucnu pomohla dokonaleji zapůsobit,

jak v tuzemském, tak zahraničním cestovním ruchu, na větší množství populace. Možnost budoucího povolání.

Moje diplomová práce je založena na mých dosavadních zkušenostech v cestování za rybařením a na mém dotazníku (výzkum byl proveden na rybářích, kteří jsou evidováni pod rybářským sdružením MO ČRS Zahrádka, 80 členů). Dále byli dotazováni zákazníci cestovních kanceláří a agentur, které se zabývají rybářskou turistikou a vysokoškolští studenti JČU (Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích), Katedra biologických disciplín - rybaření. V diplomové práci pracuji s výsledky z mé bakalářské práce pod názvem „Sportovní a rekreační rybaření jako součást životního stylu“, kde jsem pracoval s dvěma Socioekonomickými studii sportovního rybolovu v České republice, které si nechal zpracovat Český rybářský svaz a Moravský svaz, jsou to jediné dvě studie, které byly s touto tematikou zpracovány v České republice. Dále jsem pracoval s výsledky centrály CzechTourism (Česká centrála cestovního ruchu).

V teoretické části definuji sportovní a rekreační rybaření v rámci cestovního ruchu. V přehledu poznatků definuji jednotlivé atributy cestovního ruchu a marketingu, který je základní stavební kámen v dnešním podnikání. V jednotlivých kapitolách se nacházejí poznatky z mé bakalářské práce s názvem „Sportovní a rekreační rybaření jako součást životního stylu.“

Většina lidí je hrdá na to, jak nemohoucně tráví svůj čas, ale vlastně to je jen nedostatek lidské odvahy, jak začít plně využívat svůj volný čas. V souvislosti se změnou životního stylu a s novou nabídkou produktů v cestovním ruchu přinese mnoho nových podnikatelských zajímavých příležitostí. Nejspíše se bude zvyšovat počet seniorů v celosvětovém měřítku schopných cestovat. Organizace a řízení cestovního ruchu je v současné době značně roztržena. Pro regionální rozvoj bude důležitou složkou destinační management a marketing. Je zapotřebí, aby byly známy profily návštěvníků a turistů, což přinese efektivní rozvoj cestovního ruchu.

1 Přehled poznatků

V teoretické části se zaměřím na sportovní rybaření, na cestovní ruch a marketing. Budu definovat jednotlivé pojmy. Někdo může namítnout, že marketing nepatří do přehledu poznatků. Bez strategického marketingu podniku se neobejdeme v dnešní postmoderní společnosti.

1.1 Sportovní a rekreační rybaření

Historie každého odvětví tvoří v dnešní době základ, o který by se měl autor opřít. Každý jednotlivý mezník je nutné důkladně prostudovat a vytvořit ucelený přehled poznatků. *„Lesk a sláva sportovního rybolovu v Evropě a ve světě se traduje už od začátku lidstva samotného. Většina lidí namítá, že lov ryb byl v této době jednou ze základních činností pravěkého člověka při opatřování potravy a tudíž se nejedná o sportovní rybaření.“* (Hansen at al., 2006, 13).

Souhlasím s touto myšlenkou, ale když provedeme podrobné analýzy dochovaných pravěkých nástěnných maleb, zjistíme, že rybaření nepředstavovalo pouze způsob uspokojování biologické potřeby. Dalším důkazem je asi 4000 let stará egyptská malba zobrazující rybolov s prutem, šňůrou a háčkem. S postupem času se stále více lovecká vášeň, jejímž prvotním cílem bylo získávání potravy, změnila v uspokojení z lovu samostatného a kořistí byl pouze okouzlující odpočinkový čas strávený ve volné přírodě. Starý Řím poskytuje badatelům velký prostor možností nahlédnutí do tajů tehdejšího života. Římský básník Martial v jedné ze svých básni popsal lov ryb na prut, neví se, jestli se toto období může považovat za dobu sportovního rybolovu, ale určitě za začátek doby chytání ryb na prut s udicí. Dříve se chytalo se sítěmi a s oštěpem. Rybolov byl spjat přes oštěp i s olympijskými hrami, kdy se dříve házelo na cíl a ne do dálky. Odborníci dokonce tvrdí, že oštěp se nejdříve používal k lovu ryb, až posléze k lovu zvěře. V zemích středověké kontinentální Evropy existovali rybáři, kteří dodávali ryby na trh, v těchto případech však byl rybolov řemeslem. (Dvořák, 2010, 8)

Rybaření představuje rekreaci zájmového a pohybového charakteru. Podle toho jakou si zvolí jedinec techniku lovu. Jak rekreační tak sportovní rybaření se týká celé osobnosti jedince a má důležitou (nenahraditelnou) roli ve sféře fyzické, psychické a sociální. Tedy i dopad na společnost a na její zdraví je nezaměnitelný. Kdy datujeme první zmínky o

sportovním rybaření? Složitá otázka, většina autorů se neshodne. Existuje celá řada pramenů a dochovaných dokumentů.

Důkazem pro historii sportovního rybaření jsou tři díla – Knížka o rybách z Tegersee, Mnichovská knížka a Salzburská knížka o rybách. Knihy se datují kolem období 1490 - 1712. Díla byla psána odborníky, jelikož se výrazně shodují s dnešní problematikou chytání ryb s udicí. Knihy stručně popisovaly způsoby rybolovu ušlechtilých ryb a těch méně dosažitelných. V knihách se uvádí i jedno moudré pravidlo. „ Co se chytí, nemusí být snědeno!“ Tímto de facto byl odstartován sportovní rybolov.

Sportovní rybolov v Anglii dosáhl svého rozkvetu už v dobách reformace, ale písemný důkaz je znám až z roku 1496, kdy bylo vydáno písemnictví zvané „Book of .St. Albans“. Toto dílo popisuje lov udicí a především se zajímá i o rybářské etice a morálce. Kdy lov udicí není způsobem výdělku peněz nebo shromažďování nadbytečného množství rybího masa. (Dvořák, 2010, 8)

1.1.1 Definice rybářství

Na pojem sportovní rybaření můžeme mít dva úhly pohledu. Úhel pohledu dle chápání sportu Evropské charty sportu revidovaná v roce 2001. Podle této charty „*Sports means all forms of physical activity which, through casual or organised participation, aim at expressing or improving physical fitness and mental well-being, forming social relationships or obtaining results in competition at all levels*“ (The European sports charter [revised], 2001). V překladu znamená „sportem se rozumí všechny formy tělesné činnosti, které, ať již prostřednictvím organizované účasti či nikoliv, si kladou za cíl projevení či zdokonalení tělesné či psychické kondice, rozvoj společenských vztahů nebo dosažení výsledků v závodech na všech úrovních“. Do této doby je pojem sportovní rybaření takto chápán.

A co rekreační rybaření? Rekreační je „*obnovování, znovuvytvoření něčeho, co již v určité podobě existovalo, vrácení se původního stavu, dosahování původní kvality, což bylo z nějakého důvodu v negativním smyslu změněno.*“ (Dohnal, & Hodaň, 2005, 11). **Rekreační rybaření** bych systémově zařadil mezi rekreaci zájmovou. „*Zájmová rekreace je spojena s různými druhy „koníčků“, diferencovaných podle zájmů, které jsou však převážně podmíněny vnitřními dispozicemi k určitému druhu činnosti. Tyto zájmově podmíněné činnosti zaujímají velmi široké spektrum....*“ (Dohnal, & Hodaň, 2005, 17). Samozřejmě jednotlivé druhy rekreace se vzájemně doplňují a kombinují. Rekreační rybaření, jakož to zájmová rekreace se doplňuje především s pohybovou a sociální rekreací. „*Angling is the activity of catching or attempting*

to catch fish, principally by rod and line, pole or hand-held line for non-commercial purposes“ . (Anonymous, 2004, 1). V překladu: rybaření je aktivita v chytání nebo lovení ryb, hlavně prutem s vlascem, sítí a ručním vlascem pro nekomerční účely.

Východiskem v problematice je vyjádření smyslu aktivity. Podle Gargely je sport „činnost uvědomělá, směřující k přemáhání překážek živých i neživých, a to těch nejnepohodlnějších, v nejkratší době a nejčastěji (kvantitativní ocenění výkonu). Idea rekordu je tedy specifickým znakem sportu a ostatní znaky jeho jsou pouze druhořadé.“ (Gargela, 1936-37, 196). Někteří rybáři o sobě mluví, že jsou rybáři sportovními. Jejich myšlenka je založena na chápání sportu dle Evropské charty sportu. Pojem „sportovní rybaření“ zní velice vznešeně, proto byl i veřejností ihned přijat. Sport v České republice má charakter výkonnostní. Kdo z rybářů může říci, že se účastní pravidelně závodů a je za činnost pravidelně finančně nebo jinak odměňován? Málo kdo.

Definici sportovního rybolovu v dnešní době prozatím nenajdeme. Sportovní rybolov představuje celosvětově rozšířený druh zábavy, kdy pomocí prutu a udicí lovíme ryby. Od klasického rybolovu se odlišuje výzbrojí a hlavně myšlenkou, že nechytáme ryby pouze pro zajištění biologické funkce najedení se, nýbrž pro zábavu, pro strávené chvíle ve volné přírodě a s přáteli. (Dvořák, 2010, 27).

Sportovní rybaření je forma tělesné činnosti, ať již prostřednictvím organizované činnosti či nikoli, kde hlavním cílem je dosažení vrcholových výsledků, jak na tuzemské scéně, tak i v zahraničí za úplaty. Úplatou se rozumí finanční a materiálové plnění dohodnutých smluv. Rekreační rybaření je druh zájmové rekreace pohybové, ať již prostřednictvím organizované činnosti či nikoli, kde hlavním cílem je rekreace. (plnění si svých přání). Ve sportovním a rekreačním rybaření dominuje myšlenka „chyt' a pust' - catch and release.“ „Tato myšlenka má přispět k zachování rybích populací, co se chytí, nemusí být zabito a snědeno.“ (Simpson, 2007).

1.1.2 Objekt lovu v České republice

V České republice lze lovit ryby na vodách stojatých a tekoucích v pstruhových a mimopstruhových pásmech. Dále se ryby rozdělují na dravé a nedravé. Podle § 11 Vyhlášky č. 197/2004 Sb. jsou to: (pouze preferované)

Dravci:	lovná míra
➤ Bolen dravý (<i>Aspius Aspius</i>)	40 cm
➤ Candát obecný (<i>Stizostedion lucioperca</i>)	45 cm

- Štika obecná (*Esox lucius*) 50 cm
- Sumec velký (*Silurus glanis*) 70 cm

Lososovití:

- Pstruh obecný (*Salmo trutta*) 25 cm
- Pstruh duhový (*Oncorhynchus mykiss*) 25 cm
- Siven Americký (*Salvelinus fontinalis*) 25 cm
- Lipan podhorní (*Thymallus thymallus*) 30 cm

Ostatní

- Kapr obecný (*Cyprinus capri*) 40 cm
- Amur bílý (*Ctenopharyngodon idella*) 50 cm

1.1.3 Objekt lovu v Severských státech (Norsku, Švédsku, Finsku)

Ročně navštíví tisíce českých rybářů severské rybářské destinace. Mnozí bohužel vědí málo o ulovených rybách, někdy dokonce nedokážou pojmenovat rybu, kterou chytí. K popisu ryb jsem vycházel z knihy od doc. RNDr. Lubomíra Hanela, CSc., *Ryby a vodní živočichové – terminologie*.

Lov na moři:	anglický název	lovná míra
➤ Treska obecná	(cod)	47 cm (47- 30)
➤ Treska jednoskvrnná	(haddock)	44 cm (44 – 22)
➤ Štikozubec obecný	(hake)	30 cm
➤ Platýs obecný	(halibut)	60 cm
➤ Platýs evropský	(plaice)	29 cm
➤ Jazyk obecný	(sole)	24 cm
➤ Pakambala velká	(turbot)	30 cm
➤ Ostroun obecný	(spiny dogfish)	70 cm
➤ Makrela obecná	(herring)	20 cm (23 – 18)
➤ Vlkouš obecný	(latinsky – <i>Anarhichas lupus</i>)	-

(Hanel, 2006).

Lovné míry a anglické názvy nepřebírám pouze od (Hanel, 2006, 10-90). Čerpám z vlastní zkušenosti z mých dosavadních rybářských cest. Informace uvedené v závorkách na levé straně pod lovnou mírou, znamenají, že se může lovit od do centimetrů – územní rozdíly. Severské státy neposkytují pouze lov na moři. Lidé se jezdí rekreovat k řekám a jezerům,

kteří poskytují dobré výhledy k lovu. V evropském rybím zastoupení je to podobné, jako v našich vodách, pouze lovné míry v jednotlivých státech jsou odlišné.

Sladkovodní rybaření:

Dravé ryby:

- Candát obecný (Stizostedion lucioperca)
- Štika obecná (Esox lucius)
- Sumec velký (Silurus glanis)

Lososovití:

- Pstruh obecný (Salmo trutta)
- Pstruh duhový (Oncorhynchus mykiss)
- Siven Americký (Salvelinus fontinalis)
- Lipan podhorní (Thymallus thymallus)
- Losos obecný (Salmo salar)

Lovné míry u každého státu jsou odlišné a odlišují se i územní celky. Nesmíme zapomenout na nutriční hodnotu ryb. Dle EuroHealth (2006, 31) „*ryby jsou vynikajícím zdrojem výživy, bohaté na omega - 3 mastných kyselin, tyto kyseliny snižují rizika koronárních srdečních onemocnění a mrtvice.*“

1.1.4 Způsoby rybolovu

V současné době rozeznáváme pět technik rybářského lovu, které jsou uznány Mezinárodní sportovní rybářskou federací ICFS (International Casting Sport Federation). Je to plavaná, položená, přívlač, muškaření a mořský rybolov. Mořský rybolov nespadá systémově do tohoto řazení. Systémově by mělo být správně způsoby lovu na moři a způsoby lovu mimo moře, kde by byly rozepsané jednotlivé techniky lovu.

Při lovu na položenou a plavanou se používají nejvýše dva pruty, kde na každém rybářském prutu může být návazec s dvěma háčky. Jestliže se použije nástražní rybka, mohou být použity i systémy s nejvýše třemi háčky. Při lovu zachovávají osoby mezi sebou tří metrovou vzdálenost. Tato vzdálenost se nemusí dodržovat, pokud se lovící mezi sebou domluví. Při chytání v pstruhovém pásmu na položenou a plavanou se používá pouze nástraha rostlinného původu. (Dvořák, 2010, 21).

Při lovu na položenou a plavanou se chytá nejčastěji „bílá ryba“ – kapr obecný, plotice obecná, cejn velký a malý, mnoho dalších rybích druhů, kteří se vyznačují bílou barvou a dále plevelné ryby. Tyto techniky lovu nejsou fyzicky náročné, jak ty ostatní. Způsob plavaná se

říká proto, že na vodní hladině se vznáší technický prvek, na kterém je možno poznat, kdy ryba zabere. Nejčastěji jsou to různé typy splávků. Při technice lovu na položenou je smyslem dostat nástrahu na dno, pomocí různých zátěží. Jsou to průchozí olůvka, koncová a různé druhy rybářských krmítek.

Při lovu přívlačí se používá, na rozdíl od plavané a položené, pouze jedna udice, která je při lovu držena v ruce. Technika lovu spočívá v tom, že jedinec aktivně vede nástrahu, tímto způsobem se chytají především dravci a lososovité druhy ryb. Za nástrahu nejčastěji je použita umělá napodobenina ryбки, ale může se používat i usmrčená nástražní ryбка. Při lovu zachovávají rybáři mezi sebou dvacet metrů odstup. Na vlastní oči jsem viděl nebezpečně zraněné rybáře, kteří si zasekli udici do ruky a jiných částí těla. Při lovu na pstruhových revírech se pouze používá umělá nástraha opatřena pouze jedním háčkem (jednoháček, dvojháček, trojháček). (Dvořák, 2010, 21).

Rybolovná technika přívlač vznikla složením dvou slov. Jedním slovem je vláčení, kdy nějakou věc vláčíme za sebou. A slovním spojením při sobě. Přívlačí rozumíme, kdy nástrahu pomocí prutu a navijákového systému odhazujeme od sebe a posléze ji k sobě přitahujeme. Existuje mnoho druhů přívlače. Jedním druhem je hlubinná přívlač, kdy se snažíme dostat nástrahu nejblíže ke dnu, nejčastěji pomocí olověné zátěže. Nástraha se dostává do hloubek více jak sto metrů, tento druh rybolovu se používá především v mořském rybolovu.

Při lovu muškařením se používá, jak je tomu i u přívlači jeden prut, který je držen v ruce. Na mimopstruhových vodách jsou maximálně dva návazce s jednoduchými háčky. Mušky jsou nahazovány pomocí muškařské šňůry. Používá se živý nebo mrtvý hmyz, toto platí na mimopstruhových revírech. Na pstruhových revírech se pouze používají umělé mušky. Rybáři by měli být od sebe vzdáleni dvacet metrů. (Dvořák, 2010, 21).

Rybářský způsob muškaření je považován od pradávna za nejsložitější techniku lovu ryb. Při dnešním lovu používáme suché a mokré mušky. Suché mušky se nepotápějí a vznášejí se na hladině, jako živý hmyz. Mokrými muškami chytáme u dna. V těchto dvou případech používáme různé typy háčků, u suché mušky duté háčky, u mokré těžké lisované háčky s olověnými či železnými hlavičkami „golden head“. Muškařit můžeme i na moři, pouze k tomu potřebujeme trochu odlišnější vybavení, především tvrdší pruty a delší šňůry. Známou destinací, kde se provádí mořské muškaření jsou Maledivy.

Mezi oblíbenými způsoby rybolovu (opět v souladu s očekáváním) jednoznačně dominuje položená (63,82 % rybářů), na druhém místě je plavaná (12,93 % rybářů).

Rybolovnou metodu přívlač upřednostňuje 11,73 % rybářů a muškaření 5,46 % rybářů (6,05 % respondentů otázku nezodpovědělo). Preferovaným typům revírů, vodním útvarům i způsobům rybolovu rovněž odpovídá preference v lovu konkrétních druhů ryb. Nejvyhledávanějším rybím druhem je jednoznačně kapr obecný (63,01 % rybářů), následuje candát obecný (9,51 %), pstruh bez rozlišení na obecného a duhového (7,85 %), štika obecná (6,38 %), sumec velký (2,70 %), okoun říční (2,19 %), cejn velký (1,44 %) a lipan podhorní (1,15 %). (Fiala, Kopp, Mareš, & Spurný, 2009, 11).

Rybářský způsob položená dominuje mezi ostatními způsoby, protože to je nejjednodušší a nejkldnější způsob rybaření. Kdy se člověk takřka nehýbe a v pohodlí čeká na záběr. Přívlač upřednostňují lidé mladší a ve středním věku, natož položenou a plavanou lidé v důchodovém věku.

Při mořském rybolovu se zaměřujeme na ryby dravé, lososovité a treskovité. Při mořském rybolovu potřebujeme složité vybavení. Echolot představuje jednu z podmínek úspěšného lovu. Nadále potřebujeme loď s adekvátním motorem. Většinou se chytá v hloubkách do 500 metrů. Nejčastější technika je hlubinná přívlač – pilkrování. Rybářské načiní je odlišné, používají se pevnostní šňůry až do 250 kilogramů v uzlu, automatické navijáky a pevnostní háčky. Chytá se na více návazců a na větší počet háčků, než je tomu v České republice.

1.1.5 Věkové a sociální skupiny rybářů

Důležitým faktorem v cestovním ruchu jsou věkové a sociální faktory, v rybářství to platí taktéž. Když budeme uvažovat o možnostech v cestovním ruchu v rámci rybářské turistik, musíme tyto atributy znát. V roce 2009 byla zpracována studie s těmito výsledky.

Plných 47,53 % rybářů začalo se sportovním rybolovem ve věku do 10 let a dalších 18,76 % ve věku od 11 do 18 let. To znamená, že v mladistvém věku (do 18 let) se sportovním rybolovem začíná 66,29 % rybářů, v aktivním věku (19-50 let) 26,55 % a v předdůchodovém a důchodovém věku (nad 50 let) již pouze 2,02 %. Nejsilnějším impulzem pro většinu začínajících rybářů je příklad (rybář) v rodině. Takto zahájilo kariéru sportovního rybáře 39,60 % současných rybářů. Hned na druhém místě je to vliv rybařících přátel (26,24 % respondentů) a na třetím místě samostatné aktivní rozhodnutí (17,22 %). Nezanedbatelný vliv má na získávání nových rybářů osvětová činnost jednotlivých rybářských organizací, které přivedly ke sportovnímu rybolovu 14,12 % respondentů. (Fiala, Kopp, Mareš, & Spurný, 2009, 8).

Z této studie můžeme vyčíst, že více jak polovina rybářů provozuje tuto aktivitu již od dětství. A nebylo to malé číslo. Z celkového počtu rybářů, více jak 160 000 osob. Věděly tuto skutečnost cestovní kanceláře a agentury zabývající se rybářskou turistikou? Nevím, zda či ano nebo ne. Podle mého názoru, by se měly cestovní kanceláře a agentury zaměřit na tuto věkovou populaci a nabízet jim lukrativní možnosti vycestování.

Z hlediska příslušnosti k sociálním skupinám provozuje sportovní rybolov nejvíce občanů v kategorii zaměstnanců (54,94 %), důchodců (17,15 %), dále podnikatelů (12,99 %) a studentů (9,18 %). Rozhodující podíl sportovních rybářů patří k nejnižší a nižší příjmové skupině (64,88 % s měsíčním příjmem (do 20 000 Kč), příjmová skupina v rozmezí 20 000 – 30 000 Kč dosahuje podílu 21,40 % a vyšší příjmové skupiny nad touto hranicí 8,62 %. (Fiala, Kopp, Mareš, & Spurný, 2009, 9).

V dnešní postmoderní společnosti rostou platy. Zvyšují se daně, tím pádem se vše zdražuje od potravin, až k jednotlivým službám. Jestliže, jak je předpokládáno politiky, dojde ke zmrazení platů, nastane velký problém. Samozřejmě se ušetří, ale na koho úkor? Nejsem zastáncem zvyšování daní. Mělo by se jít jinou cestou viz. Hobzovo portfolio. Kdy stačí malý obnos finančních prostředků, ekonomická ozubená kola se dají do pohybu a produkují vytýčené lidské cíle. Většina rybářů patří do nižší socioekonomické skupiny. Průměrný plat činí více jak 20 000 Kč. Většina absolventů FTK (Fakulta tělesné kultury), když žádají o práci, tak se nad tento limit nedostanou. Cestovní kanceláře a agentury zabývající se rybářskou turistikou musí zvážit sociální postavení rybářů. Myslivecký a rybářský cestovní ruch vzkvétá pouze pro movitou část populace.

1.1.6 Rybářská turistika

Každé hospodářství země je založeno na mnoha principech. Nejdůležitějším hospodářským principem ve vyspělých zemích je podnikání. V každé zemi se setkáváme s různými druhy podniků, jak ziskového charakteru, tak i neziskového. Základ ekonomiky v České republice tvoří živnostenské podnikání. *„Pokud má být v hospodářství zachována, stejně jako v přírodě, kontinuita a trvalost všech procesů, musí být i hospodářství zabezpečováno koloběhem, v němž jsou neustále vytvářeny a spotřebovávány jednotlivé statky a služby, potřebné pro neustálou obnovu a rozvoj.“* (Hobza, 2004, 11). Cestovní ruch je neodmyslitelnou součástí dnešní postmoderní společnosti, kde typy cestovních podniků vytvářejí prostředí pro realizaci přání zákazníků a finanční plnění státu (daně).

Rybářská turistika je součástí spotřeby obyvatelstva. *„V USA se věnuje 20% populace sportovnímu rybaření, v ČR 3% populace.“* *Spojené státy americké jsou největším*

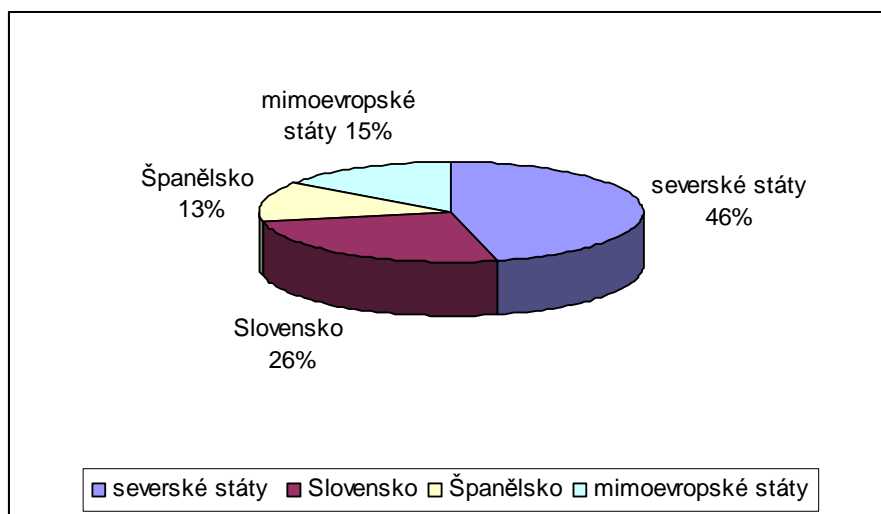
producentem rybářského náčiní a s Kanadou jsou nejvyhledávanějším místem rybářské turistiky." (Fiala, Kopp, Mareš, & Spurný, 2009, 3). Cestovní ruch v životě lidí plní reprodukci pracovních sil. V předešlé citaci se jedná o Severní Ameriku. Většina autorů pod pojmem, USA, si představuje Severní Ameriku. Nevěřím, že se v USA věnuje plných 20% populace sportovnímu rybolovu. Podle počtu obyvatelstva 267 miliónů, by na sportovní rybaření vyšlo v přepočtu 53, 4 miliónů lidí. Velice zajímavé číslo. Já osobně jsem v mém dosavadním životě nebyl v USA, a proto nemůžu posoudit informace. V jiném případě je to s Českou republikou, která čítá okolo 10,5 mil obyvatel. Český rybářský svaz je občanské sdružení, které čítá přes 300.000 občanů, řadí se mezi největší občanská sdružení v České republice. Tři procenta populace věnující se rybaření je bezpochyby zkontrolováno pomocí ČRS. Ve skutečnosti číslo bude větší, protože neuvažujeme o rekreačních rybářích, kteří svým počtem dokážou zahýbat čísly. Ale ke kýženým 20 procentům se nedostaneme. Můj odhad se pohybuje okolo 7 až 9 procenty z celkové populace. *„Cestovní ruch je stále velmi obtížné kvantifikovat a měřit, zejména proto, že není uceleným průmyslovým odvětvím, ale konglomerátem produktů a činností z mnoha různorodých odvětví, které se na jeho aktivitách podílejí.*" (Francová, 2003, 60). V socioekonomické studii sportovního rybolovu došli k závěrům:

Za rybolovem do zahraničí cestovalo v posledních pěti letech 16,32 % rybářů. V rámci ankety 1135 respondentů uvedlo účast na celkem 3.336 rybářských výpravách, což znamená, že v tomto pětiletém období realizovali zahraniční rybolov v průměru třikrát. Průměrné náklady na cestujícího rybáře dosáhly 33 299 Kč a pohybovaly se v rozmezí od 0 (dar nebo pozvání) do 500.000 Kč. V přepočtu na roční náklady to představuje 6.660 Kč na cestujícího rybáře. Pokud bychom přepočítali procentní podíl cestujících rybářů z anketního souboru na celou množinu českých rybářů, potom jejich roční výdaje za zahraniční rybářskou turistiku představují 357,6 mil. Kč. (Fiala, Kopp, Mareš, & Spurný, 2009, 21).

Zde vidíme, jak výraznou roly hraje rybářská turistika v hospodářství země. Údaje jsou z roku 2009, od té doby nebyla vypracována žádná jiná studie, která by se touto problematikou zabývala. Cestující jsou většinou movitější lidmi, kteří jsou solventní. Neplatí to vždy. *„Ti kdo se definují sami jako „poutníci“, tendují k zařazení se do nižších socio-ekonomické skupiny, zatímco ti, kdo se popisují jako „turisté“, směřují k zobrazení sebe jako vyšší socio-ekonomické skupiny.*" (Collins-Kreiner & Kliot, 2000, 59). V bakalářské práci s názvem „Sportovní a rekreační rybaření jako součást životního stylu“ jsem došel z ankety k závěru:

Rybářská turistika rok od roku zaujímá větší procento. Lidé rádi cestují za exotickými dovolenými a vynakládají výrazné finanční prostředky. Lidé rádi cestují do Severských zemí. Vyhledávanou zemí rybářů je Norsko. Norsku se především upřednostňuje mořský rybolov a platí tam jiná pravidla než je tomu u nás. Více se dbá na bezpečnost, protože každý rok se stane nějaké neštěstí, při kterém rybáři zahynou. Většinou za to mohou rybáři sami, když vjedou na rozbouřené moře. Preferovaným způsobem rybolovu je hlubinná přívlač. Mořský rybolov nebyl nikdy bez rizika. Rybáři preferující lov sumců, nejraději jezdí do Španělska, vyhlášenou destinací je řeka Ebro. Pstruhaři zase rádi jezdí do Severských zemí. Bohatí lidé si dopřávají i exkluzivnější rybářské dovolené, jako je Indie, Mongolsko a bohem zapomenuté části Afriky. Celkem 39 rybářů ze spolku Zahradka v minulosti podniklo zahraniční dovolenou, kde se věnovali sportovnímu rybolovu. Osmnáct z nich uvedlo severské státy, 10 Slovensko, 5 Španělsko a ostatní uvedli mimo evropské státy. (Dvořák, 2010, 26).

„Graf 5: Rybářská turistika“ (Dvořák, 2010, 26).

Správně by mělo být: Obr 5: Nejoblíbenější destinace mezi členy rybářského spolku Zahradka

Za rybolovem do zahraničí cestuje stále více občanů. Pro existenci rozvoje zahraničního cestovního rybolovu musí být splněny určité materiální předpoklady. V České republice se soustřeďuje lov na sladké vodě, tudíž je vyloučena materiálová základna pro mořský rybolov. Rybářské pomůcky, které potřebujeme pro lov na moři se špatně nakupují v tuzemských obchodech. Při vycestování a následném nákupu materiálních pomůcek pro lov na moři, zaplatí účastník vysoké náklady.

Sportovní a rekreační rybaření v současné době představuje celosvětově rozšířený druh rekreace. Činnost je stále více chápána jako optimální forma rekreace jedince. Rekreační rybolov (rekreační rybaření) v současné době plní sny a přání rekreatantů, kteří tráví svou dovolenou u vody. Rekreační rybolov je u nás pojmem relativně novým a neznámým, jakožto studijní obor rekreologie. „*Recreational fishing is fishing, which is not deemed to be commercial fishing.*“ (Anonymous, 2004, 1). V překladu: rekreačním rybolov je rybolov, který není považován za komerční rybolov. Komerční rybolov je v České republice spojován s rekreačním rybařením. Pod pojmem komerční rybolov si představíme lov ryb sítěmi, kde se následně ryby prodávají spotřebitelům. Tento typ rybolovu se provádí především na moři a nemá nic společného se sportovním a rekreačním rybařením. Komerční rybolov je pracovní činnost.

Vedle rybolovu na řádných rybářských revírech se u nás v posledních 10-15 letech rozšiřuje také nabídka rybolovu na uzavřených soukromých vodách. Jedná se převážně o chovné rybníky producentů tržních ryb, kteří tento rybolov nabízejí formou komerčně poskytované služby rekreačního lovu ryb udicí. Této možnosti aktuálně využívá 32,93 % registrovaných sportovních rybářů, kteří za tento rybolov ročně zaplatí v průměru 2.376 Kč. Při přepočtu na celý soubor sportovních rybářů v ČR (108 340 rybářů využívajících tuto službu) by úhrady za tuto formu rybolovu představovaly částku 257. 416. 000 Kč. Tato finanční částka však může být ve skutečnosti ještě vyšší, protože zahrnuje pouze registrované rybáře. Komerční rybolov totiž mohou využívat i rybářsky neorganizovaní zájemci, kteří nemusejí vlastnit ani státní rybářský lístek. (Fiala, Kopp, Mareš, & Spurný, 2009, 18).

Když mluvíme o rekreačním rybolovu, nesmíme si myslet, že se jedná o 100 procentní produkt cestovního ruchu. Většinou lidé za tímto produktem necestují mnoho kilometrů, je v blízkosti jejich obydlí. Služba se nekombinuje s jinou službou. Není vybudována dostatečná infrastruktura. Dnes podnikatelé v rekreačním rybolovu podnikají především na bývalých koupalištích. Lidé si pořizují domácí bazény, kde se koupou a mají pod kontrolou čistotu vody, ve které se koupou. Obce, které jsou vlastníky, nedokážou zaplatit provoz koupališť. A jsou rádi, když pronajímají za slušné peníze vodní plochy. Toto považuji za dobrý podnikatelský záměr, když se podíváme výše, kolik dokážou lidé zaplatit za tuto službu.

1.2 Cestovní ruch

V průběhu vývoje cestovního ruchu se můžeme setkat s mnoha paradigmaty na popisování historie. Hlavním důvodem v rozvoji v cestovním ruchu bylo budování infrastruktur, jako jsou silnice, brody, mosty a zařízení, kde se dalo přespat. Budování dopravních prostředků, využívání tažných zvířat a hlavně sestavení lodí. Důležitými předpoklady v rozvoji cestovního ruchu bude dostatečné množství financí, zajištění volného pohybu po zemích a k tomu cestující budou muset mít i dostatek volného času.

1.2.1 Definice cestovního ruchu

V průběhu vývoje cestovního ruchu se můžeme setkat s mnoha definicemi cestovního ruchu. Definice obsahuje několik složek. „*Obecně se cestovní ruch definuje jako krátkodobý přesun lidí na jiná místa, než jsou místa jejich obvyklého pobytu, za účelem pro ně příjemných činností.*“ (Horner, & Swarbrooke, 2003, 53). Toto je zjednodušená definice, autoři Horner a Swarbrooke nadále vysvětluje a doplňují definici. Podle švýcarského profesora Kaspara (1989, 15) představuje cestovní ruch „*souhrn jevů a vztahů, které vyplývají z cestování a pobytu osob, pro které místo pobytu není ani místem trvalého bydliště ani místem pracoviště.*“

Dnes uznávaná definice podle UNWTO (United Nations World Tourism Organization – Světová organizace cestovního ruchu). „*Cestovní ruch je činnost osob cestujících do míst a pobývajících v místech mimo své obvyklé prostředí po dobu kratší než jeden ucelený rok, za účelem trávení volného času a služebních cest (osoba nesmí být odměňována ze zdrojů navštíveného místa).*“ Když srovnáme předchozí definice, najdeme značné rozdíly v délce trvání a ve vymezení možností odměňování. Toto platí především pro Evropu. V Severní Americe se spíše přiklání, že cestovní ruch je pododvětví pohostinských služeb, kde nalezneme stravovací služby, ubytovací služby a cestovní ruch. Z tohoto pohledu je zřejmé, že chápou odvětví jako velice prospěšnou průmyslovou činnost.

Shrme-li základní rysy cestovního ruchu, dostaneme tyto:

- Změna místa trvalého bydliště po dobu kratší jednoho roku, platí pro mezinárodní cestovní ruch, pro domácí cestovní ruch 6 měsíců.
- Nevýdělečná činnost z pohledu cestujícího, nesmí být cestující v trvalém či přechodném pracovním poměru.
- Vztahy mezi lidmi, kterých by si měl být každý turista vědom a také se podle slušného kodexu patřičně chovat.

Rekreační cestovní ruch, který představuje nejširší účast obyvatelstva na cestovním ruchu. Je realizován obvykle ve vhodném rekreačním prostředí, jehož příznivé účinky jsou využívány v zájmu reprodukce fyzických a duševních sil člověka. Rekreační cestovní ruch neznamená jen pasivní odpočinek, ale obvykle je spojen s aktivním pobytem v přírodě a uplatnění celé řady sportovních aktivit, her zájmů, zálib, koníčků, včetně takových, jakými je např. zahrádkaření, houbaření, kutilství apod. (Indrová, & kol, 2009, 18).

„V Anglii vláda uznala ekonomické a sociální výhody rekreačního rybaření a požaduje, aby sladkovodní rybaření bylo chápáno, jako forma zdravé a dostupné rekreace.“ (Simpson, 2010). Mezi výčet sportovních aktivit, bych zařadil i rekreační cestovní ruch rybářů. Termín pasivní odpočinek, by se neměl objevit v definici neboť pro rekreologa znamená spánek. A pak by se, podle mého názoru nejednalo o rekreační cestovní ruch, nýbrž o fyzickou nezbytnou potřebu člověka. Podle Dohnala, & Hodaně (2005, 15) *„rekreace je, na rozdíl od odpočinku, vždy aktivní činností, může být zaměřena na fyzickou, psychickou, mentální nebo emociální oblast, příp. na jejich kombinace s individuálními i sociálními dopady.“* Rekreace se dostává mezi první příčky lidských potřeb, má větší význam, než tomu bylo v minulosti. Čím to je? Snad zhoršujícím se životním prostředím, za kterým musí lidstvo urazit několik desítek kilometrů? Asi ano! Na víkendy lidé opouštějí velká znečištěná města emisemi.

V postmoderní společnosti vznikají nové a nové sporty. Vznikající aktivity jsou spjaty s určitým územím, kulturou a náboženstvím. Sporty pronikají do dalších zemí pomocí cestovního ruchu a internetu. Pro sportovní cestovní ruch je charakteristické dle Heskové, & kol (2006, 23) *„pobyt ve vhodném přírodním prostředí, avšak s aktivním vykonáváním různých sportovních činností, které obyčejně předpokládají určitou fyzickou kondici.“* Zajímavé slovní spojení je vhodné přírodní prostředí. Co tím autorka myslela? Snad ne, že pokud návštěvník bude ve vhodném městském prostředí, tak se nebude jednat o tento druh cestovního ruchu. Nýbrž jestli si nepředstavuje, že pod pojem přírodní prostředí spadá pojem městské prostředí. *„Technicky náročným druhům sportu se věnují účastníci cestovního ruchu převážně v pasivní podobě, a to jako sportovní diváci.“* (Hesková, & kol, 2006, 23). Druhá část definice nám poukazuje, že i sportovní diváci patří do této skupiny. Nevím, jestli to není na škodu. Jednotlivé druhy se doplňují, ale dle mého názoru bych sportovní diváky zařadil do rekreační skupiny. Sportovní činnosti nám pouze poskytují možnosti v turismu.

Rybářský cestovní ruch (fishing tourism) je *„spojený s chytáním ryb na udici nebo s potápěním v řekách, jezerech, přehradách, rybnících a mořích.“* (Hesková, & kol, 2006, 24).

Spadá pod myslivecký cestovní ruch. Rybáři loví v cizích vodách musí respektovat zákony daných zemí a dávat si pozor na stanovy jednotlivých území. Nechápu, proč spadá rybaření pod myslivost, jsou to dvě odlišné volnočasové aktivity. Mají pouze společné slovo lov. Lov v jednotlivých disciplínách je natolik odlišný, že nemůže být srovnáván. Dle Francové (2003,45) rybářský cestovní ruch spadá do loveckého cestovního ruchu: „*Jedná se o další ze specifických forem cestovního ruchu. Bývá spojen s lovem zvěře, rybolovem, a to za účasti vyškolených průvodců – instruktorů.*“ V rybářských kempech se setkáváme s možností využití služeb rybářských průvodců. Podle Polytechnické univerzity v Hongkongu představuje rybářský cestovní ruch: „*Fishing tourism can be broadly defined as tourism activities related to fishing and the cultural heritage activities associated with fishing way of life.*“ (Anonymous, 2011, 11). V překladu: rybářský cestovní ruch lze obecně definovat, jako turistické aktivity související s rybolovem a kulturním dědictvím spojené s životním stylem rybářů. V odborných publikacích, zabývající se cestovním ruchem, se setkáváme spíše s pojmem „lovecký cestovní ruch.“

V České republice k výkonu rybářského práva musíme mít povolenku a rybářský lístek odlišný od mysliveckého lístku. Myslivci disponují více doklady, jako je zbrojní průkaz a průkaz o pojištění. Nadále potápění nemá nic společného s rybaření, pouze území, kde je možno tento druh sportu provozovat. V praxi se neseťkáme s typy cestovního ruchu, které určují jen tu jeho hlavní podstatu. K rybářskému cestovnímu ruchu patří a doplňuje rekreační, sportovní, dobrodružný, incentívni, specifický, se společenskými motivy, s poznání přírodního prostředí a kulturně poznávací cestovní ruch.

Při cestování se dostáváme do kontaktu s lidmi a jejich kulturami. Stálí obyvatelé (rezidenti), osoby, které žijí na daném místě déle než jeden rok, nám zprostředkovávají mnoho neobyčejných zážitků. Z mých dosavadních zkušeností, kdy jsem navštívil v rámci rybářské turistiky Norsko, Mongolsko a sousední země České republiky:

- Mongolští rezidenti
  - Osoby méně sečtělí, uměly pouze jeden jazyk (mongolština), nechápavost banálních věcí, prosté obydlí - jurty, neznalost techniky západních vyspělých zemí
  - základní hygiena - neznalost zubního kartáčku
  - Velice dobrá orientace v terénu - bez techniky
  - Slušné chování a neustálá nabídka pomoci
- Norští rezidenti
  - Velice vyspělý národ – hovoří světovými jazyky (angličtina, němčina)

- Vyspělá technika: v rybolovu, jak náčiní, stroje, oblečení, ubytování
- Bez techniky GPR: špatná orientace v terénu
- Jiné chápání sportovního a rekreačního rybaření
- Sousední země (Slovensko, Polsko, Německo, Rakousko)
  - Vyspělé země
  - Středně pokročilá technika – nejsou značné rozdíly mezi zeměmi
  - Kladen důraz na životní prostředí
  - Stejně chápání sportovního rekreačního rybaření

Návštěvník (visitor) „je osoba, která v domácím cestovním ruchu cestuje na jiné místo v zemi svého trvalého bydliště na kratší dobu než šest měsíců.“ (Hesková, 2006, 14). V mezinárodním měřítku může pobývat návštěvník na dobu delší šesti měsíců, nýbrž nesmí překročit dobu jednoho roku. S pojmem návštěvníkem souvisí pojem turista.

Turista (tourist) „v mezinárodním cestovním ruchu je za turistu považována osoba, která cestuje do jiné země než v ní má své obvyklé bydliště na dobu zahrnující alespoň jedno přenocování, avšak ne delší jednoho roku.“ (Indrová, & kol, 2009, 14). Osoba, která se na daném místě zdrží alespoň jeden den, tudíž 24 hodin. Holidaymaker, označení pro turistu, který překročí určitý počet dnů plánovaného výletu. Opakem je short-term tourist. Nedodrží počet stanovených dnů. Dále rozeznáváme výletníka (excursionist) – jednodenní návštěvník, který cestuje za zážitky na dobu kratší 24 hodin.

1.3 Marketing a cestovní ruch

V dějinách lidstva bylo řečeno už mnoho definic marketingu. Za průkopníky považují Philipa Kotlera a Levitta, dle mého názoru nemusím tyto autory citovat. V knize „Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času jsem našel rozsáhlé pojednání o marketingu:

Marketing se zabývá vztahy mezi kupujícím a prodávajícím a činnostmi, které mají tyto vztahy dovést k uspokojivému závěru. Na rozdíl od ekonomiky, která se soustřeďuje na vztah mezi nabídkou a poptávkou, marketing vychází z myšlenky, že ústředním zájmem všech lidí pracujících v organizaci je zákazník. Orientace firmy na marketing znamená učinit zákazníka středem všech rozhodovacích procesů. (Horner & Swarbrooke, 2003, 28).

Z citace je zřejmé, že prioritou ve všech možných případech, by měl být zákazník. Otázkou je, jestli tato myšlenka je doopravdy naplňována. Dle mého názoru, dnešní podnikatelé vidí marketing, jako možnost vytvoření reklamy, za důvodem vysokého zisku. Nadále „hrubé“ přesvědčování zákazníků o nákupu produktu. A to podle mého názoru není marketingem. Potřeby účastníků cestovního ruchu se zabývají státní a soukromé instituce např. rozvojem produkcí produktů, řízením, plánováním, koordinací činností v rámci cestovního ruchu. A většinou jsou tyto složky státního a soukromého sektoru velice propojeny. S cestovním ruchem jsou úzce spjaty termíny volný čas, ubytovací a stravovací služby.

1.3.1 Nové trendy v marketingu

Mezi nové trendy v marketingu patří guerilla marketing, event marketing, mobilní marketing, virální marketing, digitální marketing, direkt marketing, product placement a advergaming. V budoucnosti očekávám, že tyto formy marketingu se budou neustále vyvíjet a jejich význam bude vzrůstat. Více nalezneme ve skriptech „Základy marketingu“ vypracované Kotíkovou Halinou a Jaroslavem Zlámalem.

Definice event marketingu:

Event marketing se snaží upoutat pozornost a získat zájem potenciálního zákazníka, ale nikoliv běžnými reklamními akcemi, ale uspořádáním události, která přinese nevšední zážitky. Event marketing představuje zinscenování zážitků a jejich plánování a organizování v rámci firemní komunikace. Tyto zážitky mají za úkol vyvolat psychické a emocionální podněty zprostředkované uspořádáním nejrůznějších akcí, které podpoří image firmy a její produkty. Event marketing může být zacílený na pracovníky firmy – management i řadové pracovníky, zákazníky, partnery a spolupracovníky či jiné subjekty – novináře, media, názorové vůdce. (Kotíková & Zlámal, 2006, 73).

„Events jsou činnosti a programy financované společností, jejichž účelem je vytvářet každodenní nebo zvláštní interakce spojené se značkou.“ (Kotler & Keller, 2007, 594).

Když si vezmeme do ruky překladový slovník, zjistíme, že pojem event v cestovním ruchu přeložíme jako akci či události, zážitek, které mají dopad na cestovní ruch. Event turismus má v dnešní době stále větší a větší význam. Lidé spíše jezdí na tak zvané „eventy“. Podle Kotíkové a Swartzhoffové (2008, 10) *„Turisté jedou spíše někam, protože se tam něco „děje“, než že tam něco „je“.* Myslím si, že v dnešní době je to pravda. Návštěvníci jsou otráveni z myšlenky z provozování nezáživné činnosti, pořád hledají nové a nejnovější

zážitky. Nadále můžeme členit eventy na jednotlivé kategorie, jako jsou sportovní eventy, kulturní eventy, náboženské eventy, zábavní eventy a mnoho dalších.

1.3.2 Marketingové strategie

V cestovním ruchu hraje významnou roli marketing. „*Marketingové cíle představují konkrétní marketingové záměry, soubor úkolů, jež se vztahují k produktům a trhům a o nichž firma předpokládá, že budou splněny během určitého časového období.*“ (Jakubíková, 2009, 98). Tyto cíle mají posílit postavení cestovního ruchu v národním hospodářství. Také, aby se stal cestovní ruch více konkurenceschopný. Většinou marketingové cíle by měly být reálné, srozumitelné, vhodné a okolím akceptovatelné. Neustálý rozvoj poptávky nutí poskytovatele služeb rozšířit nabídku produktů na určitém území. „*Destinace je představována svazkem různých služeb koncentrovaných v určitém místě nebo oblasti, které jsou poskytovány v návaznosti na potenciál cestovního ruchu (atraktivitu) místa nebo oblasti.*“ (Palatková, 2006, 16). Rozvoj destinací je v dnešní době řízen obchodníky k prosazování realizace obchodu. Na destinaci nahlíží, jako na soubor příležitostí.

Když mluvíme o marketingu cestovního ruchu, tak si představím, co vše toto odvětví determinuje. Determinujícím článkem je makroprostředí, do kterého spadají politické, společenské, technologické a další faktory. Nemalou část v turismu ovlivňuje politika, která stanovuje rámcové podmínky pro fungování tohoto odvětví. Dalším determinantou je mikroprostředí, do kterého spadají marketingoví zprostředkovatelé, dodavatelé, konkurenti atd. Tyto složky ovlivňují cestovní ruch. Jak již známe, z obecného marketingu, marketingový mix. V praxi cestovního ruchu jde o aplikaci marketingového mixu. Dle potřeb zákazníků (turistů), produkty jsou jádrem veškerého marketingu. Zákazníci mohou být zdrojem nápadů, když např. provede organizace průzkum. Nové produkty se točí okolo neobvyklého zážitku a adrenalinu. Některé produkty by se měly nabízet pouze v malém měřítku s vysokou cenou, aby se maximalizoval jeho ekonomický přínos a zároveň se udržela jeho exkluzivita a s tím spojená i prestiž zákazníka.

Dalšími proměnnými jsou cena, místo a propagace. V dnešní době vidíme stagnaci ceny. V minulých dobách si většina lidí v České republice nemohla dovolit vycestovat za hranice. Nebylo dostatek informací o jednotlivých produktech. S nástupem internetu se většina věcí změnila. Lepší informovanost zákazníků o produktech se srovnáním ceny. Místo je rozhodujícím aspektem marketingu. Musí být dostupné pro značnou část populace. A tak lukrativní, aby lidé za něj dokázali zaplatit v co nejvyšší míře. Nová neobvyklá místa v budoucnosti budou žádaným produktem v cestovním ruchu. Propagace závisí na efektivní

komunikaci s cílovými zákazníky pomocí brožur, reklamy a médii. Jednotlivé organizace v cestovním ruchu by měli každý prvek marketingového mixu zvážit a stanovit si své cíle do budoucnosti. *„Pro cestovní ruch je příznačná konkurence o prostor – turisté soutěží o prostor s místním obyvatelstvem, soutěží se o prostor pro hotely, turistická zařízení, prostory pro autobusy, obchody pošty a další. Soutěží se o prostor, který může být využit jiným způsobem.“* (Doswell, 1997, 210).

V budoucích letech se očekává rozvoj informačních technologií v nabídce a distribuci produktů. Destinace se budou muset více zaměřit na své image, zákazníci budou preferovat komfort, zrychlení cestování, zdraví, ekologii a dobrodružství. Marketingové strategie budou zaměřeny, podle mého názoru, na islámskou kulturu a asijskou populaci.

2 Cíle a hypotézy

Cílem a smyslem mé diplomové práce s názvem „ Sportovní a rekreační rybaření v cestovním ruchu“ je pojednání o smysluplném využití volného času v rámci cestovního ruchu. Řešil jsem zde problém sportovního a rekreačního rybaření jako činnosti, kterou stále více lidí chápe, jako optimální formu rekreace. Cílem mojí diplomové práce je, jakým způsobem mohu získat více příjmů z cestovního ruchu rybářů. Zda je či není cestovní ruch rybářů významný společensko–ekonomický fenomén.

Dílčím cílem práce bylo získání údajů o sportovních a rekreačních rybářích, kteří se účastní rybářské turistiky z hlediska jejich zájmu o metody, způsoby sportovního a rekreačního rybaření, jaké rybí druhy loví, preferují, kolik zaplatí, jakým způsobem si vybírají zájezdy, do jakých problémů se dostávají v zahraničí a pokus o vytvoření plnohodnotné strategie. Která by mi v budoucnu pomohla dokonaleji zapůsobit, jak v tuzemském, tak zahraničním cestovním ruchu, na větší množství populace. Možnost budoucího povolání – podnikatelský záměr.

Dalším dílčím cílem práce je zhodnocení hydrologického územní České republiky v rámci rybářské turistiky. Kde se promítá marketingová a manažerská strategie destinace a její jednotlivé složky. Volba klíčových produktů, distribuční cesty, politika značky, systém řízení znalostí a organizace destinačního managementu jsou základními principy destinačního managementu a marketingu. Management kvality je také elementem marketingu a manažerské strategie destinace.

V diplomových pracích tohoto charakteru nejsou hypotézy povinné. V Kompendiu psaní a publikování v kinantropologii od Karla Frömela se objevuje rozsáhlá zmínka o hypotézách, které by měly být součástí diplomové práce. Proto i já definuji následující hypotézy.

Zájem o rybaření v celosvětovém měřítku stoupá. V ČR zájem o tuto volnočasovou aktivitu mírně klesá, především u dětí a mládeže. Pokles ze „71. 000 na 30. 000“ (Fiala, Kopp, Mareš, & Spurný, 2009, 10) dětí a mládeže. V ČR prozatím není rybaření chápáno, jako optimální forma rekreace. Budou se zvyšovat nároky na ubytovací, stravovací a dopravní služby v cestovním ruchu rybářů. Čeští rybářští turisté nejvíce preferují mořský rybolov. ČRS a MRS nespolupracuje s centrálou CzechTourism. Budoucnost Evropy v cestovním ruchu, které preferuje rybaření ve vzniklých nových destinacích, povede k mírnému úpadku využívání stávajících destinací.

3 Metodika

V mé diplomové práci s názvem „Sportovní a rekreační rybaření v cestovním ruchu“ jsem vypracoval dotazník „Rybářský cestovní ruch,“ který mi pomohl k zpracování diplomové práce. V dotazníku se objevilo patnáct otázek týkajících se rybářské turistiky, jak zahraniční tak i tuzemské. A tři otázky osobního charakteru. V mém šetření jsem získal vyplněných 184 dotazníků. Všechny dotazníky byly vyplněny, žádný jsem nemusel vyřadit.

Primární metody

- *Přímé dotazování.* Dotazníky jsem rozdál na výroční rybářské schůzi místní organizace Zahrádka, která se konala 4. února 2012. Bylo osloveno 76 respondentů, kteří byli předem na pozvánce k výroční schůzi vyrozuměni o předložení dotazníku. Všichni tito respondenti patří k registrovaným sportovním rybářům. Sedmdesát dotazovaných respondentů tvořili muži. Zbýlých šest respondentů byli ženského pohlaví. Převážná část respondentů se řadila do středního věku. Početnou skupinu tvořili senioři důchodového věku. Pouze šest respondentů patřilo do skupiny studentů, kam se řadím i já.
- *Nepřímé dotazování – anketa.* Oslovil jsem čtyři cestovní kanceláře zabývající se rybářským cestovním ruchem. Dotazníky jsem donesl v tištěné verzi do poboček cestovních kanceláří a předal je pověřeným pracovníkům, kteří je nabízeli k vyplnění potenciálním zákazníkům. Tímto způsobem jsem získal 68 vyplněných dotazníků. Všichni respondenti byli mužského pohlaví. Převážná část se nacházela ve středním věku a malá část (5 respondentů) v důchodovém věku.
- *Nepřímé dotazování elektronické – anketa.* Zbýlých 40 respondentů jsem oslovil pomocí internetové stránky www.facebook.com. Respondenti byli vysokoškolští studenti JČU (Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích), Katedra biologických disciplín – rybaření, 37 respondentů byli mužského pohlaví a zbylé tři osoby ženského pohlaví.

Sekundární metody

- *Externí informace.* Pracoval jsem s výsledky ze Socioekonomické studie sportovního rybolovu z roku 2009, kde byl zpracovatel Ústav rybářství a hydrobiologie Mendlovy zemědělské a lesnické univerzity. Dotazník obsahoval dvacet šest otázek týkající se sportovního a rekreačního rybolovu a čtyři otázky byly vyčleněny na osobní údaje. Socioekonomické studie sportovních rybářů z roku 2009 se účastnili rybáři ze všech územních svazů ČRS, Moravského svazu, část rybářů z jiných spolků a neorganizováni rybáři. V studii byla převážná část odpovědí získaná pomocí internetu, kdy na stránkách ČRS nepřehlédnutelně visela. Nadále se mohl dotazník dostat do rukou občanů pomocí časopisu

Rybářství. V studii zpracovatelé získali 7416 dotazníků, z nichž bylo 450 vyřazeno. Většinou na dotazníky odpovídali muži. Průměrný věk dotazovaných se pohyboval mezi 43 a 44 rokem. Pracoval jsem s výsledky Českého statistického úřadu, Czech Tourism a odborných časopisů v rybářství.

Moje šetření probíhalo od 1. února do 30. března 2012, kdy jsem shromáždil 184 vyplněných dotazníků. Výsledky z primárních a sekundárních dat jsem analyzoval a vyhodnocoval. Když shrneme výsledky získané od všech respondentů, tak převážnou část tvořili lidé ve středním věku, druhé místo obsadili studenti a třetí byli senioři. Socioekonomická studie sportovních rybářů z roku 2009 mi poskytuje opěrný bod celé diplomové práce s názvem „Sportovní a rekreační rybaření v cestovním ruchu.“

4 Výsledky

„Toužil jsem aspoň jednou v životě chytat ryby na velkých řekách, na obrovských jezerech a mořích, která jsou velká už proto, že jsou to moře.“ (Ota Pavel)

Český rybářský svaz a Moravský rybářský svaz (ČRS a MRS), jakožto občanské sdružení, poskytuje služby pro sportovní lov ryb v České republice. Podává žádosti o dotace pro mládež a sportovce na státní instituce Mze a MŠMT. Registruje závodníky a rozhodčí. Vydává časopis Rybářství, disponuje bohatou knihovnou. Každoročně vydává aktualizované domácí i mezinárodní řády. Součástí jeho činnosti je péče o čistotu vod a ochranu životního prostředí a péče o zdravotně postižené spoluobčany. ČRS a MRS nespolupracuje s centrálou CzechTourism.

Český a Moravský rybářský svaz každoročně pořádá rybářské závody, čím se snaží popularizovat tento sport. Tudiž, díky rybářským závodům poskytuje možnosti v domácím cestovním ruchu, tak i v zahraničním cestovním ruchu. Rybářský svaz spolupracuje s nadřazenou mezinárodní organizací sportovních rybářů CIPS. Konají se rybářské závody v jednotlivých rybářských disciplínách, jako je např. přívlač, plavaná, muškaření. Česká republika je často hostitelem mistrovství Světa juniorů i dospělých, aniž by se o tom v široké veřejnosti vědělo. Selhávají jednotlivé způsoby propagace, či dokonce není zájem o propagaci vůbec.

Uvedu příklad, v roce 2009 se mělo konat na řece Sázavě v úseku Stvořidla-Smrčná juniorské Mistrovství světa v muškaření. O této akci jsem se dozvěděl pomocí publikace, která vychází každým rokem, Rybářský řád 2009. Dozvěděl jsem se to tak, protože lovím ryby na úseku Stvořidla-Smrčná a před zahájením rybolovu musí rybář vždy zapsat evidenční číslo do povolenky. Většina lovců si nepamatuje pětimístné číslo, proto si ho musí najít v současném rybářském řádu, kde jsem se dozvěděl o konání závodů. Tyto závody byly třídní, kdy ale jednotlivý domácí a zahraniční závodníci pobývali v blízkosti lovišního úseku již týden předem. V blízkosti 30 kilometrů konání závodů jsem nespapal žádnou formu upoutávky na světové závody. V nedalekém vyhlášeném trampském kempu „Stvořidla,“ kam až zasahoval úsek závodů, nikdo netušil, co se za akci má konat. V kempu nalezneme okolo 80 míst k ubytování v chatkách okolo 8500 m čtverečních pro stany a převozní obydlí. Na těchto silně obsazených mezinárodních šampionátech naši reprezentanti pravidelně získávají ta nejvyšší ocenění. Závody se nakonec nekonaly v této destinaci, protože hrozil povodňový

stupeň, číslo dvě. Závody se uskutečnily na nedaleké řece Doubravě, kde se počet přihlížejících pohyboval okolo pouhých padesáti lidí.

4.1 Prostředí cestovního ruchu

V dnešní době si musíme uvědomit i to, že se mění struktura turistů a s tím i jejich požadavky, nároky a zvyky. Mladí lidé se nebojí sami cestovat. Za dobré zkušenosti, podle mého názoru, pokládám různé studijní programy, jako je ERASMUS, MERLLIN a mnoho dalších. Učí mladé studenty samostatnosti a nebojácnosti cestovat. Proběhlo i celosvětové krizové období cestovního ruchu spojené s ekonomickou krizí. Nemůžu posoudit, jestli krize ještě trvá, či nikoliv. Ze všech koutů světa přicházejí různé zprávy o krizích, ale i představy a trendy, jak čelit tomuto období. Hledají se cesty, jak vrátit co nejrychleji fenomén cestování zase do popředí.

4.1.1 Situační analýza rybářského prostředí v ČR

V České republice nalézáme bohaté životní prostředí. ČR patří svým rozmanitým přírodním bohatstvím ke státům, kde je možnost rozvoje v oblasti cestovního ruchu v rámci životního prostředí. Myšlenka vychází z geografických, hydrografických a dalších podmínek. Členská rybářská základna v ČR čítá přes 300 000 osob.

Český rybářský svaz disponuje „1277“ rybářskými revíry z toho „823“ mimopstruhových a „454“ pstruhových s celkovou rozlohou „35 064“ hektarů. Číselné hodnoty jsou převzaty z internetové stránky. (Anonymous, www.rybsvaz.cz, 2012).

Nesmíme zapomínat, že v ČR máme ještě dva subjekty, které se nám podílejí na tvorbě primární infrastruktury. Prvním je Moravský rybářský svaz a druhým jsou podnikatelé podnikající na soukromých revírech (rybnících). Není povoleno si pronajmout část řeky. Moravský rybářský svaz se oddělil od Českého rybářského svazu. Tímto krokem nastala mírná dezorientace v sumáři úlovků, v počtu revírů a plochy revírů. Malé procento tvoří soukromý subjekt podnikatelů. Nicméně, výše uváděná čísla se tím asi o 10 % zvednou.

V našich podmínkách rybářům nehrozí smrtelné zranění způsobené vodním organismem okem viditelným. Hustá říční síť dává přenádherný přírodní ráz krajiny. Řeky se řadí k malým až středně velkým, kde jediné ohrožení lidského života jsou povodně (bleskové povodně).

Rybářské lístky vydávají obce s pověřeným obecním úřadem. Cizinec, který se odhodlá strávit svojí dovolenou ČR, nemá prakticky nárok získat rybářský lístek. Úřední hodiny bývají většinou pouze v pondělí a ve středu od 8:00 do 17:30 hodin. Kde potřebuje

doklad totožnosti, certifikovaný doklad, že splnil zkoušky z rybářství, anebo jiný doklad, vydaný státem, jehož je občanem. Rybářské lístky se vydávají na jeden, tři a deset let, kdy se správní poplatky musí zaplatit na místě. V roce 2012 činí správní poplatek na jeden rok 100,- Kč. Legislativní rámec je značně složitý. A neprosperující ohledně cestovního ruchu.

4.1.2 Situační analýza rybářského prostředí v zahraničí

Severské státy (Norsko, Finsko, Švédsko) disponují bohatou říční sítí, v níž se nalézá nepřehledné množství rybích druhů. Všechny severské státy mají přístup k moři. Mohou provozovat mořský rybolov. Jejich území obsahuje větší hektarový podíl sladkovodních vod než je tomu v ČR. Samozřejmě nemůžeme srovnávat ČR se severskými státy ohledně ploch a s počtem vyskytovaných rybích druhů atd.

Státy v EU (Evropská unie) jsou podobné ČR v rámci přírodního prostředí. Nevyspělé státy a rozvojové státy Afriky a Asie se odlišují od ČR a EU. Například nenalezneme výstavby jezů. Dále nás okouzlují panenská příroda, kde zásah člověka je minimální.

V severských státech hrozí vysoké riziko smrtelných úrazů při lovu ryb na moři. Je povinností celou dobu při lovu na moři mít na sobě oblečenou a technickými pomůckami zajištěnou vestu. Zranění může dojít při manipulaci s nebezpečnou rybou, např. mečoun, žralok a ryby s ostrými zuby. Klimatické podmínky nejsou nejvhodnější pro lov ryb. Dbá se na funkční teplé oblečení.

V EU hrozí riziko pouze většinou při lovu na moři, jak je tomu v severských státech. V afrických a asijských nevyspělých státech hrozí přírodní rizika. Časté jsou záplavy a sesuvy půdy. V rovníkovém pásu se vyskytuje mnoho života ohrožujících živočichů, jako jsou jedovatí vodní a suchozemští hadi a ryby, infikovaný hmyz a další. Nesmíme zapomenout i na státní nepokoje a následné možnosti k újmě na zdraví.

V EU nenalezneme shodný legislativní koncept pro cestovní ruch rybářů. Ve většině zemí platí pravidlo, že na moři je povolen rybolov bez rybářského lístku. Rybářské lístky se stahují pouze na lov ve sladkých vodách. V nerozvinutých zemích např. horní tok povodí Konga neplatí žádné pravidla rybaření, nepotřebujeme mít rybářské lístky. Co je ale odlišné s ČR?

- Většina cestovních agentur a kanceláří zajistí rybářský lístek, který si mi koupíme prostřednictvím jí a nemusíme o něj žádat příslušné instituce.
- Rybářské lístky se dají koupit v prodejnách s rybářským náčiním.
- Rybářské lístky se dají koupit v kempech.
- Nemusíme mít rybářský lístek.

Nelze takto zahrnovat veškeré rybářské destinace, že to tam takto funguje. Ale ve většině případů se snaží zjednodušit legislativní rámec pro cestovní ruch rybářů. Rybáři beztak zaplatí vysoké částky za rybářské povolení, ale je ho možnost sehnat snadnou a rychlou cestou. Doporučuji, když se vydáte na rybářskou dovolenou, pečlivě prostudovat legislativu podmínek k lovu ryb a vše, co náleží s rybolovem.

4.2 Výsledky výzkumu

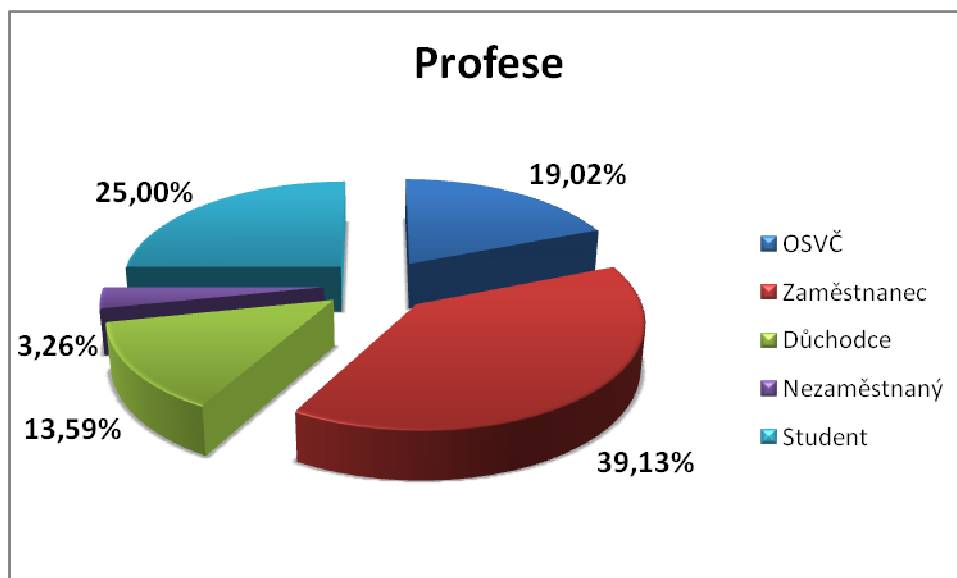
Pro zpracování diplomové práce s názvem „Sportovní a rekreační rybolov v rámci cestovního ruchu“ jsem vytvořil dotazník s názvem „Rybářský cestovní ruch“. Rybářský dotazník slouží, jako zdroj dat. Dotazník obsahuje 15 otázek týkající se rybářské turistiky a 3 otázky osobního charakteru. Chtěl jsem zacílit na respondenty, kteří se pravidelně účastní rybářské turistiky a mají zkušenosti s rybolovem. „Podle údajů ČSÚ přijelo do českých hromadných ubytovacích zařízení v roce 2011 celkem 6,8 milionu zahraničních turistů, což bylo o 7,9 procenta více než v předchozím roce a současně nejvíc v historii.“ (Šnobrová, 2012, www.vyzkumy.czechtourism.cz).

4.2.1 Věková a sociální struktura dotazovaných respondentů

V šetření bylo osloveno 184 respondentů zabývajících se sportovním a rekreačním rybolovem. Převážnou část tvořilo mužské pohlaví, 175 respondentů a zbylých 9 patřilo k ženskému pohlaví. U dotazníků, které byly předloženy v cestovních kancelářích, se vyskytli pouze muži. Z toho vyplývá, že mužská populace dominuje v nákupech rybářských dovolených. Nebo v komunikaci s cestovními kanceláři, které se zabývají rybářským cestovním ruchem. Třetí tázanou skupinou byli studenti Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, kde 37 respondentů byli mužského pohlaví a zbylé 3 dívky.

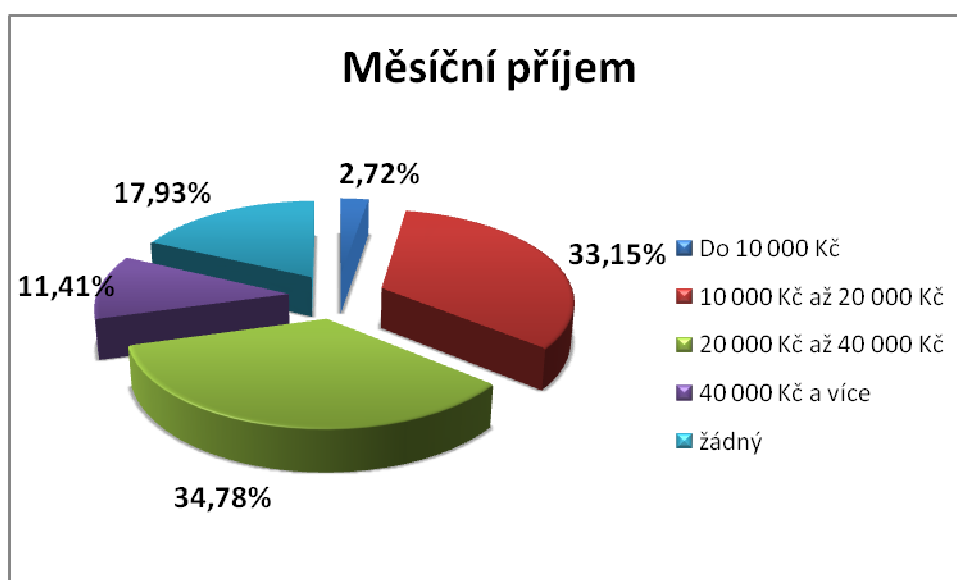
Věkovou strukturou jsem se v dotazníku nezabýval. Dle odhadu, většina respondentů patřila do skupiny středního věku, následována studenty a seniory. Dle mého názoru nebyla další otázka tohoto typu potřebná v dotazníku. V občanském sdružení „Zahrádka“ všechny členy znám a dokážu je zařadit do věkové struktury. V případech cestovních kanceláří mi bylo sděleno, že převážná část klientů vyplňujících dotazník, bylo středního věku.

Z hlediska příslušnosti k sociálním skupinám provozuje rybářský cestovní ruch nejvíce občanů v kategorii zaměstnanců 72 respondentů, v přepočtu k celkovému počtu rybářů **39,13 %**, studentů (46) **25,00 %**, dále důchodců (25) **13,59 %** a podnikatelů (35) **19,02 %** a nezaměstnaných (6) **3,26 %**.

Obrázek 1: Profese rybářských turistů

Rozhodující podíl rybářských turistů patří k vyšší příjmové skupině 64 respondentů, v přepočtu k celkovému počtu rybářů **34,78 %** s měsíčním příjmem (20 000 až 40 000 Kč), druhá je příjmová skupina v rozmezí 10 000 až 20 000 Kč, která dosahuje podílu **33,15 %**. Do vyšší příjmové skupiny, 40 000 Kč a více, patří 21 respondentů **11,41 %**. Dále 33 respondentů s žádným platem, což náleží **7,93 %**. A 5 respondentů spadá do nejnižší příjmové skupiny do 10 000 Kč, **2,72 %**.

Obrázek 2: Měsíční příjem rybářských turistů

4.2.2 Preferované státy

V posledních třech letech, ze všech dotazovaných, 184 respondentů podniklo rybářskou dovolenou. Z nich vycestovalo 166 do zahraničí a zbylých 18 podniklo rybářskou dovolenou v rámci tuzemského cestovního ruchu.

Nejpreferovanějšími oblastí byla Skandinávie. Možná i proto, se šetření konalo v době konce zimy. A mnoho rybářů cestuje do Severských států koncem jara a na začátku léta. Dominujícím státem je **Norsko**, kam vycestovalo **33 respondentů**. Norsko proslavil především jarní lov tresek, které se loví především na pokery v kombinaci s návazci. Mezi druhé nejnavštěvovanější státy patří **Švédsko**, podle **18 respondentů**, především jeho jižní část. Bohatství ryb, která švédská jezera na jihu skrývají, je obrovské a stojí za to vyzkoušet např. jezero Asnen. Země tisíců jezer, do **Finska** vycestovalo **13 respondentů**. Finsko v posledních letech stále více láká naše rybáře, kteří touží po klidu. Podle našich cestovních kanceláří je to „Rybářský ráj.“ Já jsem měl možnost navštívit tuto překrásnou, ale neklidem oplývající zemi. Rybářské destinace jsou tak komercializované, že nelze mluvit o klidném rybaření, ba naopak, jedná se o skupinové šílenství.

Druhou nejpreferovanější oblastí je střední a západní Evropa. Pro české občany je nejvýhodnější a nejlukrativnějším místem **Slovensko**. Na Slovensko v posledních třech letech cestovalo **16 respondentů**, preferujících rybářskou turistiku. České rybáře především lákají horské řeky, kde se mohou setkat s mnoha druhy lososovitých ryb, především s královnou sladkovodních vod, hlavatkou podunajskou. Druhé místo obsadilo **Španělsko** s **13 respondenty**. Do Španělska se především cestuje na vybudované nádrže na řece Ebro. Pro rybáře je řeka Ebro nejznámější, ale ve Španělsku se nachází spousta dalších méně známých rybářských destinací. Preferovanou rybou je sumec, naše největší sladkovodní ryba. Velice mne překvapil výsledek od **10 respondentů**, kteří uvedli stát **Anglii**. V Anglii jsem v mém dosavadním životě nebyl. V Anglii se praktikuje mořský rybolov, tak i rybolov na řekách a vodních dílech. Z vyprávění znám, že většina Angličanů považuje kapra obecného za plevelnou rybu a nedokážou si ji představit na talíři. Tato myšlenka vychází možná z toho, že mají dostatečný přísun lukrativních sladkovodních a mořských ryb, především lososa obecného. Anglie je považována za kolébku sportovního rybolovu. Tento stát určuje tempo a inovaci, vytváří nové produkty ve sportovním rybaření. Dalšími preferovanými státy jsou **Itálie** s **6 respondenty**, **Rakousko** s **4 respondenty** a **Slovinsko** se **3 respondenty**. V Rakousku a Slovinsku lákají rybáře horské řeky např. řeka Soča, kde se loví lososovitě

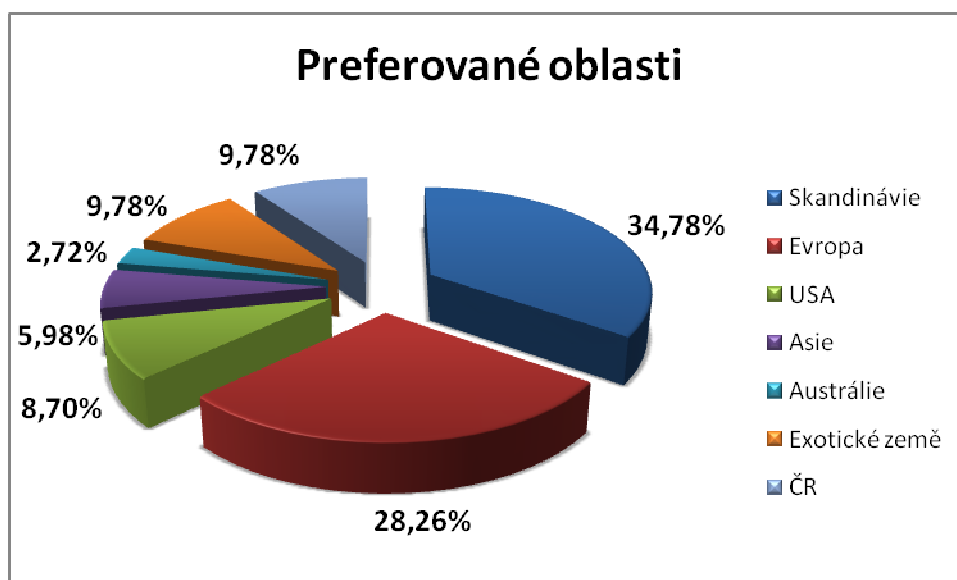
ryby. V Itálii, podobně jako ve Španělsku, převažuje lov na řekách a vodních dílech. Kde preferovanou rybou je sumec velký a candát obecný.

Snad každý rybář zatoužil po rybářském dobrodružství v nespoutané a neporušené přírodě v některých z doposud málo zalidněných zemí světa. Další preferovanou oblastí je kontinent Amerika. Do **Severní Ameriky** vycestovalo v posledních třech letech **13 dotazovaných respondentů**. Z nichž **7 navštívilo** Kanadu. Když se řekne **Kanada**, lidem se vybaví před očima obrázek velké země s územím překrásné divočiny. Lovci si představí nepřeberné množství divoké zvěře a rybáři si představí řeky plných nádherných ryb, především lososů královských. Většina rybářů považuje **Aljašku** za sen, kterým se jim nikdy nesplní, nikdy na tuto dovolenou nenašetří. Tato představa je však z části mylná. Samozřejmě můžeme pobývat v prestižních rybářských kempech a platit dolar za dolarem. Z dotazovaných 184 respondentů **4 navštívili Aljašku**. Nejdražší položkou jsou letecké společnosti, kde zaplatíme největší částku z celého zájezdu. Při troše snahy se můžeme na Aljašku vypravit s pár dolary v kapse. Zbývá **2 respondenti** tohoto kontinentu navštívili **severozápad USA** a to státy **Wyoming a Idaho**, kde se nalézá známá řeka Snake river – Hadí řeka. Do **Jižní Ameriky** zamířili **3 dotazovaní respondenti** na lov dravců do **Amazonie**. Preferovanou rybou je pavon, krásná ryba v nádherném pralesním prostředí patří k tomu nejlepšímu, co Amazonie rekreačnímu rybáři nabízí.

Do **Asie** rok od roku přibývá rybářských turistů. V mém šetření jsem zjistil, že **11 respondentů** v posledních třech letech uskutečnili rybářskou výpravu na tento kontinent. Z toho většina navštívila (**8 respondentů**) pomalu rozvíjející se stát **Mongolsko**. I já jsem měl možnost navštívit tuto oblast. Navštívili jsme řeku Šiškid, kde jsme tábořili v jurtových stanech. Naše rybářské výpravy po toku Šiškidu byly ale tehdy limitovány, protože jsme neměli člun. Rybáři se do Mongolska vypravují především za tajmeny a lenoky. Zbývá **3 respondenti** navštívili **Kazachstán a Rusko**. Kazachstán je neznámou rybářskou destinací. Rusko navštívili 2 dotazovaní respondenti. V deltě Volhy se loví sladkovodní ryba beluga (Vyza velká). Do **Austrálie** vycestovalo **5 dotazovaných respondentů**.

Osmnáct respondentů v posledních třech letech vycestovalo na exotickou rybářskou dovolenou. Na **Nový Zéland** vycestovalo **5 z dotazovaných respondentů**. Do **Karibské oblasti** vycestovali **4 dotazovaní respondenti**. Kdybychom hovořili s rybáři, kteří loví na udice v oblasti teplejších moří, určitě by se zmínili o rybě nazývané tarpon. Mezi nejznámější místa lovu patří tzv. Karibská oblast od Floridy ke Kubě. V **Bejrútu** má moře rybu pro každého. Bejrút navštívili v posledních třech letech **2 dotazovaní respondenti**. V Bejrútu je rybaření oblíbeným sportem, protože se dá díky mírným klimatickým podmínkám

subtropického pásu provozovat celý rok. Na Ostrov **Bali** vycestovali **2 dotazovaní respondenti**. Ostrov Bali je ostrovem bohů, lidé jsou na ostrově velmi věřící a rybaření je jedním způsobem jejich obživy. Na Bali převažuje mořský rybolov. Trofejní úlovky z ostrova Mauricius jsou ve světových přehledech výsledků sportovního rybolovu již tradičně na čestných místech a často mají hodnotu světových rekordů. Na ostrov Mauricius vycestovali 2 z dotazovaných respondentů. V propagačních tiskovinách a na internetových stránkách většiny hotelových zařízení se nabízí návštěvníkům „sea fishing“, rybaření na moři, potom se nabízejí aktivity jako je golf a vodní sporty. Rybaření je na prvním místě. Preferované rybou je modrý marlin. Zbylí **tři dotazovaní** respondenti navštívili kontinent **Afriku**. Dva z nich rybařili v Kongu, asi nejspíše na horním toku. Řeka Kongo patří k největším řekám a na dolním toku se prakticky nedá rybařit. Jeden z dotazovaných navštívil Násirovo moře v horním Egyptě. Jedná se o největší umělé jezero na světě.

Obrázek 3: Preferované oblasti českých rybářských turistů v rybářském cestovním ruchu

4.2.3 Realizace rybářských výprav

Při realizaci rybářských výprav může nastat mnoho problémů. Největším problémem je kulturní rozmanitost celého světa.

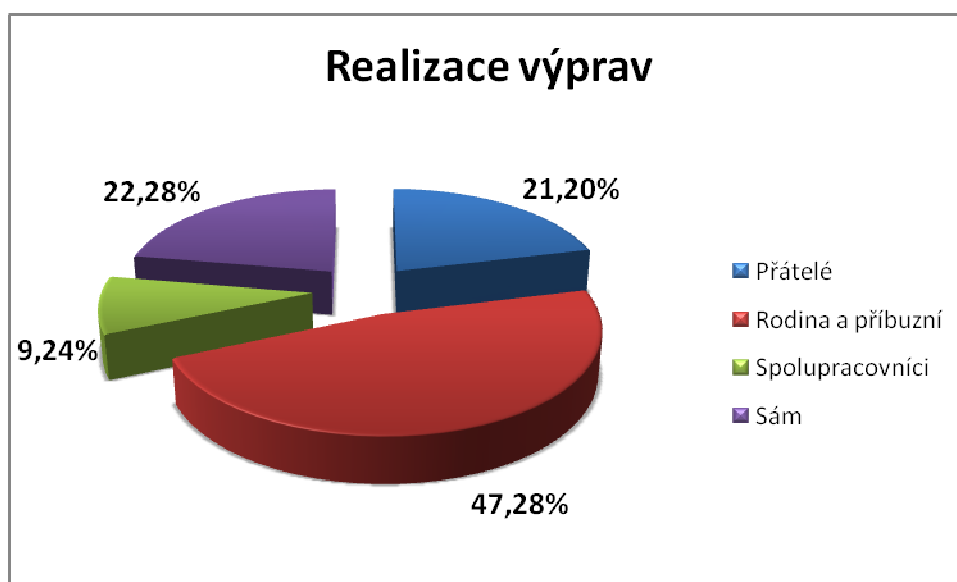
- Neexistuje univerzální jazyk, jímž by se ve světě dorozuměli všichni. Ačkoliv se některé jazyky používají ve velkém měřítku např. angličtina a němčina.
- Odlišné způsoby využití volného času.
- Odlišná délka pracovní doby.

- Odlišné stravovací návyky.
- Odlišné chápání životního prostředí. Příkladem je myšlenka „*Chyt' a pust'.*“ Tato myšlenka náleží sladkovodnímu rybaření. Že vše, co se chytí, nemusí být usmrceno a následně snědeno. V mořském rybolovu jsem se s touto myšlenkou nesetkal, spíše jsme byli nuceni ulovené ryby usmrcovat, pokud měli nejmenší lovnou míru, a dávat je do plastových boxů. V kotvišti byl plastový box jeřábem dopraven na souš, kde byl rybářům přidělen procentuální podíl z ulovených ryb. Takto to fungovalo v Norských fjordech. Tam panovala myšlenka: „*Ber, co ti moře dává a neurážej ho vrácením ryb zpět.*“
- Jiná práva žen ve společnosti. Můžu uvést příklad z Mongolska. Muž má dominantní postavení ve společnosti, s ženou je nakládáno jako s produktem, který si může kdokoliv za cokoliv koupit. Důležitou roli hraje smluvní cena. Žena je brána, jako posluhovačka muže. Když se muži něco nelíbí na počínání ženy, následují i časté fyzické tresty. Toto když vidí návštěvník, většinou, jak mu radí slušné vychování, chce se zastat ženy, která má rovnocenná práva ve společnosti, jako muž ve vyspělých zemích. V tom okamžiku nastává problém, kdy hostitel je překvapen chováním turisty.

Dle mého názoru si myslím, že Evropa je heterogenní, ale postupně směřuje k homogenitě. Je to dobře či špatně? Nevím. Myslím si, že všechno souvisí se vším. V něčem to bude špatně a v něčem homogenita bude prospěšná, jak je vidět z mého šetření, kdy velká část rybářských turistů raději cestuje za novými exotickými dobrodružstvími, kde heterogenita naplňuje jejich touhy.

V mém šetření jsem dospěl k výsledkům: Většina dotazovaných respondentů (87), **47,28%** realizuje rybářské výpravy s **rodinou a příbuznými**. Zajímavé zjištění, i když očekávané. Očekávají to i cestovní kanceláře, agentury a další subjekty, které se zabývají rybářským cestovním ruchem? Když začneme analyzovat jednotlivé cestovní kanceláře a agentury zjistíme, že se zabývají pouze požadovaným produktem, a tj. chytáním ryb. Připouštím, že se v rodině může nalézat více, jak jeden rybář. Ale co ostatní členové rodiny? Jaké oni mají vyžití na rybářských dovolených? Počítají s nimi rybářské cestovní kanceláře a agentury? Dle mých zkušeností spíše ne! Zvolený produkt se platí za osobu. Samozřejmě se můžeme domluvit s podniky, že ten nechce rybařit a tedy nemusí platit povolenku k lovu, rybářské náčiní, loď a atd. Většina podniků zabývajících se **cestovním ruchem rybářů** nenabízí jiné **způsoby trávení volného času**, nežli je rybolov.

Druhou nejpočetnější skupinou byla odpověď, že rybářské *výpravy realizují sám* (41) respondentů, **22,28%**. Lidé si myslí o rybářích, že jsou to tiší samotářští blázni, kteří celé dny stráví koukáním do vody. K objasnění této myšlenky mi poslouží chování ryb. Většina sladkovodních ryb je nadmíru plachá. Když jdeme rybařit ve dvou a více lidech, nastávají procesy socializace, kdy se člověk musí verbálními projevy projevovat. To ale plaší ryby! Tudíž rybáři, kteří chtějí chytit nějakou tu rybu, raději se smíří se samotou u vody. Jinak je to u mořského rybolovu, kde se ryby chytají ve velkých hloubkách, větší počet rybářů je neplaší. Norské klasické lodě na mořský rybolov jsou konstruovány pro 4 až 5 rybářů, kteří rádi vypráví báchorky o jimi ulovených rybách. Třetí početnou skupinu tvoří *přátelé* (39) respondentů, **21,20%**. A nejméně realizují rybáři své rybářské dovolené *se spolupracovníky* (17) respondentů, **9,24%**.

Obrázek 4: Realizace rybářských výprav

4.2.4 Služby cestovních kanceláří a agentur

Komunikace se zákazníky probíhá řadou metod, které se v souhrnu nazývají marketingová komunikace. Propagace je jednou z metod marketingové komunikace. Úlohou propagace je přesvědčení potenciálních zákazníků o výhodách produktů určité organizace. Většina dotazovaných *respondentů* (172) využívá služby *cestovních kanceláří a agentur* zabývajících se rybářským cestovním ruchem. Zbylých *12 respondentů* uvedla, že se *nedostává* do kontaktu s podniky zabývajících se cestovním ruchem rybářů. V položce jiné uvedli, že raději jedou sami bez možností využití služeb cestovních kanceláří a agentur. Karavany

v dnešní době slouží sportovním rybářům k bydlení při závodech. Většina závodníků praktikuje tuto metodu a nespolehá se na místní ubytování. Ale jak je vidět, převážná část využívá nabízející se služby podniků.

Prvotním motivem při výběru cestovní kanceláře či agentury vévodí **reklama** v odborných časopisech, kdy takto odpovědělo (61) **33,15 %** dotazovaných respondentů). Na dnešním trhu máme mnoho odborných tuzemských i zahraničních časopisů, které se zabývají rybářskou problematikou a s ní i spojený cestovní ruch. Nejznámějším českým odborným časopisem je „Rybářství,“ který vychází už řadu let. V letošním roce oslavil 115 let od založení. V časopise najdeme reference o zahraničních a domácích rybářských destinacích a mnoho cenných rad pro rybáře i nerybáře. Časopis má spíše funkci osvětovou, klade důraz na ochranu životního prostředí. Přináší nám nejnovější informace s CIPS (Confederation Internationale de la Pêche Sportive). V časopisech je vyčleněno místo i na reklamu rybářských a cestovních kanceláří. Dalšími odbornými českými časopisy jsou „Kajman, Český rybář, Kapří svět, Muškař a vazač, Sportovní rybář“ a zahraničními jsou „Slovenský rybář, Ruta Pesquera, Infosamak, Blinker, Fishing Magazine.“ Zahraniční rybářské časopisy se ke spotřebitelům dostávají zřídka. Cena českých časopisů se pohybuje od 50 Kč až do 100 Kč.

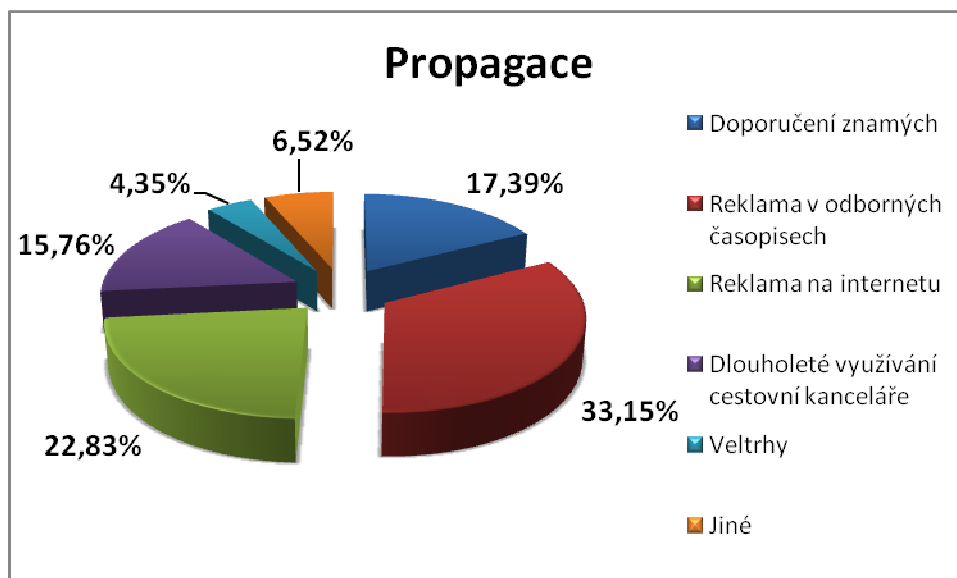
Reklamou na internetu bylo zlákáno (42) **22,83 %** dotazovaných respondentů. Tato reklama spadá do neosobní komunikace. Je placená. Jednotlivé bannery pro reklamy dosahují desetitisíce českých korun. Výhodou reklamy na internetu je, že ji dokážou zaměřit na velké obecnost. Zacílená internetová reklama pro rybáře se vyskytuje na rybářských internetových stránkách. Myslím si, že je efektivní vzhledem k možným vynaloženým nákladům. Internetové reklamy se nacházejí pouze na místech, kde se to očekává. V šetření jsem neuvažoval o televizní reklamě. V minulosti pořad „S Jakubem na rybách“ měl asi za cíl propagaci rybářství, ne však rybářský cestovní ruch. V dnešní době si myslím, že to je jinak. Jakub Vágner cestuje po světě a točí různě typy exotických ryb, ukazuje, jak je loví. Rybářská populace o tom ví, ale konečný produkt se k rybářům dostává především pouze pomocí prodeje DVD a jiných nosičů. Jeho rybářské úspěchy nejsou publikovány v dostatečné míře v televizních přenosech.

Třetí největší skupinu tvoří (32) **17,39 %** respondentů, kteří dali na radu a **doporučení svých známých**. Při rybářských výpravách a s výběrem podniků, které se zabývají cestovním ruchem, jsou problémy. Podniky se většinou snaží zprostředkovat bezproblémové ubytování a dopravu. Ale s kýženým výsledkem si toho moc nedělají, aby byl rybář spokojen a zachytil si ryby. Uvedu příklad: V mém dětství jsem byl na dovolené v oblasti „Zvůle.“ Tehdy nazývaný

rybářský ráj pro rybáře. Na doporučení známých si naše rodina objednala zájezd u nejmenované cestovní kanceláře, která nám podala veškeré informace o destinaci a pyšnila se touto destinací. V minulých letech tato destinace byla chválena mnoha osobnostmi v rybářství. Dorazili jsme na místo a zjistili jsme, že v zimě zapomněli majitelé v nádrži vysekat díry a většina ryb uhynula. Cestovní kancelář po nás nechtěla žádnou zpětnou vazbu. Chci vidět, kolik lidí dokázala takto napálit. Tím chci říct, že cestovní ruch je rychle rozvíjejícím odvětvím a co platilo včera, nemusí platit dnes.

V současné době využívám **dlouholeté služby cestovní kanceláře**. Tak jako (29) **15,76 %** dotazovaných respondentů. Některé cestovní kanceláře a agentury se snaží udržet své zákazníky za každou cenu. Nezajímá je pouze doprava, stravování a ubytování, ale i výsledek v rybářském měřítku. Zasílá prostřednictvím e-mailových zpráv ankety o spokojenosti zákazníků a snaží se ze zákazníků dostat zpětnou vazbu. Toto je marketingová cesta slušného podniku, který má samozřejmě na prvním místě zisk, ale kde dominuje spokojenost zákazníka.

Rybářských výstav, veletrhů a festivalů se účastní každoročně desetitisíce lidstva. Z dotazovaných respondentů pouze (8) **4,35 %**. Mezi známé festivaly patří festival **FOR FISHING**, který se konal koncem ledna tohoto roku v Praze. I já jsem byl přítomen. Na festivalu je možno vidět širokou škálu nových produktů a nových značek. Dle mého názoru, považuji tento festival za unikátní v představení cestovních kanceláří a agentur v rámci cestovního ruchu. Je to prestižní festival konaný po třetí v ČR. Jednotlivé cestovní kanceláře a agentury předkládaly unikátní nápady na rybářské dovolené s použitím videoprojekcí techniky. Dle mého názoru, většinu ukázek pořídili v exotických zemích, rybářům neznámým. Myslím si, že příští desetiletí se bude nést ve smyslu exotických rybářských dovolených. Nadále jsou známy „Rybářská výstava, Moderní rybář a Země živitelka.“ Zbylých (12) **6,52 %** dotazovaných respondentů uvedlo, že nevyužívají služby cestovních kanceláří či agentur. **Jedí na vlastní náklady** automobilem, kdy v místě destinace shání ubytování. V položce jiné bylo dále napsáno, že tento způsob rybářské dovolené je levnější, než při použití zprostředkovatele.

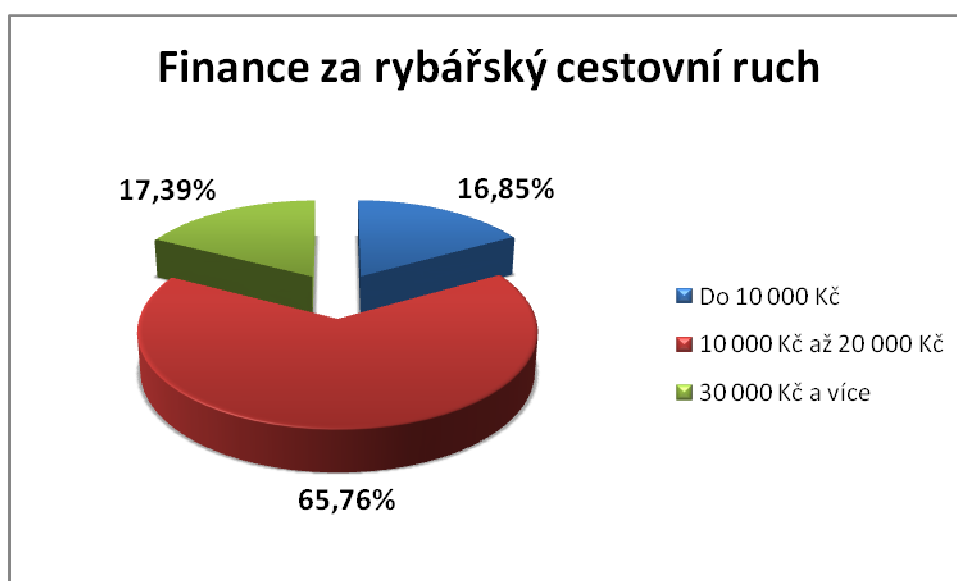
Obrázek 5: Propagace cestovních kanceláří a agentur

4.2.5 Finance za rybářský cestovní ruch

Cenová politika je základem ekonomiky každé země. Ceny by měly být vyvážené tak, aby je potencionální zákazníci dokázali respektovat. Cena je jedním z prvků marketingového mixu, dle mého názoru v současné společnosti nejvíce vnímaná. Cílem podniků je mít, co největší obrat a zisk, který přinese uspokojení majitelům firem. „*Příjmy České republiky z mezinárodního cestovního ruchu dosáhly v roce 2011 celkem 135 miliard korun, saldo platební bilance za cestovní ruch skončilo přebytkem 54,4 miliardy korun. Vyplývá to ze statistiky platební bilance, kterou zveřejnila Česká národní banka.*“ (Šnobrová, 2012, www.vyzkumy.czechtourism.cz). Mezinárodní cestovní ruch chápeme jako souhrn zahraničního cestovního ruchu.

V mém šetření odpovědělo (121) **65, 76%** respondentů, že jsou ochotni zaplatit za rybářský cestovní ruch **10 000,- Kč až 20 000,- Kč za rok**. V přepočtu to znamená, že z celkového počtu registrovaných rybářů (asi 330 000 – 290 000 z ČRS a 40 000 z MRS) 65, 75 % by dokázalo zaplatit za rybářský cestovní ruch 10 000,- Kč až 20 000,- Kč za rok. Částka by byla v rozmezí od 2 170 080 000 Kč až 4 340 160 000 Kč.

V mém šetření odpovědělo (32) **17,39 %** respondentů, že jsou ochotni zaplatit za rybářský cestovní ruch **30 000 Kč a více za rok**. V přepočtu to znamená, že by byli ochotni zaplatit 1 721 610 000 Kč a více. Zbylých (31) **16,85 %** respondentů je ochotno zaplatit do 10 000 Kč za rybářskou turistiku za rok. V přepočtu to znamená, že jsou ochotni zaplatit do 556 050 000 Kč za rybářskou turistiku za rok.

Obrázek 6: Finance za rybářský cestovní ruch za rok

Teoreticky, dle šetření, můžeme z rybářského cestovního ruchu získat velkou sumu peněz. Teoreticky, rybáři, jsou ochotni zaplatit za rybářskou turistiku **6 617 820 000 a více Kč za rok**. Toto je nejvyšší možná vypočítaná částka. Nejnižší částka je **4 447 740 000 Kč**. Beru v úvahu, jak domácí, tak i zahraniční cestovní ruch. Náklady na zahraniční cestovní ruch budou mnohokrát vyšší, než za domácí cestovní ruch, „za zahraniční rybářskou turistiku uhradí rybáři 357,6 mil. Kč“ (Fiala, Kopp, Mareš, & Spurný, 2009, 21). Dle mého názoru, reálné náklady na rybářský cestovní ruch budou mnohem vyšší a budou se pohybovat v roce **2012 okolo 500 000 000 Kč a více**. Nemůžeme počítat se všemi rybáři a číslo 6 617 820 000 Kč nebrat na 100 % vážně. Je to suma, kterou by teoreticky rybáři dokázali zaplatit za rybářskou dovolenou.

4.2.6 Současný rybářský trend v cestovním ruchu

Všiml si někdo výstroje rybáře? K vodě se obvykle nosilo oblečení, které se dnes nehodí mezi lidi. Jak je tomu dnes? K českým tokům ještě zavítají staromódní rybáři, kteří praktikují starou myšlenku a k vodě si obléknou, co doma najdou, ale spíše už převažuje trend se **patříčně oblékat** do barevně nenápadných obleků. Převládají **barvy zelené a šedé**. Oblečení nám slouží nejen jako ochrana před nepohodou, proti zimě, ale také jako prestiž v této pohybové aktivitě. Jak je tomu v zahraničí? Především Skandinávské země dbají na rybářské oblečení, které musí plnit jak funkční funkci, tak i společenskou funkci. Rybáři zaplatí nehorázné finanční prostředky za oblečení. Skandinávské země dbají na funkční oblečení,

keré může zachránit i život. Uvedu příklad: Ve Skandinávii je nutností při rybaření na ledu nebo při muškaření v ledové vodě mít rukavice. V České republice jsou k dostání pouze neoprenové rukavice. Keré nejsou vyhovující pro muškaře držící muškařskou šňůru v ruce a pomocí ní sledují záběr ryby, rukavice jsou moc tlusté. Rybáři nemají dostatečný cit v prstech a to vede k neúspěšnému lovu v jarních a podzimních měsících. Ale existují goratexové rukavice, keré jsou slabší a obvykle se používají k tomuto způsobu rybolovu. Jsou velice teplé, ale nejsou k dostání v České republice. Ve Skandinávii nejsou nikterak drahé. Možná by stálo za to začít podnikat s rybářským oblečením. Sám rybařím, zajímám se o myslivost a o rekreaci, jak v létě, tak v zimě. Myslím si, že oblečení zájmových skupin, jako jsou rybáři a myslivci je přehnaně předražené a neplní svou funkční schopnost. Platí se pouze značka. Za to sportovní oblečení pro rekreaty téže ceny je daleko funkční a spolehlivé.

V mém šetření jsem zjistil, že nejvíce české rybáře láká *moře*. Z dotazovaných respondentů, takto odpovědělo 69, což je v přepočtu z celkové rybářské populace **37,50 %**. Když se chystáme na rodinnou dovolenou u moře, nesmíme zapomenout na pár důležitých věcí. Obvykle řešíme dilema, zda si s sebou vzít svoje rybářské náčiní, či ne. Pokud má osoba s rybolovem na moři už nějakou zkušenost, proč ne? Většinou první rybářské cesty k moři jsou katastrofy. Musíme vědět, jakým způsobem budeme lovit ryby. I u moře můžeme lovit ze břehu. Výlety lodí na tzv. „game fishing“ bývají dosti nákladné. Loví se takto mečoun, plachetník, tuňák atd. Levnější alternativou bývá „deep sea fishing,“ kdy lovíme z driftujícího menšího člunu. Nezkušení rybáři dostávají z tohoto způsobu rybolovu mořskou nemoc. K mořskému lovu ve většině případů nemusíme mít žádnou licenci, pouze si musíme dávat pozor na nejmenší lovnou míru. Důvodem je ochrana generačních ryb.

Jaké náčiní pro lov ze břehu? Rybáři si do zavazadel přibalují klasické pruty pro lov ve sladkovodních vodách. Není to až taková chyba, ale mořské specifické pruty jsou stavěny na mořský lov. Většinou pruty jsou tvrdší a delší s vyšší vrhací zátěží. Průměr vlasců a jejich nosnost v uzlu bývá také o něco větší. Při lovu z pláží potřebujeme jiné držáky na pruty než je tomu v České republice. Musíme si uvědomit, že se nalézáme na jiném podloží. Rybářské stojany se dají koupit i v ČR. V zahraničí se zakazuje lovit na některé druhy háčků, kerých se ryba není schopna zbavit při přetržení vlasce. Teoreticky můžeme u moře úspěšně lovit takřka všude. Hlavním otazníkem je náčiní. Při rybolovu na plážích se nástraha dopravuje hodem někdy více jak 100 metrů. Obecně platí, že bychom měli nástrahu dostat za místo, kde se začíná souvislý pás - příboj. V přístavech se často shromažďuje velký počet ryb, ale v přístavech se většinou nesmí lovit z bezpečnostních důvodů.

Kdy lovit ryby? Podle mého názoru má rybář největší šance v brzkých ranních hodinách a z večera. Nástrahu nám tvoří živočišná říše nebo uměle vytvořená nástraha. Jako nástrahu obvykle používáme mrtvé nebo živé krevety, kousky olidní, živé a mrtvé rybky. Nejúčinnější nástraha je čerstvá.

Druhou nejpočetnější skupinu tvoří rybáři, kteří nejraději rybaří na **řekách**. Takto odpovědělo (67) **36,41 %** respondentů. Zamysleli jsme se někdy otázkou, jestli můžeme nalézt rybářská místa na zemi, kde rybář bude plně spokojen? V posledním desetiletí se otevřely netušené možnosti rybářských výprav pro rybáře. Pozornost naší široké rybářské veřejnosti neupírá jen k domácím řekám a rybníkům, ale i k vodám v blízkém či dalekém zahraničí. Cestovní kanceláře a agentury specializované na rybářskou klientelu nabízí i ty nejatraktivnější rybářské výpravy. Existují neprobádané zákoutí řek, která skýtají netušené možnosti pro rybáře. Finanční nároky na takové rybářské dovolené jsou často značně vysoké, ale bezesporu vyvážené úžasnými rybářskými zážitky a trofejními úlovky, které vzbuzují zasloužený obdiv. I někteří profesionální rybáři si staví na této myšlence kariéru. Českým nejznámějším rybářem je Jakub Vágner.

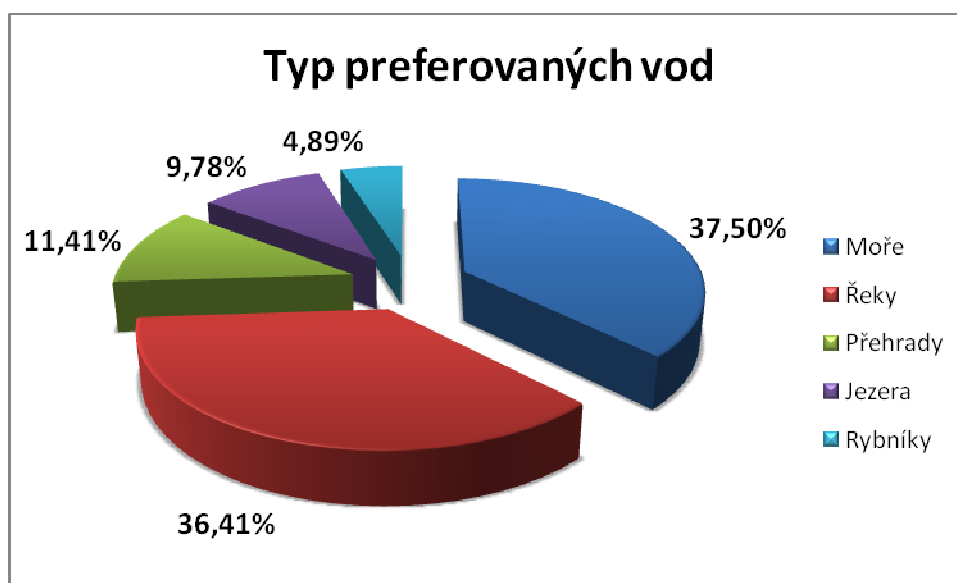
Každá řeka má svůj půvab a obdiv rybářů. Řeka musí někde začínat a končit. Rybáři jezdí na dovolené rybařit do zahraničí a poznávat tajuplné řeky. Nejkrásnějšími řeky jsou všechny, na kterých se neobjevují lidské stavby, jako jsou jezy, přehrady a vodní elektrárny, kde se zamezuje rybám volný přechod. Takové se nacházejí v nevyspělých zemích, anebo ve vyspělých zemích, které si váží životního prostředí. Krásné neprozkoumané řeky, které poutají pozornost, se nacházejí po celém světě. Jen je na cestovních kancelářích a agenturách, jak uchopí tuto možnost. V České republice je asi nejznámější řekou rybářské populace řeka Berounka, kterou proslavil Ota Pavel knihami „Smrt krásných srnců“ a „Zlatí Úhoři.“

Za rybami na **přehradách** vyrazilo ze 184 dotazovaných 21 respondentů, v přepočtu **11,41 %**. Přehradní nádrže byly budovány především pro potřebu průmyslu a jako ochrana před povodněmi. Vedle již zmíněných účelů se nádrže úspěšně využívají pro rekreaci: koupání, vodní sporty, rybařina atd. Nejžádanější a také nejčastěji lovenou rybou je kapr, to platí pro ČR. Ve Španělských rozsáhlých přehradách dominuje lov dravých ryb, jako je sumec a candát. Proč vodní nádrže nelákají rybářské turisty? Jak se říká, někdy se i veprové maso přejí. Kapr a jenom kapr.

Jezerní lov upřednostňuje 18 dotazovaných respondentů, v přepočtu **9,78 %**. V České republice se nemůžeme pyšnit jezerním rybolovem, protože nemáme žádné jezero, na kterém je povoleno rybařit. Český rybář, pokud chce rybařit na jezerech, musí vyjet na dovolenou za hranice. Nejznámějšími jezery světa jsou kanadská jezera, kde si každý před vlastním

rybolovem musí koupit povolenku. Není to v Kanadě zase až tak velký problém. Většinou se chytá z lodí. Nejvíce se chytají štiky, candáti, okouni a lososovité ryby.

Posledním preferovaným typem jsou **rybníky**. Takto odpovědělo 9 z dotazovaných respondentů, v přepočtu **4,89 %**. Rybníkářství V České republice má bohatou minulost. Nejznámější destinací je Třeboňsko, kde se nachází nejvíce rybníků. Rybníky byly stavěny pro odchov rybích plůdků a později se na nich začalo vykonávat rybářské právo. Rybníky byly v nedávné minulosti lukrativním byznysem, kdy rekonstrukce rybníků byla z části hrazena pomocí dotací. Které přicházely z Ministerstva zemědělství a z evropských fondů. Rybníky v dnešní době slouží spíše ke komerčnímu rybolovu.

Obrázek 7: Typy preferovaných vod v cestovním ruchu rybářů

Proč rybáři nejvíce preferují moře a řeky? Odpověď je jednoduchá. V moři a řekách se vyskytují ryby, na které rybář není zvyklý a nejde se přesně zaměřit na jeden druh ryb. Je tady možnost, že zabere ryba na kterou nemáme namířeno. Na přehradách, jezerech a rybníkách víme, co se skrývá pod hladinou za ryby. Rybníky a přehrady se jednou za čas vypustí. V mořích a řekách nevíme, co se skrývá v hlubinách za ryby. Toto je myšlenka, proč rybáři raději cestují k moři a řekám.

Rybářské způsoby při rybaření jsou ovlivněny typy preferovaných vod v cestovním ruchu. V mém šetření jsem dospěl k výsledkům, že 66 z dotazovaných respondentů, uvedlo, že jejich nejoblíbenějším způsobem rybolovu při rybářské turistice je **mořský rybolov**, v přepočtu **35,87 %** z celkové populace rybářů. Někdo by mohl namítnout, že mořský rybolov nepatří do způsobu rybolovu, že se mořský rybolov skládá z jednotlivých rybářských

způsobů. Měl by i do jisté míry pravdu, ale musíme odlišit mořský rybolov od sladkovodního rybaření, kde jsou technické odlišnosti, viz popisované výše.

Při klasickém mořském rybolovu ze člunu, používáme tvrdé pruty s velkými navijáky, které pojmu mnoho metrů silnější šňůry. Já doporučuji chytat na silnější šňůry s nosností v uzlu kolem 80 kilogramů. Když jsme zavítali do norských fjordů, tak při lovu na moři se nám osvědčily dvě techniky. První *metodou* bylo *pilkerování*, zvedání a spouštění nástrahy na dno. K tomu jsme potřebovali tvrdý prut délky 2,7 metrů a multiplikátor se šňůrou. Na konci šňůry byl přivázán pilker (olovněná rybka o hmotnosti kolem 150 gramů a nad ním umístěno 6 nástrah, jak živočišného původu, tak umělého původu. Dnešní zvyklostí jsou elektronické navijáky s automatickým navíjením, chytá se ve velkých hloubkách. Druhou metodou byl lov *přívlačí*. Jako nástraha se nejvíce osvědčili twistery (gumové rybičky opatřené háčky). Mořské rybaření není nijak nebezpečnou činností, avšak zvláště bychom si měli dávat pozor a dodržovat všechna pravidla.

Druhou nejpočetnější odpovědí bylo *muškaření*. Muškaření upřednostňuje 65 z dotazovaných respondentů, v přepočtu 35,33 %. V polovině dubna (16. dubna) začíná rybolov na pstruhových vodách, milovníky lovu lososovitých ryb čeká více než 20 týdnů, během kterých se budou moc radovat z případných úlovků pstruha obecného, někdy označovaného za krále českých vod. V dobách největšího rozvoje v rybářském průmyslu bylo učiněno milné rozhodnutí ve vysazování nepůvodních druhů lososovitých ryb. Základní pravidlo bylo porušeno, vysazování nepůvodního pstruha duhového a sivena amerického. Tyto ryby konkurují pstruhu obecnému a ten následně strádá a je vytlačován z českých řek na úkor nepůvodních druhů, které se nedokáží sami reprodukovat.

K *muškaření* potřebujeme speciální vybavení, jako jsou prsačky (neprodyšný oblek, který k tělu nepustí vlhkost). V dnešní době jsou prsačky konstruovány z gumy, neoprenu a z goratexu. Cena vyhovujících prsaček se pohybuje okolo 7 000 Kč. Rybářské načiní, jako je prut, muškařská šňůra, podběrák a různé typy mušek je možno dohromady koupit okolo 3 000 Kč. Když tyto dvě sumy sečteme dostaneme se k 10 000 Kč. Životnost prsaček se pohybuje kolem dvou let. A to ještě nepočítáme cenu povolenky. Tato cena není vyhovující pro českého rybáře a proto v ČR prozatím nemáme moc rybářů, kteří se zajímají o tuto techniku rybolovu, ale jak je vidět, že většina rybářských rekreatantů upřednostňuje tuto techniku rybolovu. Je známo říční muškaření, asi nejrozšířenější, nadále *jezerní muškaření* a v dnešní době jsou i zprávy o *mořském muškaření*.

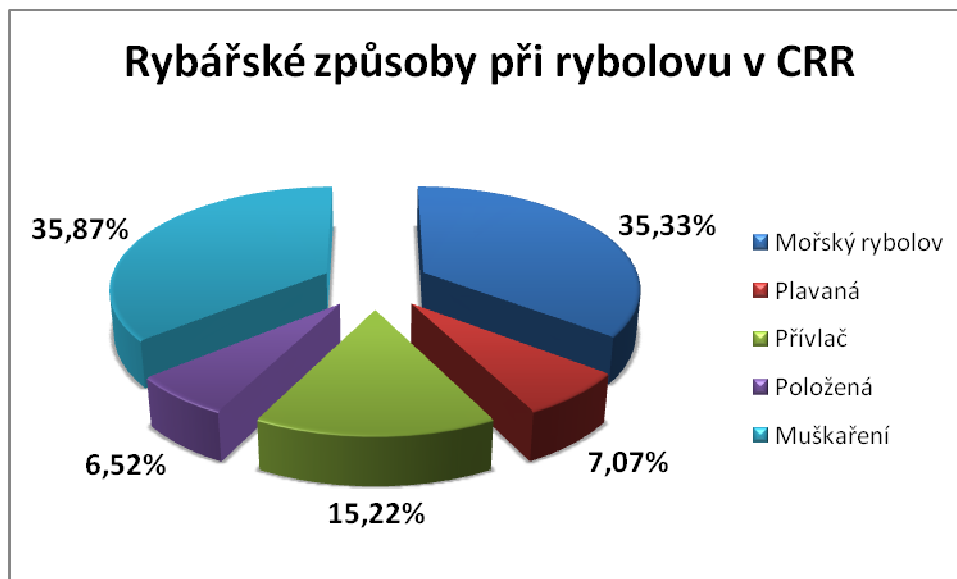
K méně používaným způsobům rybolovu patří *přívlač*. Přívlač upřednostňuje 28 z dotazovaných respondentů, v přepočtu 15,22 %. Přívlač je jednou z neaktivnějších

rybářských disciplín, kdy po prochytní místa, rybář se přesouvá na další lukrativní místo. Přívlač upřednostňují mladší a zkušenější rybáři. V dnešní době se používají umělé i organické nástrahy (uhynulá rybka). Přívlač je povolena na pstruhových revírech od 16. dubna do konce srpna. Vlácená nástraha musí být umělého charakteru. V českých mimopstruhových vodách je povoleno touto technikou lovit od 16. června do konce téhož roku. Přívlačí se především loví ryby dravé a lososovité.

Zaráží mne dosažené číslo. Předpokládal jsem, že výsledné číslo bude daleko vyšší. Ale na druhou stranu se moc nedivím, že při rybářském cestovním ruchu tuto techniku rybáři neprovozují. Při přívlači je nutností znát vodní terén, který rybářský turista v novém prostředí nezná. Při přívlači nachodí rybář mnoho kilometrů okolo vody.

Nejméně preferovanými způsoby rybolovu byly plavaná a položená. **Plavanou** upřednostňuje 13 z dotazovaných respondentů, v přepočtu **7,07 %**. **Položenou** upřednostňuje 12 z dotazovaných respondentů, v přepočtu **6,52 %**. Na plavanou a položenou se nejvíce chytají bílé ryby, jako je plotice, cejn, jelec atd. Samozřejmě se na tento způsob můžou lovit veškeré rybí druhy. Ale, jak je vidět rybáři při svých dovolených neupřednostňují tyto základní způsoby lovu. Tento způsob lovu upřednostňuje starší populace rybářů, kdy přijdou k vodě a prosejí pár hodin na jednom a téže místě.

Obrázek 8: Rybářské způsoby při lovu v cestovním rybářském ruchu

Na světě souvisí všechno se vším. Rybářské způsoby při lovu v cestovním rybářském ruchu souvisí s typy preferovaných vod. Když srovnáme obrázek 7 s obrázkem 6, zjistíme, že k jednotlivým způsobům rybolovu patří i typy preferovaných vod. Hlavně je to vidět na mořském rybolovu a na muškaření.

S typy preferovaných vod a způsoby chytání ryb souvisí i jednotlivé preferované druhy. V mém šetření jsem dospěl k závěru, že rybářští turisté více preferují mořské ryby, v položce mořské se objevilo zaškrtnutých 307 hlasů a v položce sladkovodní bylo zaškrtnuto 302 hlasů. V otázce: „Které druhy preferujete při rybolovu?“ byla možnost, že každý rybář mohl zaškrtnout 4 odpovědi.

Výlov ryb v rybnících a tekoucích vodách

Měřicí jednotka t (tuna)

Ukazatel	2006	2007	2008	2009	2010
Celkem	25 077	24 723	24 559	24 183	24 410
v tom:					
Kapr obecný	21 662	21 288	20 764	20 472	20 907
Lín	266	289	307	276	237
Štika	246	246	267	248	227
Candát	194	169	164	165	154
Pstruh obecný	24	31	26	20	18
Pstruh duhový	628	675	671	583	533
Cejn velký	217	190	169	183	170
Sumec velký	127	155	154	147	140
Úhoř říční	22	21	21	21	19
Lipan	5	5	5	5	3
Bolen	27	18	19	16	16
Amur bílý	449	438	480	498	577
Karas stříbřitý	26	24	24	23	20
Tolstolobik pestrý a tolstolobik bílý	427	417	597	614	595
Jelec tloušť	19	19	20	17	10
Okoun říční	42	33	34	36	32
Siven americký	99	163	209	152	270
Síh maréna a síh peleď	34	27	24	19	26
Ostatní	563	515	604	688	456

Obrázek 9: Výlov ryb v rybnících a tekoucích vodách (Český statistický úřad, 2012, <http://vdb.czso.cz/>)

Výlov obsádky ryb z rybníků je prováděn zejména s využitím sítí a odlovem ryb na udici v tekoucích vodách. Jak lze vidět v České republice dominuje kapr obecný, amur bílý a tolstolobik a nepůvodní lososovité ryby. Tolstolobik je odchytáván především s využitím sítí. Toto je tabulka celkového odlovu ryb na území České republiky. Jen je škoda, že doposud nemáme výsledky z roku 2011.

V mém šetření jsem dospěl k výsledkům, že 75 z dotazovaných respondentů, uvedlo, že jejich preferovanou sladkovodní rybou při rybářské turistice je *štika*, v přepočtu **12,32 %** z celkové populace rybářů. Nerybářská veřejnost zná málokterý rybí druh, tak dobře jako

štika. Dnes se již dá těžko posoudit čím to bylo způsobeno. Snad to bylo dáno urputným vzhledem ryby, která má ozubené čelisti. Zuby jsou pro štika nesmírně důležité. Uchvátí jimi kořist, kterou polyká v celku.

Dnes jsou štiky k zastížení téměř na celém světě a to i tam, kde se původně nevyskytovaly. Rybářský turista jí chytá po celém světě, někdy si myslí, že je to jiný druh, ale štika je jen jinak zbarvena. Samozřejmě existují i odlišné druhy štiky. Rybářský turista pokládá štika za cenný druh ryby, který se musí všemi způsoby podporovat. Podporou by ovšem neměla jenom být snaha ji chránit v období rozmnožování, ale i pečovat o její pravidelné vysazování. Rybářským turistům se líbí na rybě její bojovnost, kdy při zdolávání vyskakuje nad hladinu s otevřenou hubou a snaží se cukavými pohyby uvolnit zachycený háček v tlamě. Dále se rybářským turistům zamlouvá možnost jejího růstu do extrémních hodnot. Štiky jistě budou v budoucnu patřit k nejoblíbenějším loveným rybám.

V mém šetření jsem dospěl k výsledkům, že 71 z dotazovaných respondentů uvedlo, že jejich preferovanou druhou sladkovodní rybou při rybářské turistice je *pstruh*, v přepočtu **11,66 %** z celkové populace rybářů. V dotazníku jsem neuváděl, jestli jde o pstruha obecného, duhového či mořského. Pstruh duchový a siven americký je vysazován hojně v českých vodách, kde se jim značně daří. Jelikož to jsou ryby introdukované, tak se sami nedokáží reprodukovat. V dnešní době představují hlavní cíl příjezdových turistů, protože pstruh obecný se nenachází v tak hojné míře.

Třetí nejoblíbenější sladkovodní rybou je *sumec*. V šetření jsem dospěl k výsledkům, že 54 z dotazovaných respondentů, uvedlo, že jejich preferovanou sladkovodní rybou při rybářské turistice je sumec, v přepočtu **8,87 %** z celkové populace rybářů. Sumec patří mezi poněkud tajemné druhy naší ichtyofauny. Přispívá k tomu hlavně schopnost dorůstat velkých tělesných rozměrů. Mezi rybářskými turisty je velmi populární. To, že není o něj nouze ve všech světových vodách, je výsledkem technologie rybničního chovu. Sumec patří mezi rybí druchy, které nejsou moc náročné na kvalitu vody. Je to teplomilný druh ryby. S největšími exempláři, které mohou vážit i přes 100 kilogramů se hlavně setkáváme ve Španělsku.

Čtvrtou nejoblíbenější sladkovodní rybou je *kapr*. V šetření jsem dospěl k výsledkům, že 39 z dotazovaných respondentů, uvedlo, že jejich preferovanou sladkovodní rybou při rybářské turistice je kapr, v přepočtu **6,40 %** z celkové populace rybářů. Kapr obecný představuje v České republice nejpreferovanější lovenou rybu rybáři, viz obrázek číslo 7. Každému rybáři je jasné, že převážná část úspěchu spočívá hlavně v dobrém vnaďení. Předešlé preferované ryby se nevnaďí. Na vnaďeném místě udržíme vždy hejno podstatně déle, než když nevnaďíme. Dle mého názoru, kapr bude ustupovat pře atraktivnějšími rybami

v rámci cestovního ruchu. Kapr je ušlechtilá tradiční ryba. Je produkován díky svému velkému ročnímu přírůstku.

V možnosti „Jiné“ vyplnilo 63 z dotazovaných respondentů *odlišné druhy ryb*, které neměli ve výběru. V přepočtu z celkové populace **10,35 %**. *Candáta* upřednostňuje 21 z dotazovaných respondentů. Candát bude pravděpodobně rybou s největší perspektivou pro rybářské turisty. Opravdu nejde o nadsázku. Candát je ryba náročná na životní prostředí, jako je většinou turista, který chce vidět krásu přírody. Vyžaduje hlubší vody s dostatečným množstvím kyslíku. V porovnání se štikou je méně dravý. Proč rybáři rádi loví candáta? Je to především prožitek z vlastního lovu. Candát je hlavně nočním dravcem. Candát je uznávaný pro jeho maso bez kostí. V dnešní době se na trhu prodává kilo kvalitního čerstvého candáta okolo **350 Kč**. Candát má před sebou jistou budoucnost.

Jedním z kritérií, která rozdělují rybářské řady je specializace na lov určitých ryb. Nedá se říci, že rybář ve svém životě zůstane u jednoho způsobu rybolovu a u jedné preferované ryby. Dalšími preferovanými rybami jsou *parmy, úhoři, lipani, tajmeni, okouni, líni a mníci*, dle dotazovaných respondentů. V očích průměrného konzumně založeného rybáře, parma nemá příliš chutné maso. Zdolávání parmy je to nejkrásnější, co sladkovodní lov ryb nabízí. *Parma* je velice udatným rybářovým soupeřem, největším. Nejpůsobivější podívankou jsou výskoky při záseku.

Úhoř říční je v České republice původním rybím druhem, který se vyskytuje na všech typech vod. Jeho rozšíření však dnes již zcela závisí na dovozu a jeho následné vysazení. Rybáři úhoře znají, jako rybu s noční aktivitou a poněkud tajemným způsobem života. Loví se na položenou v noci. Maso má kvalitní a jeho hospodářský význam je obrovský. Uzený úhoř patří k nejdražším rybím specialitám. Úhoř představuje preferovanou rybu rybářským turistům. Výstavbou lidských staveb na vodních tocích ztrácí úhoř možnost migrace a následné reprodukce.

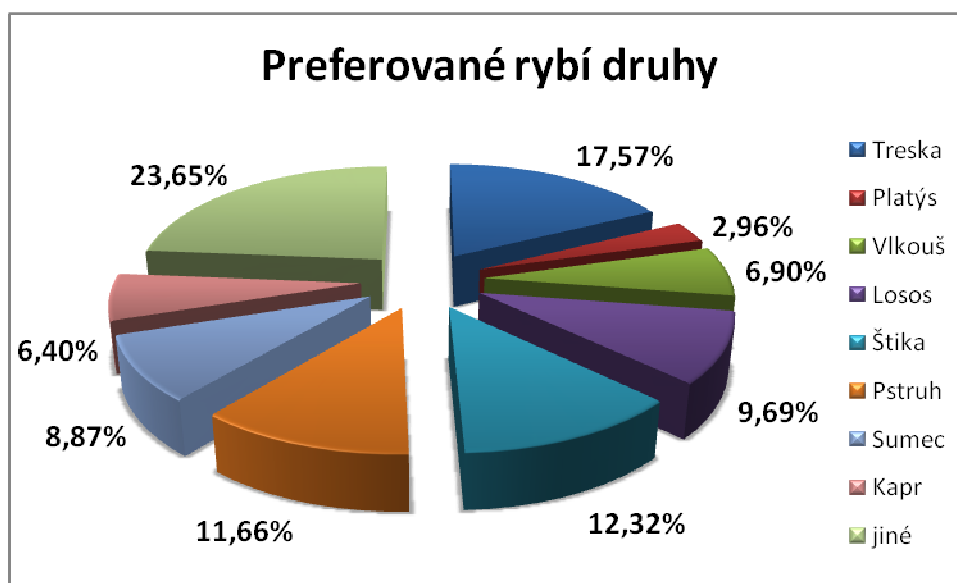
Okoun říční patří nejen v Evropě k známým rybám. Okoun je dnes přítomen ve sladkých vodách téměř všech kontinentů. V atraktivních chvílích života se zdržují v hejnech a proto jsou atraktivní pro rybáře. Který jich za chvíli může ulovit několik. Maso ryby je velice chutné, akorát je problém s odstraňováním šupin. Okoun je ryba, která si zaslouží velkou pozornost. Nevysazuje se a přesto dokáže prozatím konkurovat všem rybám. V poslední době někteří rybáři tvrdí, že je okoun na ústupu. Přírodním nepřítelem okouna je candát, sumec a štika.

Mník jednovousý je naší jedinou *treskovitou rybou*. Začátkem ledna, někdy již v prosinci, přichází čas mníků. Ve srovnání s jinými rybami je to trochu v nezvyklou roční

dobu. Dnes je mník stále ještě poměrně vzácnou rybou. Umělý chov a početné vysazování těchto ryb do vhodných vod zvyšuje jejich počet a stává se dosažitelnou rybou pro rybáře.

Když končí na pstruhových vodách sezona pstruha potočního, nastává sezona pro chytání *lipana podhorního*. Lov lipana je jen pro zkušené rybáře. Používá se rybářský způsob muškaření. Lipan je vybíravou rybou a jen tak nezaútočí na každou umělou mušku. Lipan podhorní je nejvíce uznávanou rybou rybáři. Málokomu se poštěstí tuto rybu v životě chytit. Lipan se vyskytuje v horských a podhorských čistých říčkách.

V poslední době vycestovávají rybáři do exotických zemí např. *Mongolsko*. Většině rybářů se donedávna o takové rybařině ani nesnilo. Pokud se dnes někdo rozhodne uskutečnit podobný výlet, je postaven hned před několik problémů, výběr místa, ekonomická stránka a vhodné náčiní. Já jsem vycestoval do Mongolska v době nejlepšího braní *tejmenů* – v září a říjnu. Především nám šlo o radost ze soubojů, které jsme často prohrávali. Tajmeni dorůstají do 1,5 metru. Bojovnost mongolských tajmenů odpovídá parmám. A to je *lákadlo* pro rybářské turisty.

Obrázek 10: Preferované rybí druhy v CRR

V moři žije nepřeborné množství ryb. Některé druhy nejsou ještě v dnešní době známy. Moře skrývá tajuplné ryby, které jsou výzvou pro rybáře a na kterých mají založeno své živobytí podniky, které se zajímají o cestovní ruch rybářů.

V mém šetření jsem dospěl k výsledkům, že 107 z dotazovaných respondentů, uvedlo, že jejich preferovanou mořskou rybou při rybářské turistice je *treska*, v přepočtu *17,57 %* z celkové populace rybářů. Z hlediska cestovního ruchu rybářů jsou treskovité ryby hlavním

lákadlem pro české rybáře. K největším a nejpopulárnějším druhům tresek patří treska obecná, která dorůstá okolo 1,5 metru. Když jsem byl rybařit jižním Norsku, maximální délky tresek se pohybovali okolo 1 metru. Tresky jsou jednou z hospodářsky nejvýznamější mořskou rybou v celosvětovém měřítku.

Druhou nejpopulárnější mořskou rybou je lososovitá ryba. V mém šetření jsem dospěl k výsledkům, že 59 z dotazovaných respondentů, uvedlo, že jejich druhou nejpreferovanější mořskou rybou při rybářské turistice je *losos*, v přepočtu **9,69 %** z celkové populace rybářů. Lososi jsou tajuplné ryby. Lososů máme velké množství druhů, s dospělými lososy se většinou setkáváme v moři. Jsou známé filmové dokumenty, kdy lososi táhnou z moří do řek kvůli reprodukčním schopnostem a po sléze hynou. Lov pacifických lososů může být velice atraktivní záležitostí pro rybáře. Dostat se však na správná místa, ve správnou dobu, není pro obyvatele vnitrozemí jednoduchou, ani levnou záležitostí.

Nadále v mém šetření jsem dospěl k výsledkům, že 42 z dotazovaných respondentů, uvedlo, že jejich preferovanou mořskou rybou při rybářské turistice je *vlkouš*, v přepočtu **6.90 %** z celkové populace rybářů. Vlkouši jsou ryby dna, které jsou pro českého rybáře neobvyklým úlovkem. Jejich zlověstné zuby a škaredý vzhled, dělá z vlkoušů zajímavé ryby. Námi chycení vlkouši v Norsku dosahovali 0,8 metru, podle místních domorodců jsme měli štěstí, že v dnešní době jsme ještě nějakého chytili.

V mém šetření jsem dospěl k výsledkům, že 18 z dotazovaných respondentů, uvedlo, že jejich preferovanou mořskou rybou při rybářské turistice je *platýs*, v přepočtu **2,96 %** z celkové populace rybářů. Hlavním poznávacím znakem platýzů je ploché tělo bez stranové souměrnosti.

V možnosti „Jiné“ vyplnilo 81 z dotazovaných respondentů *odlišné druhy ryb*, které neměli ve výběru. V přepočtu z celkové populace **13,30 %**, když přičteme položku jiné ze sladkovodních ryb, dostaneme číslo **23,65 %**. Dále rybářští turisté preferují, *mořské mníky, d'asi, mořské úhoře, okouníky, makrely, mačouny, aligátoří ryby a tuňáky*.

Kanárské ostrovy patří mezi turisticky nejvyhledávanější oblasti na světě. Pomyslel si někdo, že na Kanárské ostrovy jezdí lidé rybařit? Dle vypravování známých rybářů vím, že zákazník, který se účastní rybářské výpravy musí být vhodně oblečen, když není, nemusí být na loď vpuštěn. Na lodi bývá možnost zapůjčení všeskerého rybářského vybavení. Většina rybářů se na Kanárských ostrovech zaměřuje na lov *tuňáků a mečounů*. Při plánování rybářské výpravy na Kanárské ostrovy je nejdůležitější výběr lodi. V současné době se setkáváme kromě seriózních nabídek s nabídkami amatérů, které neuspokojí potřebu zákazníka.

Co je vidět z výzkumu? Rybářské turisty lakají mediálně méně známé ryby. Skoro jedna čtvrtina uvedla jiné ryby, než-li měli vypsané v dotazníku. V budoucnu v cestovním ruchu rybářů nepude převažovat kvantita rybářských dovolených spojená s prozkoumanými a uměle zarybněnými destinacemi, nýbrž bude převažovat kvalita, kdy zákazníci budou chtít se dostat tam, kde nelovila horlivá masa rybářů a budou chtít, poznat něco nového, o čem si nebudou moci, jen tak přečíst v některém odborném rybářském časopise.

4.2.7 Návštěvnost rybařských závodů

Sportovní rybaření představuje sportovní odvětví, kde je možnost realizovat závody. Jestliže chce sportovní klub nebo místní organizace ČRS nebo MRS zapojit do soutěží, musí nejdříve registrovat své závodníky u ČRS, nelze jinde. Po zapsání do této registrace bude závodníkovi vystaven registrační průkaz sportovce, bez průkazu a platné známky se závodník nemůže ligových a kvalifikačních závodů zúčastnit. V České republice existují dva typy závodů. Prvním typem je RT (rybolovná technika), kdy se nechytají ryby, ale závodníci s náčiním předvádějí své dovednosti a schopnosti. Druhým typem závodů je LRU (lov ryb udicí), kde se chytají ryby v přirozeném vodním prostředí.

Závody v rybolovné technice se řídí platným mezinárodním řádem rybolovné techniky ICFS. Jednotlivé disciplíny jsou rozděleny pro dívky, chlapce, ženy a muže. Mezi disciplíny patří: Skish muška, Muška dálka jednoruč, Arenberg, Skish zátěž, Zátěž dálka jednoruč, Muška dálka obouruč, Zátěž dálka obouruč, Multi skish, Multi – dálka obouruč. Závody se pořádají na atletických stadionech. Jakožto každé sportovní odvětví i rybářský sport má svoje řády a směrnice, kde nechybí dopingová kontrola.

Pro představu popíšu disciplínu, dle mezinárodního závodního řádu, „Skish muška.“

Na startu stojí závodník s muškou v ruce. Muškařská šňůra je vytažena na délku prutu (nástavec není zahrnut) a nesmí být celá vytažená z navijáku. Pokud šňůra nedosahuje délky prutu, rozhodčí požádá závodníka o nápravu. Po druhém upozornění bude závodník diskvalifikován z této disciplíny.

Pět umělohmotných nebo kovových terčů naplněných vodou, průměr 0,60 m, výška okraje 3 cm. Barva terčů: černá, zelená, modrá či hnědá. Terč č. 1 je vlevo od závodníka ve vzdálenosti 8 m od horního, předního okraje podstavce. Terč č. 5 vpravo od závodníka ve vzdálenosti 13 m od horního, předního okraje podstavce. Terče č. 2 a 3 a 4 jsou v přímce mezi terči č. 1 a 5. Podstavec je před terčem č. 3. Vzdálenost terčů se měří od středu horního, předního okraje podstavce ke středu terče. Vzdálenosti jednotlivých středů terčů činí 1,80 m. Na každý terč se provede po

jednom suchém hodu s pořadím terčů: 3 – 1 – 4 – 2 – 5 – 3 – 1 – 4 - 2 - 5. Mezi každým hodem je nutné provedení šňůry. Suché hody je nutné házet v jednom cyklu a v časovém limitu. U suchých hodů se smí šňůra prodlužovat či zkracovat pouze při pohybu prutu. Šňůra se nesmí navíjet do navijáku, pokud závodník nehází. Naznačený pokus o hod při zkracování šňůry je hodnocen 0 body. Pokud se muška dotkne země před terčem nebo vody v terči, hod se hodnotí 0 body. Po skončení suchých hodů stáhne závodník šňůru bez hodů zpět na vzdálenost prvního terče. Pak závodník se ve dvou cyklech uskuteční mokré hody - jeden hod na každý terč, v pořadí: 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 1 – 2 – 3 – 4 - 5. Mezi terči 5 a 1 se šňůra stahuje, ale není povolen naměřovací hod. To celé v 5 minutách a 30 vteřinách. Zásah terče - 5 bodů, nejvyšší počet bodů 100. (Anonymous, 2009, 5).

Mezi nejznámější osobnosti tohoto sportu patří Patrik Lexa, Jan Luxa, Josef Luxa a z žen například Barbora Míková a Tereza Havelková.

Přiznám se, že mne tento sportovní způsob neokouznil, kdy pomocí prutu a muškařské šňůry se snažíme zasáhnout cíl. Pozorující divák, někdy nedokáže zpozorovat, jak soutěžící zasáhl cíl a pro nezaujatého přihlízejícího diváka je toto nudný sport. Nejkrásnější podívanou je, když muškař rozhazuje šňůru pomocí prutu nad hlavou. Někomu to připomíná prastaré práskání biče. Ale jde o úplně jinou techniku komíhání šňůry ve vzduchu. „*V seniorské kategorii jsme zvyklí obsazovat obvykle ta nejlepší umístění a můžeme říci, že v letošním roce překvapili i naši junioři.*“ (Doležal, 2000, 440). V dnešní době se neustále pracuje, jak s dospělými, tak i s mládeží. Výborné výsledky můžeme číst každoročně v odborných periodikách. Odborné časopisy, ale neuvádějí počet přihlízejících diváků.

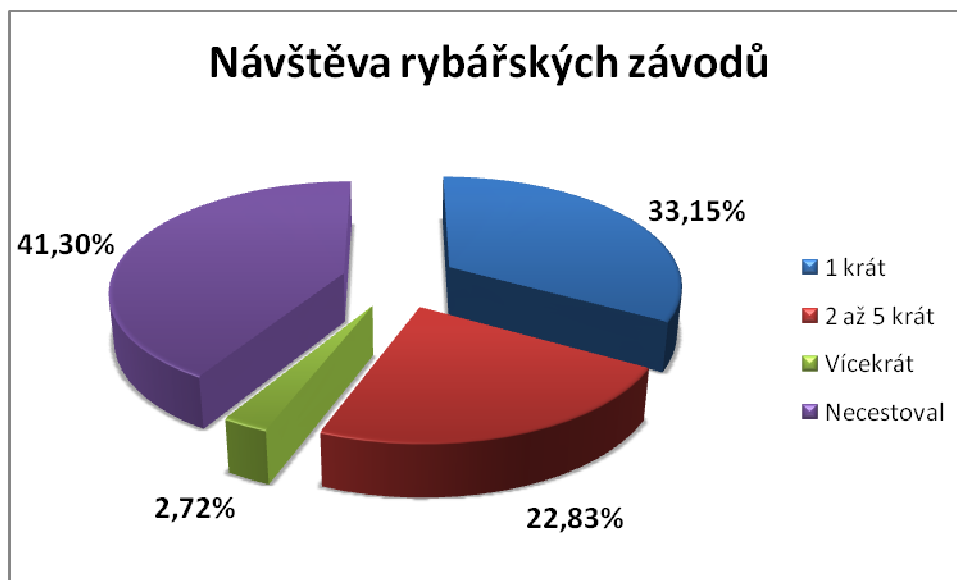
Na druhou stranu, ale lze na stadionech vybírat vstupné od diváků a mít jejich přesný počet. V závodech LRU se nevybírání vstupné od diváků, závody se většinou konají na státních pozemcích u vodních toků. Kde platí různé zákony, např. lesní zákon a vodní zákon.

Sportovní lov ryb udicí už je o něčem jiném. Diváci mají možnost pozorovat rybáře, jak zdolávají rybu za rybou. Lov ryb udicí se rozděluje na lov, kdy lovíme muškou, přívlačí a na plavanou. Do plavané spadá ještě rybářská technika, kdy lovíme s „feederem.“ Feeder je prut, který má velice jemnou špičku a podle ní poznáváme záběr ryby. Na feeder se nenavěšují policajti, signalizující záběr ryby.

Jakožto závody v rybolovné technice se i lov ryb udicí rozděluje na nevyběrové, veřejné a výběrové závody, kdy musí být jednotliví závodníci registrovaní. Při nevyběrových a veřejných závodech nemusí být závodníci registrovaní.

V mém šetření jsem dospěl k výsledkům, že **105** z dotazovaných respondentů *pasivně sledují rybářské závody*. Pasivním způsobem je myšleno, že sledují výsledky závodů v různých typech médií. Zbýlých **79** z dotazovaných respondentů uvedlo, že *cestují za závody a chtějí vidět závodící rybáře na živo*.

Obrázek 11: Návštěvnost v posledních třech letech rybářských závodů

V mé šetření jsem dospěl k výsledkům, že v posledních třech letech **76** z dotazovaných respondentů *necestovalo za rybářskými závody*, v přepočtu **41,30 %**. Proč tomu tak je? Rybáři, kteří pravidelně neodebírají různé odborné periodika zabývající rybařinou, nemají šanci se dozvědět o závodech LRU a RT. Internet je moderní způsob komunikace, jenomže internet nepokrývá veškerou populaci. Starší jedinci nemají, či neumění zacházet s internetem. Informace o klání závodů se nedostávají k lidem. Selhavá komunikační mix, respektive není naplňován.

V mé šetření jsem dospěl k výsledkům, že v posledních třech letech **61** dotazovaných respondentů *vycestovalo za rybářskými závody 1 krát*, v přepočtu **33,15 %**, z **42** dotazovaných respondentů vycestovalo za rybářskými závody *2 až 5 krát*, v přepočtu **22,83 %**, z **5** dotazovaných respondentů vycestovalo za rybářskými závody *vícekrát*, v přepočtu **2,72 %**. Jak lze vidět návštěvnost rybářských závodů bude hrát druhou roli, před samostatnými dovolenými rybářů, kde oni sami rybaří. Neříkám, že tato role je bezcenná. Ale prozatím v ČR patřičně nevyužitá.

Zajímavé zjištění by bylo, kdybychom věděli, kam dotazovaní respondenti vycestovali a jak dlouho přebývali na daném místě. Jestli se jednalo o místní, regionální, celorepublikové, národní a nebo mezinárodní rybářské závody. V dnešní době, dle mého

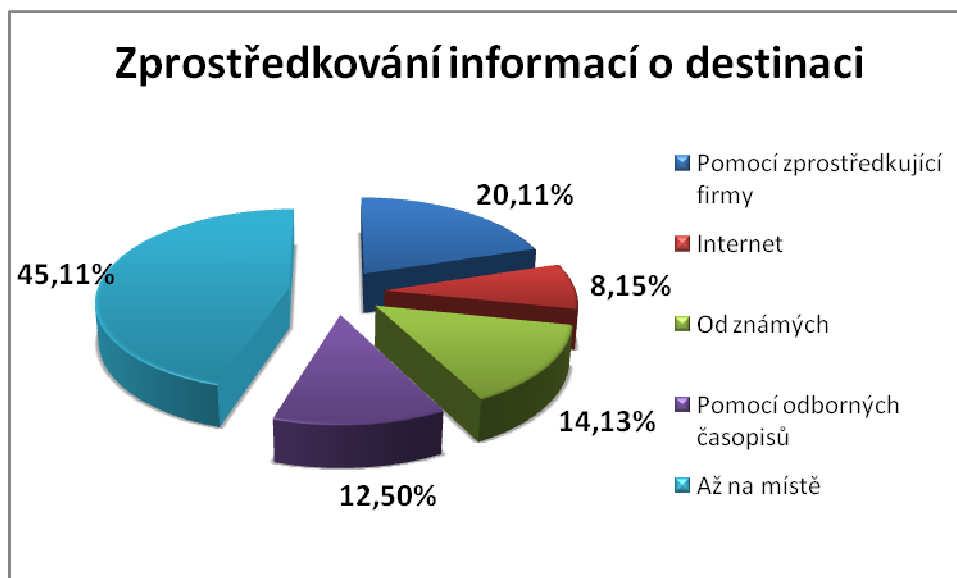
názoru, u rybářských závodů pořádaných v České republice chybí jednoznačně pořádný mediaplan.

Důležité rybářské závody pořádá ČRS, který pověřuje místní rybářské organizace ke spolupráci na závodech. Regionální závody obvykle nemají žádného generálního sponzora ani žádné jiné, ceny se kupují z peněz občanského sdružení. Nelze mluvit o nějaké podobě mediaplanu. Vyšší české závody nejsou na tom o nic lepší. Akorát mají mediálního partnera v podobě odborných časopisů. Nikdy jsem neslyšel spot na rybářské závody v rádiu, či v televizi. Neviděl jsem na internetu informační bannery o konání světových závodů na českých webových stránkách. Nikde poblíž závodů nevisí žádné plakáty. V České republice je mediaplan v rámci pořádání rybářských závodů v plenkách. Výsledky mediaplanu by se hlavně promítly v cestovním ruchu.

4.2.8 Rozvoj rybářské turistiky

Současný rozvoj rybářské turistiky je ovlivněn navýšením poptávky klientů po zajímavých dovolených. V dnešní silné konkurenci se prosadí jen ty nejsilnější podniky, které dokážou splnit očekávání náročných klientů. Česká republika by se měla zaměřit na tvorbu destinačních marketingových strategií ve všech sférách cestovního ruchu.

V mé šetření jsem dospěl k výsledkům, že 82 z dotazovaných respondentů se dozvídá *informace* o zvolené destinaci až *na místě*, v přepočtu **45,11 %**, z 37 dotazovaných respondentů se dozvídá informace o zvolené destinaci pomocí *zprostředkující firmy*, v přepočtu **20,11 %**, z 26 dotazovaných respondentů se dozvídá informace o zvolené destinaci *od známých*, v přepočtu **14,13 %**, z 23 dotazovaných respondentů se dozvídá informace o zvolené destinaci pomocí *odborných rybářských časopisů*, v přepočtu **12,50 %**, z 15 dotazovaných respondentů se dozvídá informace o zvolené destinaci z *internetu*, v přepočtu **8,15 %**.

Obrázek 12: Zdroj informací o rybářských destinacích

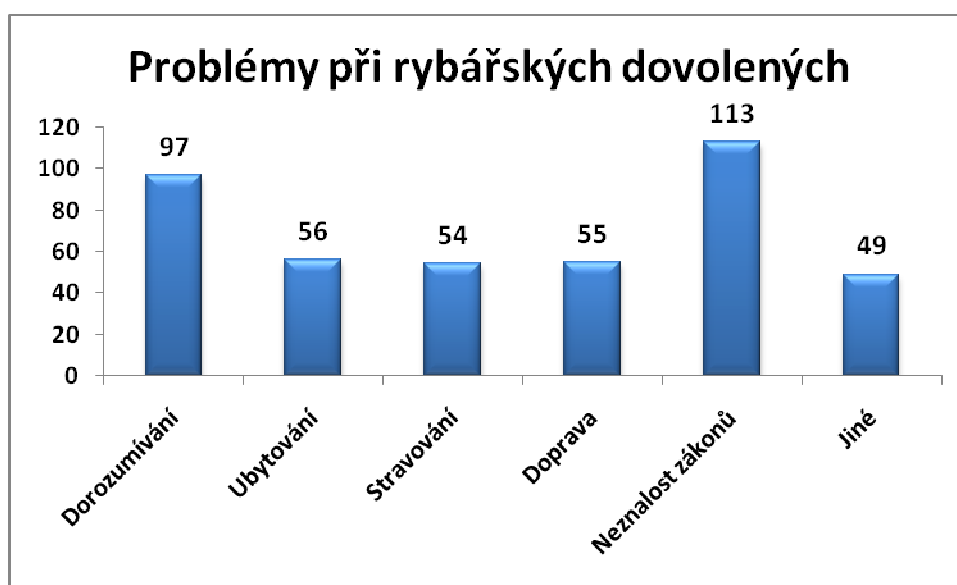
V současné době je lidská bytost lehce ovlivnitelná pomocí nejrůznějších médií. Marketing by měl sloužit především k prospěchu lidstva a ne naopak, jak se tomu děje. Prozatím lidská uvěřitelnost dosahuje velkého čísla, kde jednotliví nepoctiví lidé si na slušných občanech zřizují byznys.

Jak lze vidět z obrázku číslo 10, skoro polovina rybářských turistů se dozvídá informace až na místě. Není to chyba? Pracují nabízející společnosti spolehlivě? Dle mého názoru, prodávající firma by měla vyrozumět zákazníka o všech dostupných informacích. A ne jen od něj inkasovat peníze a poskytnout nejdůležitější informace. Rybářské dovolené a lovecké dovolené jsou specifické události v cestovním ruchu, které přesahují běžný rámec obvyklých dovolených. Hlavní odpovědnost bych předal inkasujícím podnikům. Mají přeci své delegáty, kteří musí přinášet nejnovější novinky svému zaměstnavateli.

Internet v dnešní době představuje jednu z nejrychleji se rozvíjející informační služby na světě. Můžeme věřit internetovým stránkám? Někdo říká, že ano. Někdo říká, že ne. Proboha, jak si má zákazník vybrat, čemu a komu bude věřit? Na informace nalezené na internetu se nedá spolehnout.

Nejkvalitnější informace získáváme od známých a v recenzovaných článcích v odborných časopisech. Samozřejmě musíme dbát na časovou posloupnost, kdy nám byly rady poskytnuty. V rybářství platí pořekadlo. „*Co platilo dnes, nemusí platit zítra.*“ Je škoda, že se v dnešním vyspělém světě nemůžeme opřít plně o marketing, že ho musíme brát s velkou rezervou.

V dotazníku se objevila otázka, zda jsou zákazníci spokojeni s navštívenými rybářskými destinacemi. Na výběr dotazovaní měli, ano, spíše ano, ne a spíše ne. Výsledek mne ani nepřekvapil, když ani jednou nevedli, že nejsou spokojeni s výsledkem své dovolené. **51 z dotazovaných** respondentů bylo **naplno spokojeno s dovolenou**, **128** uvedlo, že byli **spíše ano** spokojeni a zbylých **5** uvedlo, že **spíše nebyli** se svou rybářskou dovolenou **spokojeni**. Za spíše ano, považují, že by se dal o něco více zpříjemnit. Za ano, považují, že vše bylo v naprostém pořádku.

Obrázek 13: Nejčastější problémy při rybářských dovolených

Za nejčastější problémy při rybářských dovolených bylo uvedeno na prvním místě neznalost zákonů. I naší rodině při cestování do skandinávie se povedl průšvih. V rámci Schengenského prostoru nás nekontrolovali na celnici, ale jsou tam časné kontroly na silnicích vyšších tříd. A když skandinávští policisté vidí neznámou značku je hned na průšvih zaděláno. Problémem byla vezená krmná směs pro ryby, kde jsme prý překročili limit. Neznalost zákonů neomlouvá a tak jsme museli zaplatit pokutu. Je povinností cestovní kanceláře nebo agentury nám poskytovat informace o zákonech navštívené země? Není. Musíme si také uvědomit, když překročíme naše hranice, automaticky se na nás vztahují zákony navštívené země. Někdo si myslí, že pro něj platí zákony své domovské země, ale to je omyl. Vždy, když naše rodina někam cestuje, nejdříve se zajímám o zákony, které se budou pravděpodobně na nás vztahovat. Jsou to především celní, silniční zákony.

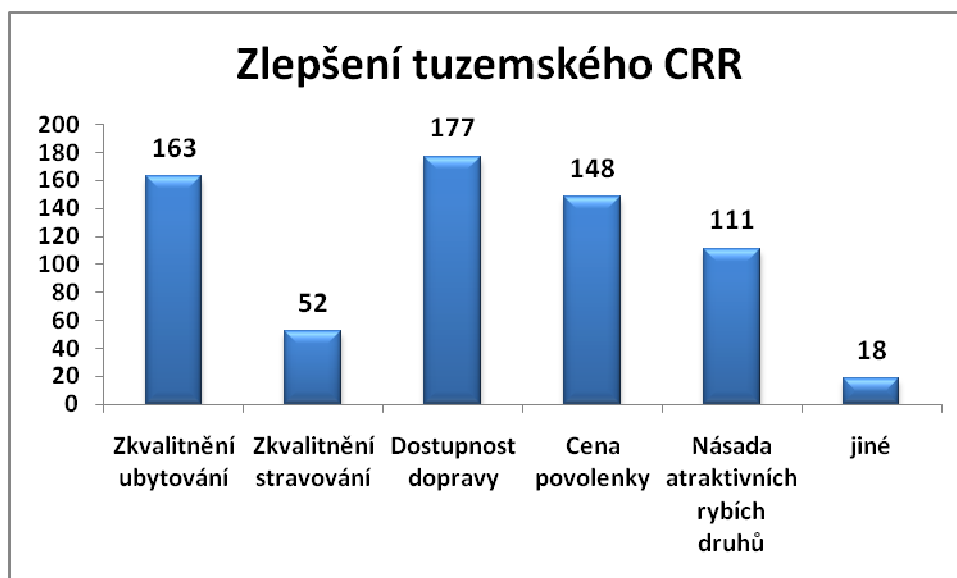
Jak lze vidět z obrázku 11, stravování, ubytování a doprava jsou na vyrovnaných místech, tyto atributy dovolené už tolik zákazníkům netíží. Jen pro připomenutí, většina

rekreantů uvedla, že byla na zahraniční dovolené. Za stravu ve vyspělých zemích zaplatíme ve srovnání s Českou republikou nehoráznou sumu korun. Základní potraviny jsou dražší a prý kvalitnější. Při rybářských dovolených na jídelní stůl patří ulovená ryba. Někdo tyto praktiky nedodrhuje. Ale i velcí zastánci rybího života si čas od času sní rybu, která není v dané lokalitě existenčně na pokraji vyhnutí.

Rybáři obvykle hledají ubytování v soukromí a v blízkosti vodních toků, přírodní ráz krajiny je žádán. Ve známých rybářských destinacích v Norsku představují chatky nejčastější způsob ubytování. V mongolsku ubytovacími prostředky jsou stany - jurty.

Dodržování dopravních předpisů se vyplácí. Ve vyspělých zemích Evropy jsou kvalitní silnice, kdy tu a tam se musí zaplatit nějaký ten poplatek za jízdu na silnici určité třídy. V ČR jsme zvyklí na nedodržování silničních předpisů. Neděláme si hlavu z nedodržování rychlosti automobilu. Musíme si uvědomit, že některé země jsou ekonomicky vyspělé a výše jejich pokut se může stát pro návštěvníka tučnou nevydanou pokutou.

Velká část z respondentů uvádí, jako jeden z hlavních **problému dorozumívající jazyk**. Naše matky a otcové se dříve učili ruštinu. V dnešní době preferovaným jazykem je angličtina. Když vyjedeme směr na východ, s angličtinou moc nepochodíme. Na západě a severu od naší republiky, bychom jsme se měli bez problémů domluvit anglickým jazykem. Ale musíme začít i u sebe. Kolik procent obyvatelstva v dnešní době umí anglicky? Málo. S češtinou v zahraničí se nedorozumíme, to nám musí být jasné. V polžce jiné respondenti zmiňovali, že mají strach z případných nemocí a z kulturních zvyklostí dané lokality. Za nemoce byla uváděna mořská nemoc a nevolnosti z jídla.

Obrázek 14: Možnosti zlepšení domácího cestovního ruchu rybářů

V každé oblasti cestovního ruchu je co zlepšovat. Svět se neustále vyvíjí a zdokonaluje. Tudíž se musí s ním vyvíjet a zdokonalovat jednotlivé služby. Dle mého názoru, naše vlast oplývá krásou přírody a krásou lidského snažení. Za největší problém považuji nepřipravenost českého národa při otevření hranic. Kdy jsme vlastně zaspali a náš národ mohl tržít z cestovního ruchu? V té době se otevíraly nové destinace na trhu, jak pro české občany, tak pro zahraniční turisty. Česká republika v té době byla něčím neznámým a tím i místem přitažlivým pro turisty. Nedostatečně vybudovaná infrastruktura odradila spoustu zahraniční klientely. S nedostatečnou vybudovanou infrastrukturou v cestovním ruchu rybářů se setkáváme dnes, ve srovnání s vyspělými zahraničními státy světa.

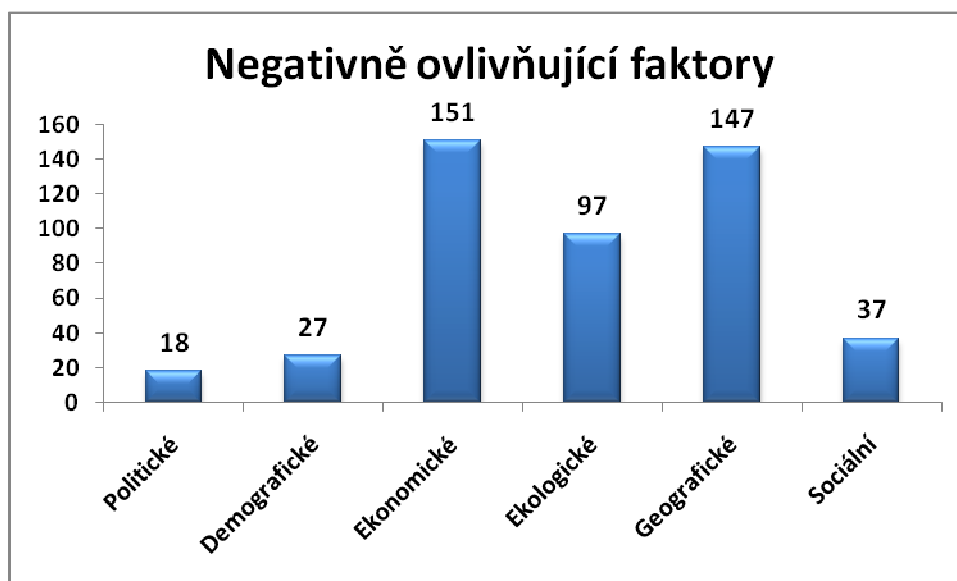
V mém šetření nejvíce dotazovaný respondenti uváděli, že by zlepšili dostupnost dopravy. Viděl někdo z nás v MHD (městská hromadná doprava) rybáře nebo myslivce? Já tedy ne. Když se přesuneme na západ do zahraničí, městskou hromadnou dopravu využívají rybáři. Proč tomu tak je? Hlavním důvodem je odlišná myšlenka v rybařině u nás a v zahraničí. Rybáři v ČR jsou chápáni, jako špatně oblečení pobudové, kteří toho nemají až tolik na práci a tráví čas zahálkou u vody. Ti, kdo navštívili Skandinávii vědí, že snad v každé rodině se najde lovec, jak lovec ryb nebo zvěře. Volnočasová aktivita je brána, jako plnohodnotná zájmová tělesná aktivita. V jejich případě sport.

Na našem území je hustá silniční a železniční síť. Problémy nastávají s parkováním u vodních toků. Dbá se na zamezení kontaminace ropnými produkty vod. Nejsou vymezena parkoviště pro rybáře.

Drtivá většina z dotazovaných respondentů volá ***po zkvalitnění ubytovacího systému***. V zahraničí jsme zvyklí při cestovním ruchu rybářů na roubené dřevěné chatky s plnohodnotnou výbavou. V ČR se nachází více typů ubytovacího zařízení, ale když chceme, co nejbližší vodnímu prostředí narazíme na dřevěné chatky, školního typu, kde velkou část prostoru představují lůžka. Samozřejmě bez dostatečného vybavení, jako je lednička atd.

Ceny povolenek jsou adekvátní k množství nasazených ryb. O způsobu koupi povolenek jsem psal v kapitole 4.1.1 Prostředí rybářského cestovního ruchu V ČR. Systém nabytí platné rybářské povolenky by se měl zjednodušit. Zahraniční turisté asi nevnímají cenu povolenky, tak drasticky, jako čeští rezidenti. Mírná sleva a výše zmiňované, by napomohlo tuzemskému cestovnímu ruchu.

Je nutné zavádět do našich vod ***nové druhy ryb***? Většina z dotazovaných respondentů je názoru, že ***ano***. Přemýšlí tito lidé dopředu? Asi ne. Člověk si začíná stále více hrát s přírodou s příslibem, že jí chce pomoci. Chceme vše řídit, dokonce i přírodu. Je člověk na tolik chytrý, aby mohl přistoupit k těmto krokům?

Obrázek 15: Negativní ovlivňující faktory při výběru rybářské dovolené

Mezi nejvíce negativně ovlivňující faktory při výběru rybářské dovolené patří *ekonomické, geografické a ekologické faktory*. Lidé při výběru své dovolené se hlavně orientují dle ceny. Dle mého názoru je většina rybářských dovolených předražena. Poskytovalé si to prozatím mohou dovolit, jelikož jde o specifický druh dovolené. Druhým nejvíce zmiňovaným je geografický faktor. Mylím si, že do jisté míry je podmíněn ekonomickým cítěním klientů. Značnou část i tvoří ekologický faktor, lidé chtějí vidět krásu přírody.

Nejvyšším rozhodujícím faktorem v cestovním ruchu je *politika turismu*, která poskytuje možnost fungování celého odvětví. Politika turismu propojuje jednotlivé sféry, které se přímo i nepřímo účastní cestovního ruchu. Lze vidět na obrázku 13, že při výběru rybářské dovolené nehraje důležitou roli. Zakazník se nedostává do styku s politickými novinkami, když se zeptáte studenta, který byl na zahraniční stáži, jestli se pravidelně dozvídal o politickém dění dané země, většina odpoví, že ne. Jiné země nemají problémy s politickým děním jako ČR? Asi ne.

Cílem diplomové práce není tvorba jednotlivých strategií v cestovním ruchu spojeném s proslavením českých destinací. S výsledky této práce můžeme pracovat a vytvořit určitý model, jak tuzemského tak zahraničního cestovního ruchu rybářů.

Když bychom jsme chtěli vytvářet strategii v cestovním ruchu v destinaci, co k tomu potřebujeme? Asi slušného politika a dostatek peněz. Politika v moderním pojetí by měla

zaručovat možnost vlastnit volný čas a měla by být schopna vytvářet podmínky pro seberalizaci jednotlivců a skupin. Politika v turismu by se měla zajímat i o konkurenceschopnosti našich destinací se zahraničními destinacemi a s tím i spojený udržitelný rozvoj.

V současné době nemáme žádnou konkurenční výhodu nad odstatními zeměmi, kterou dříve při otevření hranic byla neznalost rybářského prostředí. Dříve se měla podchytit určitá část klientů, státní zřízení nebylo na tuto situaci připraveno. O udržitelném rozvoji nemůžeme ani mluvit v tomto odvětví, spíše bych se přiklonil, že v odvětví v domácím cestovním ruchu rybářů dochází k mírnému úpadku. V rámci domácího cestovního ruchu nám může napomoci komunální rekreace, kdy budeme muset zapracovat na infrastruktuře a na kultuře celého národa. *„Je v zájmu (ekonomickém, sociálním, ale i politické) municipalit hledat cílená řešení. Za příklad takového řešení můžeme zvolit cílené budování volnočasových zařízení sloužících těm konkrétním věkovým kategoriím, které v trendu vývoje zaznamenávají navýšení počtu, nebo jsou z jiných důvodů pro společnost důležité.“* (Dohnal, Hobza, & kol., 2007, 15).

V celém životě a v našem konání bychom, jsme se měli koukat dopředu. Ne hledět na kopec, ale za kopec, abychom mohli zavčas správně reagovat. Tu a tam se stane chyba, jen je na nás, jak se s ní vypořádáme. Když bych měl začít podnikat, vrhl bych se na pořádání exotických dovolených v rámci rybářského cestovního ruchu. *„Před rokem 1989 byl lovecký cestovní ruch realizován spíše jako příjezdový, tj. zahraniční návštěvníci přijížděli do Československa zastřílet a zalovit.“* (Francová, 2003, 45). Dnes převládá výjezdový cestovní ruch rybářů nad příjezdovým. Aktuálními trendy budou exotické rybářské dovolené, pořádány do tajuplných afrických lokalit, kde je možnost chytit neznámou rybu. Českým destinacím bych doporučil, aby se zajímaly, jak navrátit českým řekám svou přirozenost v rámci cestovního rybářského ruchu. Přirozeností myslím navrácení původních rybích druhů do řek. K podobným úvahám dospěl (Buckley, 2009), *„navrácení přirozenosti řek povede k nárůstu všech rekreačních aktivit spojených s říčními toky.“*

4.3 Cestovní kanceláře a agentury

Lidská společnost v průběhu svého vývoje prochází neustálými změnami, jak společenskými, ekonomickými a dalšími jinými. Člověk může ve svém životě změnit vše, na co si vzpomene, třeba životní styl. Tedy i veškeré tyto změny mají vliv na cestovní ruch a proto je třeba, aby lidé (odborníci), zabývající se cestovním ruchem, dokázali rychle analyzovat dané změny a přizpůsobovali se zákazníkům. V dnešní době, ve vyspělých státech, se neustále zvyšuje prostor pro volnočasové aktivity. S tímto faktem můžeme počítat a pracovat v rámci cestovního ruchu.

➤ *Cestovní kancelář PEPA s.r.o.*

Cestovní kancelář vznikla v roce 1991 a je koncesovaná a pojištěná firma. Jejím jednatelem a majitelem je Mgr. Zdeněk Edelmann, Praha 9, Hloubětínská 11. Dříve se cestovní kancelář zabývala péčí o zahraniční návštěvníky ČR. Cestovní kancelář potřebovala, aby si její název klientela zapamatovala, tudíž zvolila klasické české jméno Pepa.

Rybářské zájezdy tvoří veškerou většinu její činnosti. Při pořádání zájezdů klade důraz na výběr přírodně atraktivních lokalit. Propaguje rybářskou myšlenku: chyt' a pust'. Spolupracuje se švédskými, německými, švýcarskými a americkými partnery, bez dobrých styků s renomovanými zahraničními agenturami se nedá konkurovat v rybářské turistice. Aktuální katalog obsahuje nabídku služeb ve Švédsku, Finsku, Norsku, Rusku, na Islandu, Egyptě, na Mauritiu, Maledivách, Indii, Keni, Thajsku, Kanadě a na Aljašce. Cestovní kancelář se nejvíce zaměřuje na Švédsko. Kromě pořádání katalogových zájezdů sestavuje i individuální exotické zájezdy na přání klientů.

➤ *Známé cestovní kanceláře*

CA Hitra, s.r.o., CK VHT, Travel-support, C.K. Korlin s.r.o, Fishtour, CK EVROPA, ALBA TOUR s.r.o., Rybářská dovolená TENERIFE, Canaria travel, BONWOOD s.r.o., LASTMOMENT.CZ s.r.o., CK - SNTour, CESTOVNÍ KANCELÁŘ ADMIRÁL, s.r.o., CK TRAVEL SUPPORT, CK MACEK, NEMEKH TOUR CO., CK EDEN, s.r.o..

➤ *Cestovní agentura DORADA atlatic, s.r.o.*

Cestovní agentura sídlí v Brně, Štursova 39c. Schůzky se musí předem rezervovat pomocí e-mailu nebo telefonicky. Zaměřuje se na rybářskou destinaci Cape Verde. Preferovanou rybou je mečoun modrý. Cena česky mluvícího průvodce obvykle přesahuje 10 000,- Kč na den pro jednu osobu.

Na nádherném kontinentu Afrika nalezneme mnoho zvířectva a ptactva, které se již v jiných částech země nevyskytuje. Jenomže politické zřízení nám nezaručuje cestovat

bezpečně a politika neručí za mírové podmínky. Nemohu vztahovat tuto myšlenku na celý kontinent Afrika, ale především na země střední Afriky, kde se nachází nejpočetnější skupiny ze zástupců fauny a flóry. Cape verde patří do vyspělých afrických zemí, kde nehrozí sociální nepokoje. Pro rybářskou turistiku jsou zajímavé horní ramena řeky Konga, kde se snad každý týden objeví jeden nový druh ryby. V minulých letech tam bylo uskutečněno i Mistrovství světa v rybolovu. Problémy byly především v bezpečnosti a v technickém zázemí prostředí, které bylo nedostačující.

➤ ***Známé cestovní agentury***

Garry travel, Lophius, FLIMER s.r.o., Levante, CA HALSA – NORSKO, Honza Nor s.r.o., C. A. Fisherman, Chaty a chalupy k pronajmutí v jižních Čechách - CA BORA, CA AXAMIT, CA Bohumil Bohůnek, EbroFishingPoint, Dovolená Norsko invia.cz, Cestovní agentura Fisherman.

V dnešní době se nachází na trhu velké množství cestovních kanceláří a agentur. Já osobně využívám služby cestovní kanceláře „PEPA“, která rybářům zajistí veškeré požadované služby, platí se předem. Nekatalogové objednávky zprostředkovává majitel firmy sám. Na českém trhu působící cestovní kanceláře a agentury kopírují zahraniční firmy a do lukrativních rybářských destinací se dostávají později, když je rekreační potenciál z hlediska vyspělých zemí pomalu vyčerpán.

Cestovní rybářský ruch představuje formu zábavy. Při rybářských dovolených prožíváme mnoho nádherných situací, na které rádi vzpomínáme. Někdy nemusíme být ani na stovky kilometrů vzdálené dovolené. Nejkrásnější věci v životě jsou zadarmo!

5 Diskuse

Česká republika je známa bohatou faunou a flórou. Narůstající rybářský tlak na žádané druhy ryb vyvolal i potřebu rybářského obhospodařování toků a rybníků, nasazování žádaných druhů rybí populace, aby se úlovky nezačaly snižovat. V minulosti bylo zásluhou jednotlivých rybářských spolků budování rybích líhní. Nesmíme zapomenout, že rybí líhně musí mít zabezpečeny kvalitní zdroje vody. A nelze je stavět, kde si člověk zamane. V dnešní době by vodní toky bez kvalitních líhní neměli v podstatě žádnou cenu, byly by prázdné. Existuje projekt GCP/BIH/003/NOR, který se věnuje produkci původních druhů ryb. *„Projekt spočívá ve vybudování rybích líhní, které budou produkovat pstruha obecného, lipana podhorního a hlavatku obecnou. Cílem je podpora ohrožených rybích populací a současná pomoc v oživení cestovního ruchu rybářů.“* (Ajanovic, Moth-Poulsen, Peteri, Wurzbacher, & Bollerup, 2010).

V diplomové práci uvádím často pojem rybářský cestovní ruch a rybářský turismus. Jak mi bylo sděleno vedoucím práce Ing. Evou Schwartzhoffovou Ph.D., někdo by mohl považovat termín „rybářský turismus“ za holý nesmysl. Při studiu oboru rekreologie jsem se dozvěděl, že turistikou rozumíme, aktivní přesun z bodu A do bodu B. Rozlišujeme typy turistiky. Může být pěší turistika, cykloturistika a atd. Existuje rybářská turistika? Dle mého názoru, rozhodně ano. Uvedu pár příkladů, kde se bude jasně definováno, že jde o turistiku. Nejdříve představím horší variantu. Při rybolovné technice muškaření a přívlači můžeme použít bellyboat (nafukovací sedačka, která nadnáší rybáře na hladině). Rybář si oblékne na sebe goretexové nepromokavé oblečení a potápěčské ploutve, sedí v nafukovací sedačce, nohy má ponořené do vody a pomocí ploutví se pohybuje po vodním toku a prochytává nedostupná místa ze břehu. Tímto způsobem může najezdit během dne několik desítek kilometrů. Jasným příkladem je klasické muškaření, kdy pomocí speciálního nepromokavého oblečení se rybář pochybuje v rychle tekoucí vodě a přitom chytá ryby. Při tomto způsobu rybaření, obvykle projdu 4 kilometry vodního toku. Kdo někdy chodil v řece v pstruhovém pásmu, v rychle tekoucí vodě, ví, že to není žádná jednoduchá záležitost.

Všechny strategické a marketingové kroky by měli vést ke zlepšení situace v destinaci. Můžeme konat nějaké strategické a marketingové rozhodnutí v českých destinacích, které se zaměřují na rybářský turismus? Je to nutné? Vyplatí se nám to?

Pro destinace v cestovním rybářském ruchu je důležité, aby klienti odjížděli uspokojeni. Zákazníci mohou být uspokojeni v případě, když se ve vodních tocích nalézají ryby. Strategiemi dnešních rybářských sdružení je vysazování nepůvodních druhů ryb, jako

jsou pstruzi duhovní, siveni američtí, amuři bílí a tolstolobici. Nově introdukované ryby v nových podmínkách můžou nabýt odlišných vlastností, nežli měli v původní domovině. Za změnu považuje např. odlišnou stravu a odlišnou dobu tření. Můžou být přenašeči různých nemocí, s kterými se nedokážou vyrovnat původní druhy ryb.

Lze vůbec podmanit přírodu ve smyslu rybářského cestovního ruchu. Myslím si, že to jde. Přírodu si přetváříme dle názoru a obrazu svého. Budujeme přehradu a rybníky. V těchto případech, kdy je ohraničeno prostředí, tam bych neváhal ani minutu o nasazování itrodukovaných ryb, pro rybářské turisty velice zajímavé, kdy rybářské hospodářství bude řízeno na sto procent.

Dřívější cesta v rybářství byla nastavena jinak. Vysoké množství nasazování kapra obecného a nepůvodních druhů ryb je důsledkem vytlačení původní druhů ryb. Rybářské turisty bych rozdělil do dvou skupin. Jednou skupinou jsou rybáři, kteří musí chytit, co nejvíce ryb. Druhou skupinou jsou rybáři, kteří chtějí lovit různé druhy ryb.

Vysazované rybí druhy, které musí být umístěny v sádkách, jsou nezkušené, přírodě nepřizpůsobené. *„Tyto ryby nepředstavují výzvu. Není třeba je přelstít, plížit se k nim, skrývat svou siluetu rýsující proti nebi. Jsou to vykořeněná stvoření, která nevědí a nechápou.“* (Horáček, 2012, 23). Proto musíme uvážit, kde tyto ryby máme vysazovat. Dle mého názoru, pro rybářský cestovní ruch by bylo dobré vytvořit dva druhy destinací, kde v jedné by byly původní druhy ryb, především české řeky a druhou destinací by byla uměle vytvořené rybí ráje introdukovaných ryb.

Ale co sportovní rybářství v rámci cestovního ruchu? Samozřejmě je to specifický druh sportovní činnosti, u které sice chybí bouřící tribuny, barevné dresy a odvolávání trenérů, když mužstvo nehraje, tak jak má. Má tato technika budoucnost? Myslím si, že před sebou mají budoucnost spíše LRU závody. Dle mého názoru, je zapotřebí osvěta rybářského sportu, jak je tomu ve vyspělých zemích v zahraničí, kde na závodech vydělávají nemalé peníze v rámci cestovního ruchu rybářů.

Proč nekopírujeme v pořádání rybářských závodů vyspělé zahraniční země? Kde se na mezinárodní a světové rybářské závody hledí úplně jinak. Každá země je hrdá, když se u ní taková to událost koná. A patřičně dokáže závody představit dokonce laické veřejnosti. V České republice se čas od času konají světové rybářské závody. Neznalostí a neochotou nám utíkají peníze mezi prsty. Příkladem by byl nárůst příjezdového cestovního ruchu. Kdy turisté musí něco jíst, pít někde přespat a nějak se na místo závodů dostat. Na druhou stranu, české rybářské závody si velice chválí zahraniční závodníci. *„Odměnou nám budou další sportovní přátelství, navázaná s našimi kolegy – rybáři, ať budou odkudkoli.“* (Jedlička, 2000,

388). Pro klid při závodech, kde je vidět, že se závody nedělají pro byznys, ale pro najítí nejlepšího rybáře.

Jak se na propagaci podílí media v rybářském cestovním ruchu? Je vcelku pochopitelné, že mediální svět je založen na sledovanosti programů. Máme nějakého mediálně známého představitele? Celá veřejnost zná Jakuba Vágnera. V rybářském sportu a ve světovém cítění je Jakub Vágner považován za průměrného rybáře. Média v současnosti hýbou světem. Zarazila mne jedna reklama v časopise „Rybář, která láká rybáře do exotické země na extrémní rybaření.“ *„Ja zajistit full service za 200 USD na tyden, a protože ja doktor, vy muzete priplatit 300 USD za euthanasia, když bude zájem.“* (Anonymous, 2012, 71). Reklama byla tak dobře zpracovaná, dlouho jsem přemýšlel, jestli to je vůbec možné. U této reklamy bylo ukryté v levém dolním rohu, velice malým písmem napsáno, že se jedná o fámou.

Další kapitolou je finanční náročnost rybářské rekreační činnosti v rámci cestovního ruchu, každý kdo začíná rybařit a cestovat, musí mít dostatek financí, mimo jiné povolenku k rybolovu a spoustu dalších, finančně náročných věcí. Vytváří rybářský cestovní ruch nějaké hodnoty pro český národ? Vytváří pracovní místa, zdanitelnou položku podniků a je nápomocen v komunální rekreaci.

Ekonomické prostředí hraje důležitou roli v rozvoji země, podílí se na zaměstnanosti, stability měny, inflaci a dalších ekonomických hledisek. Ekonomický růst se projevuje v nárůstu hrubého domácího produktu, který má vliv na cestovní ruch, zkvalitnění ubytovacích zařízení – stát si může dovolit poskytnout více finančních zdrojů. Když země ekonomicky prosperuje, vytváří příznivé podmínky pro celkovou zaměstnanost. S tímto souvisí sociální cítění státu s rezidenty. Pomáhání sociálně slabším skupinám v realizaci účasti na cestovním ruchu.

Česká republika se výrazně nepodílí na příjezdové rybářské turistice. Podle mého názoru je špatně koncipována nebo skoro vůbec nekoncipovaná. Česká republika má mezery v marketingu cestovního ruchu (ubytovací, stravovací, právní systémy atd.) V ČR máme mnoho úžasných rybářských destinací. V dnešní době se můžeme pyšnit i čistotou vod ve vztahu k hustotě obydlí.

V následujícím období budou klienti požadovat neobvyklý zážitek, výjimečné aktivity, atraktivitu, adrenalin, ale i užitek, výhodu v cestování nebo exkluzivitu. Dalšími ceněnými prvky budou zdravý životní styl, rekreaci, wellness, regenerace, technická vyspělost prostředí. Segmentace klientů a jejich nabídek bude specifická pro všechny věkové kategorie. Budoucí trendy bude ovlivňovat demografie, zdraví, vnímavost a vzdělání, volný čas, zkušenost s cestováním, životní styl, informační technologie, doprava, jistota a bezpečí.

Můžeme považovat výsledky z dotazníku za validní? Spíše ano. K přesnějším výsledkům by bylo zapotřebí více respondentů. Oslovené cestovní kanceláře mi nechtěly podat žádné informace o jejich zákaznících. Čeho se asi obávaly? Konkurence? Zneužití informací proti cestovním kancelářím? Nabídkou pro ně byla možnost nahlédnutí do práce jako první. Je vidět, v jakém silném konkurenčním prostředí se nalézáme dnes.

6 Závěr

„Snad jsem se bál očí ryb, které jsem předtím nikdy neviděl, snad jsem se bál, aby jedna neměla oči lidské. Anebo jsem se bál těch mořských koníků, kteří by mohli zařehtat jako opravdoví koně, než je člověk zastřelí anebo zabije kulatou pumou.“ (Ota Pavel)

Sportovní a rekreační rybaření hraje důležitou roli ve smysluplném využití volného času v rámci cestovního ruchu. Poukázal jsem a navrhl strategie na problémy spojené se sportovním a rekreačním rybařením, které stále více lidí chápe, jako optimální formu rekreace. V diplomové práci je uvedeno, jakým způsobem mohu získat více příjmů z domácího i ze zahraničního cestovního ruchu rybářů. Výsledkem je, že cestovní ruch rybářů je významný společensko–ekonomický fenomén. Základním principem je volba klíčového produktu, který bude mít kvalitní kvalitu a bude mít svoji značku. Dalšími principy jsou distribuční cesty, politika značky, systém řízení znalostí a organizace destinačního managementu.

Získal jsem údaje o sportovních a rekreačních rybářích, kteří se účastní rybářské turistiky z hlediska jejich zájmu o metody, způsoby sportovního a rekreačního rybaření, jaké rybí druhy loví, preferují, kolik zaplatí, jakým způsobem si vybírají zájezdy, do jakých problémů se dostávají v zahraničí. Vytvořil jsem nástin strategie v cestovním ruchu rybářů. Hydrologického územní České republiky tvoří hustou říční síť, ale v rámci rybářské turistiky se prozatím české destinace neprosazují, tak jak je tomu v jiných podobných státech. Hydrologický potenciál je z hlediska nabídky cestovního ruchu silný motivační činitel.

Cestovní ruch a s ním spojené služby se stále více propojují ve složité síť vztahů. Rozvíjí se nové specifické formy cestovního ruchu, které uspokojí nové zákazníky. Třístí se masové trhy. Zákazníky lákají dobrodružné specifické formy cestovního ruchu. Technologie, jako je internet, dovolí zákazníkům snadný přístup k produktům. Naroste segment důchodců a cestujících studentů v rybářském cestovním ruchu. Budou se zvyšovat nároky na ubytovací, stravovací a dopravní služby. Jednotlivé zájmové občanské sdružení, jako je ČRS a MRS, by měly spolupracovat s centrálou CzechTourism a vytvářet systémy ke zvyšování kvalit v cestovním ruchu. Rybářský cestovní ruch povede k mírnému úpadku v Evropě, díky odhalení nových exotických míst ve světě. Čeští rybářští turisté preferují mořský rybolov.

Cestovní ruch je důležitým odvětvím národního hospodářství České republiky, ať se jedná o kterýkoliv druh. Sportovní a rekreační lov ryb by mohl v budoucích letech představovat pohybovou aktivitu, která bude stále více žádána v rámci cestovního ruchu. Aby tomu tak bylo, musíme činit patřičné kroky a vytvářet příznivé podmínky pro jeho rozvoj.

V podmínkách silné konkurence, která je ve všech druzích cestovního ruchu, nesmíme otálet ani minutu.

7 Souhrn

Moje diplomová práce s názvem „Sportovní a rekreační rybaření v rámci cestovního ruchu“ se věnuje sportovnímu a rekreačnímu rybaření a jeho vztahu a vazbám na využití volného času v rámci cestovního ruchu. V diplomové práci jsou podrobně popsány důvody, které vedou lidi k využívání svého času právě tímto nezaměnitelným a ničím nenahraditelným způsobem. V diplomové práci je dále popsána věková a sociální struktura rybářů, prostředí cestovního ruchu rybářů, propagace cestovních kanceláří a agentur, sportovní rybaření v cestovním ruchu a s tím vším spojena finanční stránka. Smyslem práce bylo nastínění smysluplné strategie v oblasti cestovního ruchu rybářů.

Diplomová práce je založena na mých dlouholetých zkušenostech a na dotazníku s názvem „Rybářský cestovní ruch“. Při zpracování a porovnání dat jsem vycházel ze Socioekonomické studie sportovního rybolovu z roku 2009, kde byl zpracovatel Ústav rybářství a hydrobiologie Mendlovy zemědělské a lesnické univerzity. Výsledkem práce je, jak lépe zacílit na zákazníky v cestovním rybářském ruchu, kde hlavním motivem je zvýšení pohybové aktivity v rámci blaha lidské osobnosti.

8 Summary

My graduation paper named "Sports and recreational fishing in tourism" dedicated to sport and recreational fishing and it's relation towards leisure time within the tourism. In this graduation paper are described the reasons in detail which lead people to spent leisure time in unmistakable and irreplaceable way. In this graduation paper is describe age and social structure of fishermen, environment of fishermen's tourism, publicity of travel agencies and offices, sport fishing in tourism and the associated financial situation. The meaning of the study was to see a meaningful strategy in region of fishing tourism.

My graduation paper is based on my experiences and of questionnaire "Fishing tourism". By processing and comparing my years of experiences I came from "Socio-economic study of sport fishing from 2009" where process or was Institute of Fisheries and Hydrobiology Mendel University of Agriculture and Forestry. The result of the work is how to better pay attention to customers in fishing tourism where the main motive is increasing physical activity for good for human personality.

9 Referenční seznam

Ajanovic, N., & Moth-Poulsen, T., & Peteri, A., & Wurzbacher, S., & Bollerup, L. (2010). Fish hatchery in the municipality of Bosanska Krupa in Northwestern Bosnia and Herzegovina: a sustainable development pilot project. [Abstract]. *Zbornik radova*, 443-453. Retrived 25. 3. 2012 from Leisure Tourism database on the Word Wide Web: <http://www.cabi.org/leisuretourism>.

Anonymous. (2012). CA „EXTREME FISHING.“ *Rybář*, 2012/15, 71.

Anonymous. (2012). *Český rybářský svaz*. Retrived 28. 3. 2012 the Word Wide Web: <http://www.rybsvaz.cz/>.

Anonymous. (2009). *Mezinárodní závodní řád ICFS*. Retrived 2. 4. 2012 the Word Wide Web: <http://www.rybsvaz.cz/>.

Anonymous. (2004). *Recreational Angling*. A definition on Recreational Angling agreed by the European Anglers Alliance at the General Assembly 2004 in Dinant: Belgium.

Anonymous. (2012). *Výlov ryb v rybnících a tekoucích vodách*. Retrived 24. 3. 2012 the Word Wide Web: <http://vdb.czso.cz/>

Anonymous. (2012). *Vyhláška č. 197/2004 Sb., k provedení zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráží, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství)*. Retrived 27. 3. 2012 the Word Wide Web: <http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze>.

Anonymous. (2010). *United Nations World Tourism Organization*. Retrived 11. 1. 2012 the Word Wide Web: <http://www.czechtourism.cz/1-charakteristika-a-vyznam-cestovniho-ruchu-v-cesku/>.

Buckley, R. (2009). *Ecotourism principles & Practises*. Wallingford: CABI.

Collins-Kreiner, N., & Kliot, N. (2000). Pilgrimage tourism in the Holy Land: the behavioural characteristics of Christian pilgrims. *GeoJournal*, 50.

Dohnal, T., & Hobza, V., & kol. (2007). *Vybrané kapitoly z komunální rekreace*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.

Dohnal, T., & Hodaň, B. (2005). *Rekreologie*. Olomouc: HANEX Olomouc.

Doležal, J. (1998). ME juniorů v rybolovné technice. *Rybářství*, 1998/10, 440.

Doswell, R. (2007). *Tourism*. Oxford: Butterworth Heinemann.

Dvořák, V. (2010). *Sportovní a rekreační rybaření jakou součástí životního stylu*. Bakalářská práce, Univerzita Palackého, Fakulta tělesné kultury, Olomouc.

Eurohealth (2006). Matters of the heart and mind: risk-risk trade-offs in eating fish containing methylmercury, *Eurohealth*, 2, 31. Retrived 11. 2. 2012 the Word Wide Web: <http://www.euro.who.int>

Fiala, J., & Kopp, R., & Mareš, J., & Vítek, T., & Spurný, P. (2009). *Socioekonomická studie sportovního rybolovu v České republice* [Výzkumná zpráva Mendelovi zemědělské a lesnické univerzity v Brně]. Brno, Praha: Rada Českého a Moravského rybářského svazu.

Francová, E. (2003). *Cestovní ruch* [Vysokoškolské skriptum]. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.

Gargela, F. (1936-37). Vztah hry a sportu. *Tělesná výchova mládeže, ročník 7*, 97-99.

Hansen, J. P. & Johannesson, O. P. & Kreh, L. & Lunberg, Ch. & Oglesby, A. & Olsson, J. & Ulnitz, S. & Walberg, A. & Wessman, B. (2006). *Velká encyklopedie rybolovu*. Praha: Soliter.

Hesková, M. (2006). *Cestovní ruch*. Praha: Fortuna.

Hobza, V. (2004). *Základy manažerské ekonomiky* [Vysokoškolské skriptum]. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.

Horáček, M. (2012). Chytáme, co se vysadí?! *Rybář*, 2012/15, 23.

Horner, S. & Swarbrooke, J. (2003). *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*. Praha: Grada Publishing.

- Indrová, J. (2009). *Cestovní ruch* [Vysokoškolské skripta]. Praha: Oeconomica.
- Jakubíková, D. (2009). *Marketing v cestovním ruchu*. Praha: Grada Publishing.
- Jedlička, M. (2000). Evropské mistrovství muškařů. *Rybářství*, 2000/9, 388.
- Palatková, M. (2006). *Marketingová strategie destinace cestovního ruchu*. Praha: Grada Publishing.
- Kaspar, C. (1989). *Die Fremdenverkherlehre im Grundriss*. Bern
- Kotíková, H. & Swartzhoffová, E. (2008). *Nové trendy a uspořádání akcí a událostí v cestovním ruchu*. [Výzkumná zpráva projektu]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj.
- Kotíková, H. & Zlámal, J. (2006). *Základy marketingu*. [Vysokoškolské skripta]. Olomouc: Rektorát University Palackého v Olomouci.
- Kotler, P. & Keller, K. (2007). *Marketing management*. Praha: Grada publishing.
- Simpson, D. (2007). Animal welfare aspects of angling. *Study reviews catch-and-release research on recreational angling*, 1+. Retrived 25. 3. 2012 from Leisure Tourism database on the Word Wide Web: <http://www.cabi.org/leisuretourism>.
- Simpson, D. (2010). Participation in recreational fisheries. *Research examines how to increase participation and economic value of fishing*, 1+. Retrived 26. 3. 2012 from Leisure Tourism database on the Word Wide Web: <http://www.cabi.org/leisuretourism>.
- Šnobrová, J. (2012). *Cestovní ruch přinesl Česku 135 miliard korun*. Retrived 1. 4. 2012 the Word Wide Web: <http://vyzkumy.czechtourism.cz/#;f=zpravy>.
- The European sports charter (revised), Brusel: Council of Europe, 2001.
- The Hong Kong Polytechnic University. (2011). *Feasibility study of fishing tourism in Hong Kong*. [UČEBNÍ OSNOVY]. Hong Kong: Polytechnic University. Retrived 3. 4. 2012 the Word Wide Web: <http://www.cpu.gov.hk/tc/documents/new/press/Fishing%20Tourism.pdf>
- Ota, P. (1991). *Zlatí úhoři*. Praha: Československý spisovatel v Praze.
- Rybářský řád*. (2009). Praha: Rada Českého rybářského svazu.

PŘÍLOHY

1. Rybářský dotazník

RYBÁŘSKÝ DOTAZNÍK

„Rybářský cestovní ruch“

pro zpracování diplomové práce

Rybářský dotazník slouží jako zdroj dat pro diplomovou práci s názvem „Sportovní a rekreační rybaření v cestovním ruchu“. V případě nejasnosti se obraťte na autora dotazníku Dvořáka Václava. Dotazník obsahuje 15 otázek týkajících se rybářskou turistikou a 3 osobního charakteru. Odpovědi křížkujte. V poli **Jiné** vypište. Z možných variant zaškrtněte jen jednu. U otázek 7, 13, 14, 15 maximálně 4 varianty.

Předem děkuji za spolupráci.

DOTAZNÍK

1. Podnikl (a) jste v posledních třech letech tuzemskou nebo zahraniční rybářskou dovolenou?

- Ano
- Ne
- V případě ano, kam? (stát a destinace).....

2. S kým pořádáte rybářské výpravy? (pouze jedna možnost)

- Přátelé
- Spolupracovníci
- Rodina a příbuzní
- Sám (a)

3. Co je pro vás prvotním motivem výběru cestovní kanceláře či agentury?

- Doporučení známých
- Dlouholeté využívání cestovní kanceláře či agentury
- Reklama v odborných časopisech
- Reklama na internetu
- Veletrhy
- Jiné, jaké.....

4. Kolik jste ochotni zaplatit (počítá se na osobu) za rybářskou turistiku za rok?

- Do 10 000 Kč
- 10 000 Kč až 20 000 Kč
- 30 000 Kč a více

5. Na jakém typu vody nejraději rybaříte při rybářské turistice?

☐ Moře	☐ Jezera
☐ Řeky	☐ Rybníky
☐ Přehrady	

6. Jakým způsobem rybolovu upřednostňujete při rybářské turistice?

☐ Mořský rybolov	☐ Položená
☐ Plavaná	☐ Muškaření
☐ Přívlač	

7. Které druhy ryb preferujete při rybolovu? maximálně 4 varianty

☐ Mořské	☐ Sladkovodní
☐ Treska	☐ Štika
☐ Platýs	☐ Pstruh
☐ Vlkouš	☐ Sumec
☐ Losos	☐ Kapr
☐ Jiné.....	☐ Jiné.....

8. Využíváte služby cestovních kanceláří a agentur zabývající se rybářskou turistikou?

- Ano
- Ne
- Jiné .....

9. Kde se dozvídáte informace o zvolené destinaci a o pravidlech rybaření?

☐ Pomocí zprostředkující firmy	☐ Pomocí odborných časopisů
☐ Internet	☐ Až na místě
☐ Od známých	

10. Zajímáte se o sportovní klání v rybářských disciplínách?

- Pasivně – sleduji v médiích
- Aktivně – cestuji na závody

11. Kolikrát za rok jste vycestoval na návštěvu rybářských závodů?

- 1 krát
- 2 až 5 krát
- Vícekrát
- Necestoval

12. Jste spokojen (a) s Vámi navštívenými rybářskými destinacemi?

☐ Ano	☐ Spíše ne
☐ Spíše ano	☐
☐ Ne	

13. Co považujete za nejpodstatnější problém při Vašich rybářských dovolených?

maximálně 4 varianty

☐ Dorozumívání	☐ Doprava
☐ Ubytování	☐ Neznalost zákonů
☐ Stravování	☐ Jiné .....

14. Jak byste chtěl (a) zlepšit tuzemský cestovní ruch? maximálně 4 varianty

☐ Zkvalitnění ubytování	☐ Cena povolenky
☐ Zkvalitnění stravování	☐ Násada atraktivních rybích druhů
☐ Dostupnost dopravy	☐ Jiné.....

15. Které faktory Vás nejvíce negativně ovlivňují při výběru destinace? maximálně 4 varianty

☐ Politické	☐ Geografické
☐ Demografické	☐ Sociální
☐ Ekonomické	☐ Jiné.....
☐ Ekologické	

Jakého jste pohlaví?

- muž
 žena

Jaký je Váš měsíční příjem?

- Do 10 000 Kč
 10 000 až 20 000 Kč
 20 000 Kč 40 000 Kč
 40 000 Kč a více

Profese?

- OSVČ
 Zaměstnanec
 Důchodce
 Student
 Nezaměstnaný

2. Socioekonomická studie sportovního rybolovu v ČR (Fiala et al., 2009, 30-33).

RYBÁŘSKÝ DOTAZNÍK

pro zpracování socioekonomické studie sportovního rybolovu v ČR

POZOR SOUTĚŽI!

Vyplněné dotazníky budou slosovány a na 10 výherců čekají hodnotné ceny.

Rybářský dotazník bude sloužit jako zdroj dat pro zpracování socioekonomické studie významu sportovního rybolovu v ČR. Zadavatelem studie je ČRS a MRS a zpracovatelem dotazníků a studie je Oddělení rybářství a hydrobiologie Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně. Dotazníky budou zpracovány anonymně a souhrnné výsledky studie budou k dispozici rybářské veřejnosti prostřednictvím časopisu Rybářství a na internetových stránkách ČRS www.rybsvaz.cz a MRS www.mrsbrno.cz.

Údaje o respondentovi

Osobní údaje (jméno, příjmení a adresa) slouží pouze pro slosování cen a nebudou nijak zveřejňovány, šířeny ani dále používány. I v případě, že je respondent nevyplní, bude dotazník zpracován.

Jméno: .....

Příjmení: .....

Adresa: .....

Vyplněný dotazník pošlete do 30. dubna 2009 na adresu:

Český rybářský svaz - Rada
Nad Olšínami 31
100 00 Praha 10

Dotazník lze vyplnit i elektronicky na internetových stránkách ČRS www.rybsvaz.cz a MRS www.mrsbrno.cz.

Velice Vám děkujeme za spolupráci.

INFORMACE K SOUTĚŽI:

Slosování dotazníků o hodnotné ceny (digitální fotoaparát, MP a P celorepublikové povolenky na rok 2010, rybářské náčiní) proběhne 15. června 2009. Výherci budou o výhře písemně informováni. Seznam výherců bude uveřejněn v srpnovém čísle časopisu Rybářství a na internetových stránkách ČRS www.rybsvaz.cz a MRS www.mrsbrno.cz.

DOTAZNÍK

1. Kdo Vás přivedl ke sportovnímu rybolovu:

- a) rodina přátelé rybářská organizace sám
- b) V jakém věku jste začal(a) rybařit:
v ..... letech

2. Na jakém typu vody a jak často jste v loňském roce rybařil(a):

- a) mimopstruhové revíry   b) pstruhové revíry
- potoky ..... docházky   potoky ..... docházky
- řeky ..... docházky   řeky ..... docházky
- údolní nádrže ..... docházky   údolní nádrže ..... docházky
- ostatní vodní plochy ..... docházky   ostatní vodní plochy ..... docházky

3. Každý rybář dává přednost určitému způsobu rybolovu (položená, plavaná, přívlač, muškaření). Který je Váš nejoblíbenější (maximálně 3 odpovědi v sestupném pořadí):

1 ..... 2 ..... 3 .....

4. Které druhy ryb preferujete při rybolovu (maximálně 3 odpovědi v sestupném pořadí):

1 ..... 2 ..... 3 .....

5. Jaký počet ryb a kolik kilogramů jste v loňském roce ulovil(a) a ponechal(a) si:

Druh ryby	ks	kg	Druh ryby	ks	kg	Druh ryby	ks	kg
pstruh obecný			kapr			sumec		
pstruh duhový			cejn			okoun		
siven			štika			ostreťka		
lipan			candát			úhoř		
další druhy			.....			.....		

celkem ryb ..... ks

celkem ryb ..... kg

6. Kolik kg z ulovených ryb jste v loňském roce zkonsumoval(a):

- méně než 5 kg   5-10 kg   10-15 kg   více než 15 kg

7. Kolik kg ryb (ulovené i koupené, sladkovodní i mořské) jste v loňském roce zkonsumoval(a):

- méně než 5 kg   5-10 kg   10-15 kg   více než 15 kg

8. Kolikrát v měsíci jíte ryby (ulovené i koupené, sladkovodní i mořské):

- nikdy   1-2krát   3-4krát   častěji

9. Jaké režimy rybolovu byste v budoucnu upřednostňoval(a):

	rozhodně ne	ne	ano	rozhodně ano	nevím
chyť a pusť	☐	☐	☐	☐	☐
s horní mírou kapra	☐	☐	☐	☐	☐
s možností lovu ryb na dírkách (pod ledem)	☐	☐	☐	☐	☐
s možností lovu ryb 24 hodin	☐	☐	☐	☐	☐
P revíry pouze s lovem ryb na umělou mušku	☐	☐	☐	☐	☐
žádné změny, vyhovuje současný stav	☐	☐	☐	☐	☐

10. Jaký typ povolenky k rybolovu jste v loňském roce využíval(a) (pouze rybářské revíry):

a) mimopstruhová povolenka	b) pstruhová povolenka
☐ roční územního svazu	☐ roční územního svazu
☐ roční celosvazová	☐ roční celosvazová
☐ roční celorepubliková	☐ roční celorepubliková
☐ krátkodobá měsíční	☐ krátkodobá měsíční
☐ krátkodobá čtrnáctidenní	☐ krátkodobá čtrnáctidenní
☐ krátkodobá sedmidenní	☐ krátkodobá sedmidenní
☐ krátkodobá dvoudenní	☐ krátkodobá dvoudenní
☐ krátkodobá denní	☐ krátkodobá denní

11. Jakou částku jste za uvedené povolenky v loňském roce úhrnně zaplatil(a) (pouze úhrnná cena povolenek bez ostatních výdajů):

..... Kč

12. Využil(a) jste v loňském roce možnost komerčního rybolovu na chovných rybnících nebo jiných soukromých nádržích:

- ne   ano   (..... dnů)

13. Pokud jste využíval(a) komerční rybolov, kolik jste za něj v loňském roce úhrnně zaplatil(a):

..... Kč

14. Jakou přibližnou částku jste v loňském roce vydal(a) za rybářské nářadí a náčiní podle následujících kategorií:

pruty, navijáky ..... Kč

příslušenství (háčky, vlasce, splávky, olůvka apod.) ..... Kč

umělé nástrahy (třpytky, wobblery, twistery, mušky apod.) ..... Kč

rybářské oblečení (boty, pláště, bundy apod.) ..... Kč

rybářský člun, echolot ..... Kč

15. Jak daleko od svého bydliště jste v loňském roce nejčastěji rybařil(a) (jednodenní docházky až třídenní víkendové výjezdy):

- do 5 km   5-10 km   10-50 km   50-100 km   nad 100 km

16. Jaký způsob dopravy při rybaření nejčastěji používáte:

- chůze, kolo   motocykl   automobil   veřejná doprava

17. Jaké byly v loňském roce Vaše finanční náklady na dopravu za rybolovem (pouze v tuzemsku):

- pohonné hmoty ..... Kč   jízdenky veřejné dopravy ..... Kč

18. Podnikl(a) jste v posledních pěti letech zahraniční rybářskou dovolenou:

- ne   ano   počet .....

země .....   typ rybolovu .....   náklady ..... Kč

země .....   typ rybolovu .....   náklady ..... Kč

země .....   typ rybolovu .....   náklady ..... Kč

19. Jaké hledisko rybolovu Vám přináší největší uspokojení (lze označit více možností):

- pobyt v přírodě   společně něco podniknout s přáteli
- ulovit hodně ryb ke konzumu   jiné, zejména .....

20. Provozují sportovní rybolov také další členové Vaší rodiny:

manžel(ka)   děti do 18 let (počet) .....   ostatní (počet) .....

21. Jaký je Váš názor na současnou úpravu pravidel rybolovu v České republice:

☐ příliš komplikovaná	☐ vyvážená	☐ nevím			
a) mimopstruhové revíry	velmi špatné	špatné	dobré	velmi dobré	nevím
minimální lovná délka	☐	☐	☐	☐	☐
denní doby lovu	☐	☐	☐	☐	☐
doby hájení ryb	☐	☐	☐	☐	☐
denní limit úlovků	☐	☐	☐	☐	☐
chráněné rybí druhy	☐	☐	☐	☐	☐
b) pstruhové revíry	velmi špatné	špatné	dobré	velmi dobré	nevím
minimální lovná délka	☐	☐	☐	☐	☐
hájení všech druhů ryb	☐	☐	☐	☐	☐
omezený počet docházek	☐	☐	☐	☐	☐
denní doby lovu	☐	☐	☐	☐	☐
doby hájení ryb	☐	☐	☐	☐	☐
denní limit úlovků	☐	☐	☐	☐	☐
nežádoucí druhy ryb	☐	☐	☐	☐	☐

22. Kolikrát Vás v minulém roce kontrolovala rybářská stráž:

a) na revírech mimopstruhových
 vůbec   1-2krát   3-4krát   častěji

b) na revírech pstruhových
 vůbec   1-2krát   3-4krát   častěji

23. Jaký je Váš názor na ochranu rybožravých predátorů. Považujete tuto ochranu za správnou:

	rozhodně ne	ne	ano	rozhodně ano	nevím
kormorán	☐	☐	☐	☐	☐
vydra	☐	☐	☐	☐	☐
volavka	☐	☐	☐	☐	☐

24. Informace o činnosti v MO bych chtěl do budoucna získávat:

formou oběžníku (běžnou poštou)

elektronicky e-máilem

prostřednictvím internetových stránek MO

na členské schůzi

jinak .....

25. Rybářský tisk sleduji:

nesleduji vůbec   nepravidelně   pravidelně

26. Pro získávání rybářských informací využívám internet:

často   příležitostně   vůbec

Na závěr několik osobních otázek:

pohlaví   rok narození   kraj, ve kterém žijete

muž   ....

žena   ....

Jak je velká obec (město), v níž žijete:

do 2000 obyv.   do 5000 obyv.   5000-10 000 obyv.   nad 10 000 obyv.

Jaké je Vaše sociální postavení:

zaměstnanec   student   podnikatel   v domácnosti

bez zaměstnání   důchodce

Jaký je Váš měsíční příjem:

do 10 000 Kč   10 000-20 000 Kč   20 000-30 000 Kč

30 000-40 000 Kč   přes 40 000 Kč